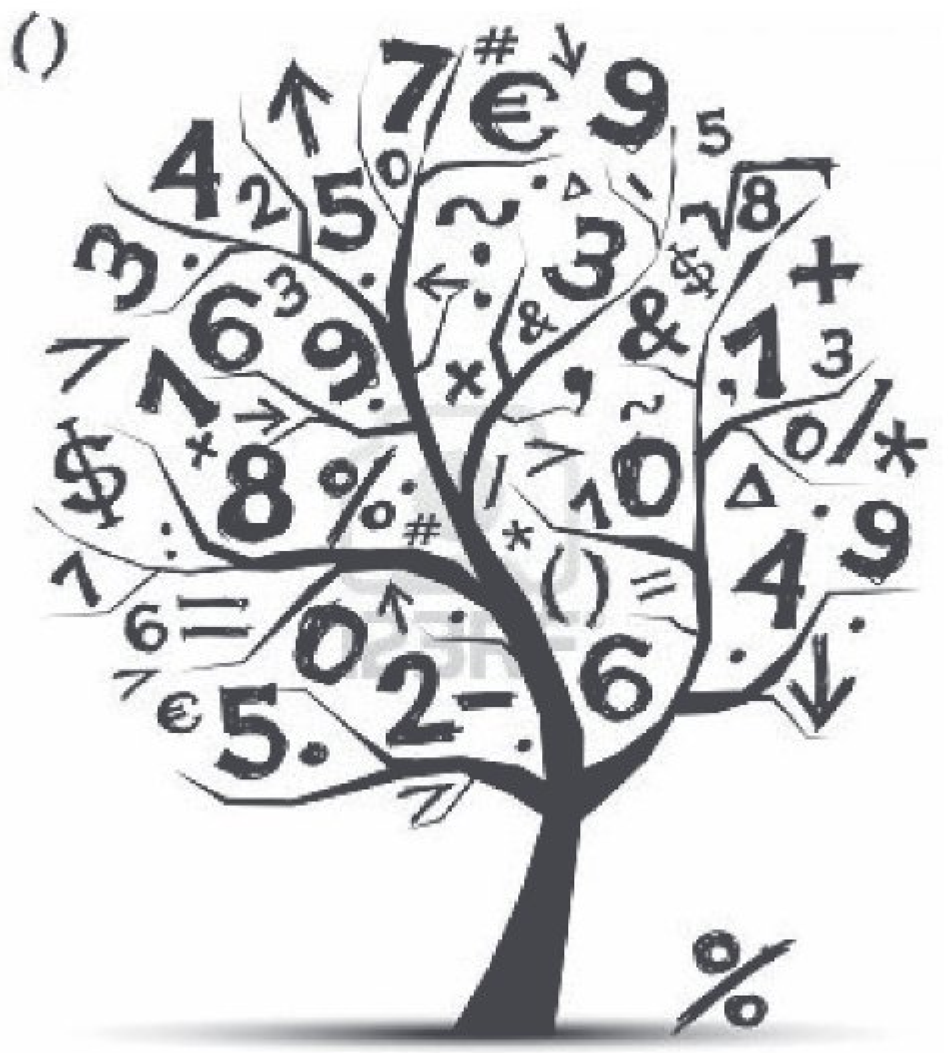

ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ____________________

ଶ୍ରେଣୀ ____________________

କୃତଜ୍ଞତା

ସମୀକ୍ଷକ

ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ମହାନ୍ତି

ଡ଼ ଗିରିଧାରୀ ହେତା

ପ୍ରଶାସନିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ଭୁପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ (ଭା.ପ୍ର.ସେ)

ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା

ଲେଖକ / ଲେଖିକା ମଣ୍ଡଳୀ

- ☐ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରୀପାଠୀ
- ☐ ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଷଡଙ୍ଗୀ
- ☐ ଶ୍ରୀ ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ
- ☐ ଶ୍ରୀ ଲଲାଟ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା
- ☐ ଶ୍ରୀ ଚର୍ତୁଭୁଜ ପଣ୍ଡା

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର , (ଓ.ଶି.ସେ)

ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷାତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

ସହାୟତା

- ☐ ଶ୍ରୀମତୀ ମିତାଲୀ ପାତ୍ର
- ☐ ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ
- ☐ ଶ୍ରୀ ସୁମିତ କୁମାର ଦାଶ

ବୈଷୟିକ ସହାୟତା

- ☐ ଭବାନୀ ପ୍ରଧାନ
- ☐ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ପୃଷ୍ଟି

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ - ୨

Practice worksheets for Learning Camp

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗଣିତ- ୨

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ (ଶ୍ରେଣୀ/ ପ୍ରସଙ୍ଗ)	ପୃଷ୍ଠା
୧	୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।	୧		୧
୨	୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।	୨,୩, ୪,୫		୩,୫,୯,୧୨
୩	ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ।	୬, ୭, ୮, ୯, ୧୦, ୧୧		୧୬, ୧୮, ୨୧, ୨୪, ୨୬, ୨୭
୪	ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।	୧୨		୩୨
୫	ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।	୧୩, ୧୪, ୧୫		୩୭, ୩୯, ୪୧
୬	ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଫେଡ଼ାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ।	୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯		୪୪, ୪୭, ୪୯, ୫୨
୭	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ -୧	୨୦		୫୫
୮	୨, ୩, ୪, ୫, ଓ ୧୦ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁର ବ୍ୟବହାର କରିବ।	୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪		୫୭, ୬୦, ୬୨, ୬୭
୯	ବାରମ୍ବାର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବ।	୨୫, ୨୬		୭୦, ୭୩
୧୦	ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି / ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ।	୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦		୭୬, ୭୯, ୮୧, ୮୪
୧୧	ଦ୍ୱିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିର ଧାର ଶୀର୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବୁଝାଇବ।	୩୧		୮୭
୧୨	ଲମ୍ବ ଓ ଦୂରତାକୁ ମାନକ ଏକକରେ ଅନୁମାନ କରିବ ଓ ମାପିବ। ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପର ଏକକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ ବୁଝିବ।	୩୨		୮୯

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗଣିତ- ୨

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ (ଶ୍ରେଣୀ/ ପ୍ରସଙ୍ଗ)	ପୃଷ୍ଠା
୧୩	ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସଂପୃକ୍ତ ଘଟଣାବଳୀରେ ଗ୍ରାମ୍ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ।	୩୩, ୩୪		୯୨, ୯୪
୧୪	ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖି ଠିକଭାବେ ସମୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ।	୩୫		୯୬
୧୫	ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ।	୩୬		୯୮
୧୬	ଦର ତାଲିକା ଓ ସରଳ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ।	୩୭		୧୦୦
୧୭	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ- ୨	୩୮		୧୦୨

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧

୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ସଂଖ୍ୟା ନାମ ଲେଖ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ
୧		୫୦	
୬		୫୬	
୭		୬୮	
୮		୭୦	
୯		୮୦	
୧୦		୮୧	
୧୨		୮୬	
୧୪		୯୦	
୧୮		୯୪	
୨୪		୯୭	
୩୦		୯୮	
୩୨		୯୯	
୩୪		୩୩	
୪୦		୬୭	
୪୭		୬୬	
୪୯		୩୫	

୩. ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା ନାମ	ସଂଖ୍ୟା
ଚଉବନ	
ସତର	
ପଚାଶ	
ସତୁରୀ	
ଆଠ	
ତିରିଶ	
ଏଗାର	
ଚାଳିଶି	
ଅଣଚାଷ	
ଅଠାବନ	
ଛଅ	
ସତାଅଶୀ	
ଅଠଶଠି	
ଏକ	
ଛତିଶି	
ଅଣଷଠି	
ଚଉତିରିଶି	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨

୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ପ୍ରତି ଧାଡିରେ ଛାଡିଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ।

୫	୬	୭			୧୦			୧୩		
୨୩				୨୭			୩୦		୩୨	୩୩
୩୭	୩୮				୪୨	୪୩			୪୬	
୪୯		୫୧	୫୨		୫୪			୫୭		୫୯
୬୨	୬୩		୬୫	୬୬		୬୮	୬୯		୭୧	
୭୮			୮୧		୮୩		୮୫			
୯୦		୯୨		୯୪	୯୫		୯୭		୯୯	

୨. ପ୍ରତି ଧାଡିରେ ଛାଡି ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ।

୧୦୦	୧୦୧				୧୦୫			୧୦୮		୧୧୦
୨୨୧	୨୨୨			୨୨୫						
୩୩୧		୩୩୩			୩୩୬			୩୩୯		
୪୫୨	୪୫୩		୪୫୫			୪୫୮			୪୬୧	
୫୭୨		୫୭୪		୫୭୬						୫୮୨
୬୪୩	୬୪୪				୬୪୮				୬୫୨	
୭୬୨	୭୬୩					୭୬୮			୭୭୧	
୮୭୭	୮୭୮			୮୮୧				୮୮୫		
୯୮୮			୯୯୧			୯୯୪				

୩. ଧାଡିରେ ଆଗରୁ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖ ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)	୧୦, ୨୦, ୩୦	,	,	,	,	
(ଖ)	୧୫୦, ୨୦୦, ୨୫୦	,	,	,	,	
(ଗ)	୫୫, ୬୦, ୬୫	,	,	,	,	
(ଘ)	୨୦୦, ୩୦୦, ୪୦୦	,	,	,	,	
(ଙ)	୭୨୮, ୭୩୮, ୭୪୮	,	,	,	,	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩

୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।

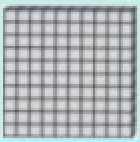 = ୧୦୦, = ୧୦, = ୧

୧. ତେବେ ନିମ୍ନ ବ୍ଲକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

ବ୍ଲକ ସଂଖ୍ୟା		ସଂଖିକମାନ
ଯେପରି	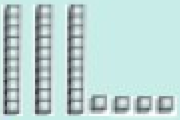	୩୪
ସେହିପରି (କ)	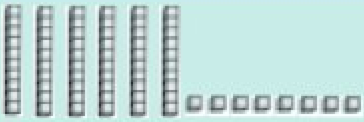	
(ଖ)	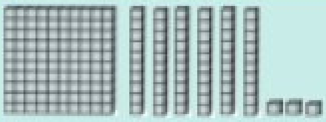	
(ଗ)	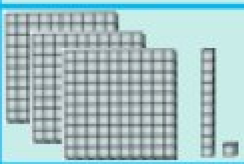	
(ଘ)	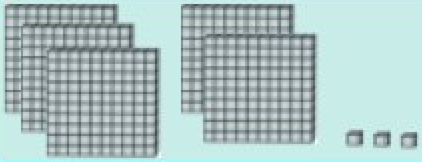	
(ଙ)	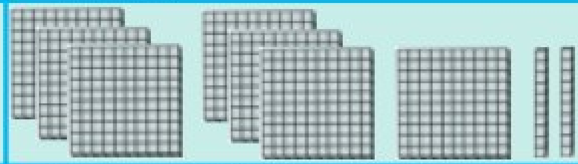	
(ଚ)	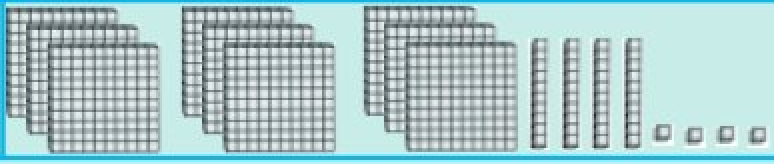	

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

ସଂଖ୍ୟା	ଦଶ	ଏକ
୪୭		
୬୫		
୩୮		
୯୩		
	୭	୨
୫୪		
୧୯		
	୪	୬
୨୦		
୨୫		
୪୬		
୭୨		
୮୯		

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୧୦୯	୧		
୨୭୮			
	୩	୬	୬
୪୩୬			
୫୪୫			
୬୨୪			୪
୭୧୩			
୮୦୦			
୯୫୨			
	୯	୮	୧

୪ . ଉଦାହରଣ ଭଳି ଗୋଲ ବୁଲାଯାଇଥିବା ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଲେଖ ।

୪(୮) – ଆଠ ଏକ

(୨)୭ –

୩(୮) –

୪(୯) –

(୫)୬ –

(୨)୬୨ –

୫. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୯ ଦଶ ୫ ଏକ = □

(ଖ) □ ଦଶ □ ଏକ = ୪୭

(ଗ) ୩ ଦଶ ୮ ଏକ = □

(ଘ) ୬ ଦଶ ୮ ଏକ = □

(ଙ) □ ଦଶ □ ଏକ = ୭୮

(ଚ) ୫ ଦଶ ୭ ଏକ = □

(ଛ) ୭ ଦଶ □ ଏକ = ୭୫

(ଜ) ୪ ଶହ ୫ ଦଶ ୮ ଏକ = □

(ଝ) □ ଶହ □ ଦଶ □ ଏକ = ୭୭୯

(ଞ) ୮ ଶହ □ ଦଶ □ ଏକ = ୮୬୮

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୪

୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।

୧ . ଉଦାହରଣ ଭଳି ଆବାକସ୍‌ରେ ଗୋଲିର ଚିତ୍ର କର ।

ଯେପରି :

୧୭

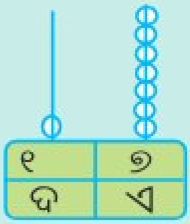

ସେହିପରି :

(କ) ୨୩

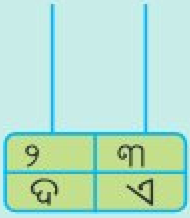

(ଖ) ୩୪

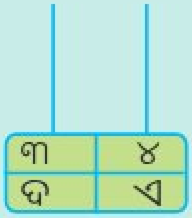

(ଗ) ୫୬

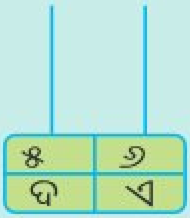

(ଘ) ୮୬

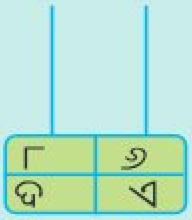

(ଙ) ୯୮

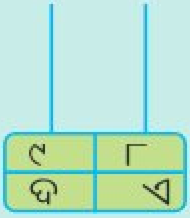

(ଚ) ୪୩

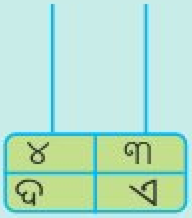

(ଛ) ୧୨୩

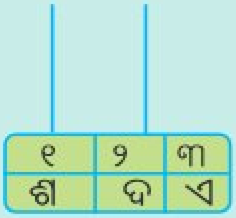

(ଜ) ୨୩୪

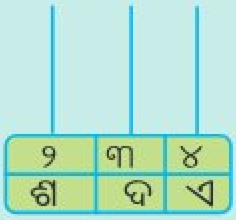

୨. ଆବାକସର ଗୋଲି ଗଣି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ।

(କ)

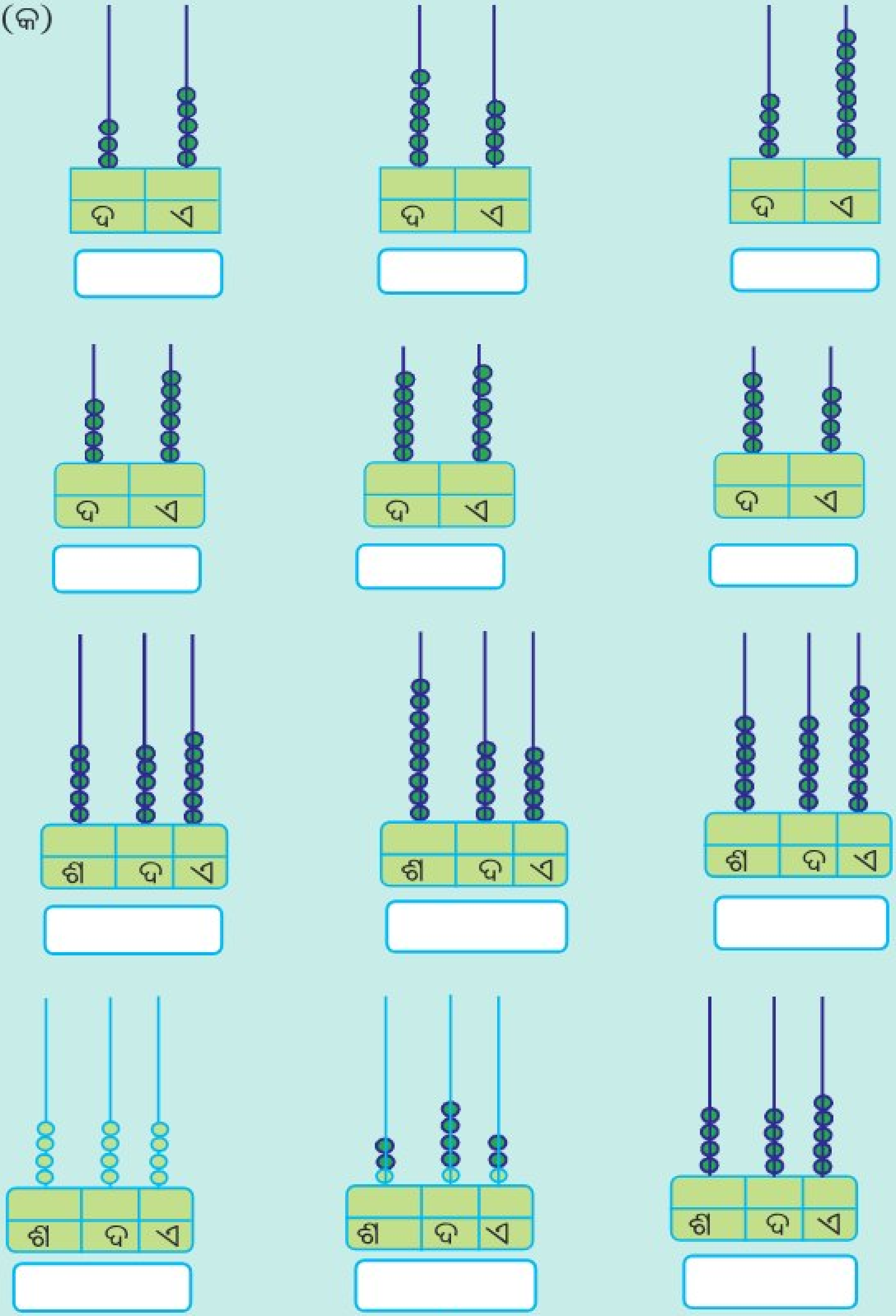

୩. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)	୪	ରେ	୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଖ)	୩୧	ରେ	୧ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଗ)	୪୨	ରେ	୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଘ)	୫୩	ରେ	୫ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଙ)	୩୨୫	ରେ	୩ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଚ)	୪୭୮	ରେ	୭ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଛ)	୭୮୯	ରେ	୯ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଜ)	୮୯୦	ରେ	୮ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଝ)	୫୭୨	ରେ	୭ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	
(ଞ)	୯୯୦	ରେ	୦ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	

୪. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୨୪			
୩୭			
୪୯			
୫୮			
୭୧			
୨୯୦			
୪୮୫			
୩୬୭			
୫୮୫			

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୫

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

୨୮ = ୨ ଦଶ ୮ ଏକ

୩୭ =

୪୮ =

୫୯ =

୬୦ =

୭୧ =

୮୨ =

୯୩ =

୧୪ =

୨୫ =

୨. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

୧୨୩ = ୧ ଶହ ୨ ଦଶ ୩ ଏକ

୧୧୧ =

୨୩୪ =

୩୪୫ =

୪୫୬ =

୬୭୮ =

୮୯୦ =

୯୯୯ =

୨୨୨ =

୩. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଲେଖ ।

୪୭୮	=	୪୦୦ + ୭୦ + ୮
୧୫୬	=	
୧୯୮	=	
୨୬୭	=	
୩୭୮	=	
୪୮୯	=	
୫୯୧	=	
୬୧୨	=	
୭୨୯	=	
୮୩୪	=	
୯୪୫	=	

୪. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଦେଖି ଲେଖ ।

ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
୪୦୦ + ୮୦ + ୭	୪୮୭
୫୦୦ + ୩୦ + ୮	
୭୦୦ + ୧୦ + ୪	
୬୦୦ + ୩୦ + ୧	
୫୦୦ + ୮୦ + ୮	
୮୦୦ + ୭୦ + ୧	
୯୦୦ + ୩୦ + ୨	
୮୦୦ + ୯୦ + ୭	
୬୦୦ + ୯୦ + ୫	
୩୦୦ + ୨୦ + ୩	

୫. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

୭୩୮ = ୭ ଶହ + ୩ ଦଶ + ୮ ଏକ

= ୭୦୦ + ୩୦ + ୮

(କ) ୮୪୯ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଖ) ୯୫୦ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଗ) ୧୬୯ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଘ) ୨୭୮ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଙ) ୩୮୭ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଚ) ୪୯୬ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଛ) ୫୧୫ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଜ) ୬୨୪ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଝ) ୭୩୩ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

(ଞ) ୮୪୭ = ___ ଶହ + ___ ଦଶ + ___ ଏକ

= ___ + ___ + ___

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ ରୁ ୫ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଯେପରି ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହ ହାସଲ କରନ୍ତି, ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମନ୍ଥରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ
- ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ଟ
- ଆବାକସ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଢ଼ିବ ।
- ସଂଖ୍ୟାନାମ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୁଚକକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।
- ଆବାକ୍‌ସରେ ଥିବା ଗୋଲିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଆବାକସ୍‌ରେ ଗୋଲି ରଖିବ ।
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରେ ଲେଖିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ବ-୬

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ।

(୧) ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ।

(କ)

ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା
୮	
୧୫	
୨୮	
୩୭	
୪୯	
୫୧	
୬୨	
୭୩	
୮୪	
୯୫	

(ଖ)

ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
୯୯	
୧୯୮	
୨୮୭	
୩୭୬	
୪୬୫	
୫୫୪	
୬୪୩	
୭୩୨	

୨ . ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
	୧୦
	୨୧
	୩୦
	୪୨
	୫୩
	୬୪
	୭୫
	୮୬
	୯୭
	୯୯

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
	୧୦୦
	୨୫୦
	୩୪୮
	୪୩୯
	୫୬୧
	୬୭୮
	୭୮୯
	୮୯୯
	୯୦୧
	୧୧୨

୩. ମଝି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା
୧୧		୧୩
୨୨		୨୪
୩୧		୩୩
୪୩		୪୫
୫୪		୫୬
୬୫		୬୭
୭୬		୭୮
୮୭		୮୯
୯୦		୯୨

(ଖ)

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା
୧୯୭		୧୯୯
୨୮୬		୨୮୮
୩୭୫		୩୭୭
୪୬୪		୪୬୬
୫୫୩		୫୫୫
୬୪୨		୬୪୪
୭୩୧		୭୩୩
୮୨୨		୭୨୪
୯୧୩		୯୧୫

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୭

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

(କ) ୭ ପରେ ୯ ନେଲେ ୧୫ ପରେ ☐ ନେବା।

(ଖ) ୪୦ ପୂର୍ବରୁ ୩୫ ନେଲେ ୫୦ ପୂର୍ବରୁ ☐ ନେବା।

(ଗ) ୬୦ ପରେ ୭୦ ନେଲେ ୮୦ ପରେ ☐ ।

(ଘ) ୯୨ ପୂର୍ବରୁ ୯୦ ନେଲେ ୯୭ ପୂର୍ବରୁ ☐ ନେବା।

(ଙ) ୪୯ ଓ ୫୧ ମଝିରେ ☐ ରହିବ। ☐

(ଚ) ୧୦୧, ୧୦୨, ☐, ☐, ☐

(ଛ) ୨୦୯, ୨୦୮, ୨୦୭, ☐, ☐, ☐

(ଜ) ୩୪୯, ୩୪୮, ୩୪୭, ☐, ☐, ☐

(ଝ) ୪୮୭, ୪୮୬, ୪୮୫, ☐, ☐, ☐

(ଞ) ୫୭୫, ୫୭୭ ମଝିରେ ☐ ରହିବ।

୨. ପର ସଂଖ୍ୟାମାନ ଲେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

(କ) ୬, ☐, ☐, ☐, ☐, ୧୧

(ଖ) ୨୭, ☐, ☐, ☐, ☐, ୩୨

(ଗ) ୪୫, ______, ______, ______, ______, ୫୦

(ଘ) ୫୩, ______, ______, ______, ______, ୫୮

(ଙ) ୬୪, ______, ______, ______, ______, ୬୯

(ଚ) ୭୬, ______, ______, ______, ______, ୮୧

(ଛ) ୨୧୪, ______, ______, ______, ______, ୨୧୯

(ଜ) ୩୩୪, ______, ______, ______, ______, ୩୩୯

(ଝ) ୪୭୦, ______, ______, ______, ______, ୪୭୫

(ଞ) ୫୯୨, ______, ______, ______, ______, ୫୯୭

ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	
୧୦୮	୧୦୯	୧୧୦
୧୧୫		୧୧୭
୨୩୩		୨୩୫
୨୪୨		୨୪୪
୩୫୬		୩୫୮
୩୭୪		୩୭୬
୪୮୬		୪୮୮
୫୯୧		୫୯୩
୬୯୫		୬୯୭
୭୯୮		୮୦୦
୯୧୫		୯୧୭

	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା		
୧୫୨	୧୫୩	୧୫୪	୧୫୫
୨୧୮			୨୨୧
୩୪୫			୩୪୮
୩୫୪			୩୫୭
୪୬୫			୪୬୮
୫୬୯			୫୭୨
୬୮୦			୬୮୩
୭୮୩			୭୮୬
୮୮୫			୮୮୮
୮୯୩			୮୯୬
୯୯୬			୯୯୯

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଧ-୮

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ଘରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଯାହାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୦, ୨, ୪, ୬ ଓ ୮ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ । ସେଭଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ଅଙ୍କ ୧, ୩, ୫, ୭ ଓ ୯ ହୋଇଥାଏ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ ନାହିଁ । ସେ ଭଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା /ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଘରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କ	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
୨୧୨	୨		
୪୧୫			
୬୫୦			
୭୫୩			
୯୪୬			
୯୪୮			
୫୮୬			
୬୯୭			
୭୫୯			
୫୭୦			
୯୯୯			

୧ . ତଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ)	୫ ରୁ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡିକ ଲେଖ ।	
(ଖ)	୪୭ ରୁ ୫୪ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।	
(ଗ)	୭୦ ରୁ ୯୦ ମଧ୍ୟରେ ୨ ଟି ଯୁଗ୍ମ ଓ ୨ ଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।	
	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	
	ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	
(ଘ)	୪ ଟି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୮ ଥିବ ।	
(ଙ)	୪ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୭ ଥିବ ।	

(ଚ) ୪ ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି ୭ ହେବ ।	
(ଛ) ୪ ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି ୮ ହେବ ।	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୯

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର। (ଯୁଗ୍ମ / ଅଯୁଗ୍ମ ଲେଖ)

(କ) ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ______ ସଂଖ୍ୟା ହେବ।

(ଖ) ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୭ ଥିଲେ ସଂଖ୍ୟାଟି ______ ।

(ଗ) ଦୁଇଟି ପାଖାପାଖି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ______ ।

(ଘ) ଦୁଇଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ______ ।

୨. ୬, ୭, ୩ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ (ଯେତେ ପାର ସେତେ) ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।

୩. ୪, ୭, ୮ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଗଢ଼ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।

୪. ସାରଣୀରୁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ୩ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ୫ଟି ଲେଖାଏଁ ଯୁଗ୍ମ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର।

୮	୨	୩
୫	୦	୪
୬	୯	୭

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୦

୧. ବଡ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୭, ୯ | (ଖ) ୬୫, ୬୪
(ଗ) ୮, ୪ | (ଘ) ୩୮, ୫୧
(ଙ) ୭୫, ୭୮ | (ଚ) ୮୭, ୯୧
(ଛ) ୧୨୪, ୧୧୮ | (ଜ) ୨୭୫, ୨୭୮
(ଝ) ୫୨୧, ୪୯୯

୨. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୧, ୨, ୩ | (ଖ) ୭, ୯, ୬
(ଗ) ୧୪, ୧୭, ୧୧ | (ଘ) ୩୨, ୪୨, ୨୯
(ଙ) ୪୫, ୩୮, ୫୭ | (ଚ) ୬୮, ୭୨, ୮୧
(ଛ) ୮୫, ୭୯, ୬୮ | (ଜ) ୧୨୪, ୧୨୮, ୧୧୯
(ଝ) ୩୪୬, ୩୬୪, ୨୮୫ | (ଞ) ୪୮୭, ୫୧୧, ୩୯୮

୩. ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୨, ୧, ୩ | (ଙ) ୮୭, ୭୮, ୯୭
(ଖ) ୮, ୧୧, ୯ | (ଚ) ୫୯, ୯୦, ୯୦
(ଗ) ୧୯, ୨୨, ୩୧ | (ଛ) ୧୨୮, ୮୧୨, ୨୧୮
(ଘ) ୪୮, ୫୬, ୬୫ | (ଜ) ୩୭୮, ୭୮୩, ୮୭୩
(ଝ) ୪୩୯, ୩୯୪, ୯୩୪

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧୧

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

	ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ସାନ	ସବୁଠାରୁ ବଡ
ଯେପରି	୪, ୭, ୯, ୫	୪	୯
	୨୮, ୩୧, ୩୩, ୨୫		
	୪୭, ୩୮, ୫୧, ୪୫		
	୭୨, ୬୫, ୫୮, ୬୮		
	୮୫, ୮୭, ୮୬, ୮୨		
	୬୭, ୮୧, ୭୪, ୫୯		
	୭୫, ୭୭, ୭୪, ୭୯		
	୯୪, ୯୮, ୯୨, ୯୭		
	୫୨୪, ୫୨୭, ୫୨୬, ୫୨୧		
	୭୧୮, ୮୨୧, ୯୦୦, ୭୧୪		
	୬୪୮, ୬୪୩, ୬୪୧, ୬୮୪		
	୪୫୩, ୫୪୩, ୪୩୫, ୫୩୪		

୨. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ।

(କ) ୮, ୫, ୭, ୪

(ଖ) ୧୩, ୧୧, ୮, ୧୨

(ଗ) ୩୨, ୨୩, ୪୧, ୧୪	
(ଘ) ୪୫, ୫୬, ୫୪, ୬୫	
(ଙ) ୬୭, ୭୬, ୬୫, ୫୮	
(ଚ) ୭୮, ୭୫, ୮୭, ୫୭	
(ଛ) ୩୪୫, ୪୫୩, ୫୪୩, ୩୫୪	
(ଜ) ୬୭୮, ୭୮୬, ୮୭୬, ୭୬୮	

ତଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ > ବା < ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୩. ଉଦାହରଣ ୧୭ < ୨୪, ୨୪ < ୧୭

(କ)	୭		୮
(ଖ)	୬		୪
(ଗ)	୯		୭
(ଘ)	୨୮		୩୧
(ଙ)	୪୫		୫୪
(ଚ)	୫୪		୩୫
(ଛ)	୮୪		୨୫
(ଜ)	୫୨୫		୩୮୫
(ଝ)	୭୮୫		୩୪୫
(ଞ)	୨୫୪		୪୫୨

୪. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିପଟେ ○ କର ଓ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିପଟେ □ କର ।

ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ

୨୫	୪୨	(୯)	୨୧	[୮୦]
୩୫	୪୧	୮୯	୯୦	୮୦
୧୫	୪୪	୮୯	୨୫	୮୧
୩୬	୪୭	୪୯	୨୧	୧୪
୧୦୪	୩୦୭	୫୪୦	୨୮୩	୩୧୫
୧୨୫	୪୧୦	୪୩୨	୧୪୨	୨୨୫
୧୧୮	୩୩୨	୬୮୨	୪୪୪	୫୯୮

୫. ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ । □

(ଖ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ । □

(ଗ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ । □

(ଘ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । □

(ଙ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ । □

(ଚ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ । □

(ଛ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ । □

(ଜ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟା, ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କେତେ ବେଶୀ । □

୬. ୧, ୪, ୬, ୮, ୯

ଉପର ଘରେ ଥିବା ଅଙ୍କମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
(କ)			
(ଖ)			
(ଗ)			
(ଘ)			
(ଙ)			

ଲେଖିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୬ ରୁ ୧୧

- ☐ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ଥିବା ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।
- ☐ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମନ୍ଥରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ
- ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ଟ
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :

- ☐ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ଠିକ୍‌ପୂର୍ବ ଓ ଠିକ୍‌ପର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ।
- ☐ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।
- ☐ ସାନରୁ ବଡ଼ ଓ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଲେଖିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧ ୨

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

ଯୋଗ

୧ . ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ।

ଦଶକ	ଏକକ
୨	୬
୨	୩

ଦଶକ	ଏକକ
୨	୬
୨	୩

ସୋପାନ- ୧ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୩ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୩ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ- ୨ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୨ ଓ ୨ କୁ ଯୋଗ କର (୨ + ୨ = ୪) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)
```
  ୬
+ ୨
----
```

(ଖ)
```
  ୫
+ ୩
----
```

(ଗ)
```
  ୭
+ ୨
----
```

(ଘ)
```
  ୪୩
+ ୨୫
-----
```

(ଚ)
```
  ୫୪
+ ୨୪
-----
```

(ଛ)
```
  ୩୮
+ ୩୧
-----
```

୨. ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଶିଖିବା ।

	ଦଶ	ଏକ
	୩	୬
	୫	୮
(+)		

ସୋପାନ–୧

	ଦଶ	ଏକ
	୧ ୩	୬
	୫	୮
(+)		୪

ସୋପାନ–୨

	ଦଶ	ଏକ
	୧ ୩	୬
	୫	୮
(+)	୯	୪

ସୋପାନ–୧ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୮ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୮ = ୧୪) ୪ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଦଶକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ ।

ସୋପାନ–୨ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୩ + ୫ = ୯) ୯ କୁ ତଳ ଦଶକ ଲେଖ ।

(କ) ୪୭ + ୨୫ = ____

(ଖ) ୫୮ + ୨୪ = ____

(ଗ) ୩୮ + ୨୫ = ____

(ଘ) ୪୬ + ୨୭ = ____

(ଙ) ୨୫ + ୩୫ = ____

(ଚ) ୧୬ + ୧୫ = ____

୩ ଯୋଗ କର

(କ)
$$\begin{array}{r} ୬ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

(ଖ)
$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୫ \\ \hline \end{array}$$

(ଗ)
$$\begin{array}{r} ୮ \\ + ୭ \\ \hline \end{array}$$

(ଘ)
$$\begin{array}{r} ୯ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

(ଙ)
$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

(ଚ)
$$\begin{array}{r} ୫୪ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଛ)
$$\begin{array}{r} ୩୮ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

(ଜ)
$$\begin{array}{r} ୪୬ \\ + ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

(ଝ)
$$\begin{array}{r} ୨୫ \\ + ୩୫ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଞ)
$$\begin{array}{r} ୧୪ \\ + ୧୫ \\ + ୩୬ \\ \hline \end{array}$$

(ଟ) ୨୫ + ୩୫ = [ ]

(ଠ) ୩୭ + ୧୮ = [ ]

(ଡ) ୪୫ + ୨୩ = [ ]

(ଢ) ୪୭ + ୧୬ = [ ]

(ଣ) ୯୫ + ୧୩ = [ ]

୪. ତଳେ ଥିବା ଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

(କ)
```
    [ ]
+   ୩
-------
    ୯
```

(ଖ)
```
   ୫    ୪
  [ ]  [ ]
-----------
   ୯    ୬
```

(ଗ)
```
    ୨    ୫
+   ୩   [ ]
-----------
   [ ]   ୭
```

(ଘ)
```
   ୭   [ ]
   ୧    ୬
  [ ]   ୭
-----------
```

(ଙ)
```
    ୭   [ ]
+   ୨    ୩
    ୬   [ ]
-----------
```

(ଚ)
```
    ୩   [ ]
+   ୧    ୬
    ୫    ୪
-----------
```

୫. ସମାଧାନ କର ।

(କ)	ଗୋଟିଏ ଝୁଡିରେ ୨୪ ଟି ପିଜୁଳି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝୁଡିରେ ୩୪ ଟି ପିଜୁଳି ଅଛି । ଦୁଇ ଝୁଡିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପିଜୁଳି ଅଛି ?	
(ଖ)	ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୪୪ଟି ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୫୩ ଟି ଚକ୍ ଅଛି । ଦୁଇଟି ପେଟିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଚକ୍ ଅଛି ?	
(ଗ)	ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୩୧ ଜଣ ବାଳକ ଏବଂ ୨୮ ଜଣ ବାଳିକା ପଢ଼ନ୍ତି । ତେବେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	
(ଘ)	ଗୋଟିଏ ଆଲମାରୀରେ ୧ମ ଥାକରେ ୩୩ଟି ବହି ଓ ୨ୟ ଥାକରେ ୪୭ ଟି ବହି ଅଛି । ଆଲମାରୀରେ ମୋଟ କେତେ ବହି ଅଛି ?	
(ଙ)	ଗୋଟିଏ ବଗିଚାରେ ୪୭ ଟି ଟଗର ଫୁଲ ଓ ୩୫ ଟି ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବଗିଚାରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଟଗର ଓ ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା ?	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧୩

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

୧ . ଆସ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଜାଣିବା

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୨	୬
	୪	୦	୩
(+)			

ସୋପାନ-୧

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୨	୬
	୪	୦	୩
(+)			୯

ସୋପାନ-୨

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୨	୬
	୪	୦	୩
(+)		୨	୯

ସୋପାନ-୩

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୨	୬
	୪	୦	୩
(+)	୯	୨	୯

ସୋପାନ-୧ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୩ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୩ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୨ ଓ ୦ କୁ ଯୋଗ କର (୨ +୦ = ୨) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୩ ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୫ ଓ ୪ କୁ ଯୋଗ କର (୫ +୪ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ ।

୩୪୫	୪୦୫	୫୨୩
+ ୨୩୪	+ ୧୪୨	+ ୨୦୦
______	______	______

୬୩୮	୬୩୮	୭୪୬
+ ୨୦୦	+ ୨୪୦	+ ୧୫୨
______	______	______

୨ . ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ।

୨୭୨ + ୧୧୮	୪୩୫+୩୧୫	୨୭୮+୩୨୫	୭୨୫+୨୫୭	୪୩୫+୩୩୬
୨ ୭ ୨ + ୧ ୧ ୮	୪ ୩ ୫ + ୩ ୧ ୫	୨ ୭ ୮ + ୩ ୨ ୫	୭ ୨ ୫ + ୨ ୫ ୭	୪ ୩ ୫ + ୩ ୩ ୬

୪୫୭ + ୨୫୩	୭୨୪+୩୨୭	୫୫୭+୪୪୬	୮୦୨+୧୯୯	୩୫୩+୭୮୮
୪ ୫ ୭ + ୨ ୫ ୩	୭ ୨ ୪ + ୩ ୨ ୭	୫ ୫ ୭ + ୪ ୪ ୬	୮ ୦ ୨ + ୧ ୯ ୯	୩ ୫ ୩ + ୭ ୮ ୮

୬୬୪+୩୭୮	୪୭୩+୧୮୯	୫୨୪+୨୫୮	୪୯୨+୭୦୯	୨୮୬+୫୦୬
୬ ୬ ୪ + ୩ ୭ ୮	୪ ୭ ୩ + ୧ ୮ ୯	୫ ୨ ୪ + ୨ ୫ ୮	୪ ୯ ୨ + ୭ ୦ ୯	୨ ୮ ୬ + ୫ ୦ ୬

୩୩୬+୫୫୬	୯୧୧+୩୮୯	୪୯୧+୩୮୨	୭୨୭+୨୧୪	୯୨୫+୪୮୭
୩ ୩ ୬ + ୫ ୫ ୬	୯ ୧ ୧ + ୩ ୮ ୯	୪ ୯ ୯ + ୩ ୮ ୨	୭ ୨ ୭ + ୨ ୧ ୪	୯ ୨ ୫ + ୪ ୮ ୭

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର- ୧୪

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ଆସ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଜାଣିବା

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୩	୭
	୩	୮	୬
(+)			

ସୋପାନ-୧

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
		୧	
	୫	୩	୭
	୩	୮	୬
(+)			୩

ସୋପାନ-୨

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
		୧	
	୫	୩	୭
	୩	୮	୬
(+)		୨	୩

ସୋପାନ-୩

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୧		
	୫	୩	୭
	୩	୮	୬
(+)	୯	୨	୩

ସୋପାନ- ୧ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୭ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୭ = ୧୩) ୩ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଦଶକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ।

ସୋପାନ- ୨ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୩ + ୮ = ୧୨) ୨ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଶତକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ।

ସୋପାନ-୩ ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୫ + ୩ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ। ଯଦି ଯୋଗଫଳ ଏକାଧିକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଆସେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଘର ଲେଖାଯିବ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର।

```
  ୨୩୫        ୩୪୫        ୪୩୫        ୬୮୧
+୩୪୬       +୧୮୪       +୩୭୫       +୨୩୫
```

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ।

୪୨୧ + ୧୨୮	୫୩୩ + ୨୧୫	୨୨୧ + ୫୬୫	୮୨୭ + ୧୧୫	୭୨୮ + ୨୫୨
୨୫୩ + ୨୨୫	୭୧୯ + ୨୨୦	୮୧୨ + ୧୩୬	୮୦୦ + ୧୯୯	୩୦୦ + ୪୦୨
୭୭୮ + ୧୦୧	୪୬୨ + ୧୦୭	୫୮୦ + ୧୧୦	୫୯୨ + ୨୦୭	୨୮୮ + ୪୦୧
୪୩୪ + ୨୬୫	୫୧୫ + ୩୮୫	୪୯୬ + ୪୦୩	୭୮୫ + ୧୧୪	୨୭୭ + ୫୨୨

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ - ୧୫

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ସମାଧାନ କରିବା।

(କ) ତୁମ ପାଖରେ ୧୩ ଟି ଖାତା ଓ ତୁମ ଭାଇ ପାଖରେ ସେହିପରି ୧୫ଟି ଖାତାଅଛି। ତୁମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ କେତୋଟି ଖାତା ଅଛି ?

ତୁମ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା =

ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା

= ତୁମର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା + ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା

= ☐ + ☐

= ☐

	୧	୩
+	୧	୫

(ଖ) ତୁମ ପାଖରେ ୨୬ଟି ପେନ୍‌ସିଲ ଥିଲା। ତୁମ ଭାଇ ତୁମକୁ ଆଉ ୩୯ଟି ଏକ ପ୍ରକାରର ପେନ୍‌ସିଲ ଦେଲା। ତୁମ ପାଖରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପେନ୍‌ସିଲ ହେଲା ?

(ଗ) ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୭ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୨ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି। ତେବେ ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟ କେତେଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ?

(ଘ) ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୧୮୩ ଜଣ ମହିଳା ଓ ୧୧୬ ଜଣ ପୁରୁଷ ରୁହନ୍ତି। ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ରୁହନ୍ତି ?

(ଙ)	ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୪୨୮ ଜଣ ବାଳକ ଓ ୪୫୭ ଜଣ ବାଳିକା ରୁହନ୍ତି । ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ପିଲା ରୁହନ୍ତି ?	
(ଚ)	ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୪୫୯ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୬୮ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ।	
(ଛ)	ତୁମ ବ୍ୟିାଳୟରେ ୨୧୭ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଛାତ୍ର, ୨୧୬ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଛାତ୍ର ଓ ୯୫ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ?	

(ଜ)	ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୯୯ ଜଣ ବାଳିକା ଓ ୨୧୬ ଜଣ ବାଳକ ପଢ଼ନ୍ତି । ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ବାଳକ ଓ ବାଳିକା ପଢ଼ନ୍ତି ?	
(ଝ)	ଗୋଟିଏ ବଗିଚାରେ ୩୮୮ଟି କଦଳୀ ଗଛ ଓ ୪୧୭ ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ ଅଛି । ତେବେ ସେହି ବଗିଚାରେ କଦଳୀ ଗଛ ଓ ଅମୃତ ଭଣ୍ଡା ଗଛ ମିଶି ମୋଟ କେତୋଟି ଅଛି ?	
(ଞ)	ତୁମେ ତୁମ ବାଡ଼ି ଆମ୍ବ ଗଛରୁ ୧ମ ଦିନ ୧୯୭ ଟି ଆମ୍ବ ଓ ୨ୟ ଦିନ ୨୮୫ ଟି ଆମ୍ବ ତୋଳିଲ । ଦୁଇ ଦିନରେ ତୁମେ ମୋଟ କେତୋଟି ଆମ୍ବ ତୋଳିଲ ?	
(ଟ)	ଗୋଟିଏ ଡବାରେ ୫୮୬ଟି ଚକୋଲେଟ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ଡବାରେ ଏକାଭଳି ୩୯୯ଟି ଚକୋଲେଟ୍ ଅଛି । ଦୁଇଟି ଡବାର ମୋଟ ଚକୋଲେଟ୍ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧୬

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଫେଡ଼ାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ।

ବିୟୋଗ

ଦଶକ	ଏକକ
୬	୨
− ୩	୮

ସୋପାନ- ୧

ଦଶକ	ଏକକ
୫	୧ ୦
~~୬~~	୨
− ୩	୮

ସୋପାନ- ୨

ଦଶକ	ଏକକ
୫	୧ ୨
----	----
− ୩	୮
୨	୪

ସୋପାନ- ୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୨ ରୁ ୮ କୁ ବିୟୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା। ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ରହିବ ୫ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ହେବ ୧ ୨

ସୋପାନ- ୨ : ଏକକ ଘରେ (୧ ୨ − ୮)=୪) ଲେଖାଯିବ। ଦଶକ ଘରେ (୫ − ୩ = ୨) ଲେଖାଯିବ। ବିୟୋଗଫଳ ହେବ ୨ ୪ ।

୭୫ - ୨୮ ____	୪୫ - ୩୭ ____	୩୩ - ୧୮ ____	୬୨ - ୪୫ ____
୬୭ - ୨୯ ____	୭୦ - ୩୫ ____	୫୧ - ୩୮ ____	୮୨ - ୪୬ ____

୨. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ।

(କ) ୮ −୫ ☐	(ଖ) ୯ −୪ ☐	(ଗ) ୧୨ −୮ ☐	(ଘ) ୧୩ −୫ ☐

୩. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ।

(କ) ୭୨ −୨୩ ☐	(ଖ) ୪୫ −୨୧ ☐	(ଗ) ୬୭ −୩୩ ☐	(ଘ) ୮୬ −୪୨ ☐
(ଙ) ୪୨ −୧୩ ☐	(ଚ) ୭୫ −୪୧ ☐	(ଛ) ୮୭ −୪୩ ☐	(ଜ) ୩୬ −୨୨ ☐

୩. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ।

(କ) ୪୨୪ −୨୧୩ ☐	(ଖ) ୭୮୫ −୨୪୩ ☐	(ଗ) ୪୩୯ −୧୧୭ ☐
(ଘ) ୨୪୨ −୧୧୩ ☐	(ଙ) ୭୨୫ −୪୪୧ ☐	(ଚ) ୮୨୭ −୪୪୩ ☐

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

(କ)
```
  ୧ ୧
−   □
─────
    ୮
```

(ଖ)
```
  ୧ ୪
−   □
─────
    ୨
```

(ଗ)
```
  ୭ ୭
− ୧ □
─────
  □ ୨
```

(ଘ)
```
  ୬ ୮
− □ ୪
─────
  ୨ □
```

(ଙ)
```
  ୭ ୧
− ୨ □
─────
  □ ୪
```

(ଚ)
```
  □ ୫
− ୩ □
─────
  ୫ ୧
```

(ଛ)
```
  ୮ ୩
− □ □
─────
  ୨ ୬
```

(ଜ)
```
  □ ୪ □
− ୨ ୩ ୫
───────
  ୩ □ ୪
```

(ଝ)
```
  □ ୩ □
− ୩ □ ୫
───────
  ୩ ୨ ୨
```

(ଞ)
```
  ୫ □ □
− □ ୪ ୬
───────
  ୩ ୧ ୩
```

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର – ୧୭

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଫେଡ଼ାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ସମାଧାନ କର।

(କ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ ୫୩ ଜଣ ଲୋକ ରହନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷ ୨୨ ଜଣ ହେଲେ। ମହିଳା କେତେ ଜଣ ରହନ୍ତି ?

ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା= ୫ ୩

ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା = − ୨ ୩

ଗ୍ରାମର ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା = ____

ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା − ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା

= ____ − ____

= ____

(ଖ) ତୁମ ଗ୍ରାମର ମୋଟ ବାଳକ ଓ ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା ୫୮। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାଳିକା ୧୯ ଜଣ ହେଲେ, ମୋଟ କେତେ ଜଣ ବାଳକ ରହନ୍ତି ?

(ଗ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ ୯୫ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀ ରହନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪୬ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି। ତେବେ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ମୋଟ ୮୧ ଜଣ ଛାତ୍ର / ଛାତ୍ରୀ ପରୀକ୍ଷା ଦେଲେ। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୩ ଜଣ ଛାତ୍ର ହେଲେ, ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

୨ . ସମାଧାନ କର ।

(କ)	ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ୫୧ ଜଣ ପିଲା ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା ୨୭ ହେଲେ ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା= ବାଳିକ ସଂଖ୍ୟା = ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା – ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା = ☐ – ☐ = ☐ ୫ ୧ – ୨ ୭ ☐
(ଖ)	ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ୍‌ବାଲା ପାଖରେ ୪୩ଟି ବେଲୁନ୍ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୧୮ଟି ବେଲୁନ୍ ଫାଟିଗଲା । ତେବେ ତା’ ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ଭଲ ବେଲୁନ୍ ରହିଲା ?	
(ଗ)	ଜଣେ ଅଣ୍ଡା ବିକାଳି ପାଖରେ ୬୦ଟି ଅଣ୍ଡା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ୩୫ଟି ଅଣ୍ଡା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା । ତା’ ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ରହିଲା ?	
(ଘ)	ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ୬୪୮ ଜଣ ଭୋଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୭୩ ଜଣ ପୁରୁଷ ଭୋଟର । ତେବେ ମହିଳା ଭୋଟରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୮

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ଫେଡ଼ାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ।

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୪	୮	୧
(-)	୩	୯	୮

ସୋପାନ-୧

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
		୭	୧୧
	୪	~~୮~~	~~୧~~
(-)	୩	୯	୮
			୩

ସୋପାନ-୨

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୩	୧୭	
	~~୪~~	~~୮~~	~~୧~~
(-)	୩	୯	୮
		୮	୩

ସୋପାନ-୩

	ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୩		
	~~୪~~	~~୮~~	~~୧~~
(-)	୩	୯	୮
		୮	୩

ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ରୁ ୮ କୁ ବିୟୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା। ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ଆଉ ୭ ରହିଲା ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ୧୧ ହେଲା।

ସୋପାନ-୨ : ଏକକ ଘରେ (୧୧ - ୮ = ୩) ଲେଖାଯିବ। ଦଶକ ଘରେ ୭ ରୁ ୯ କୁ ବିୟୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ତେଣୁ ଶତକ ଘରୁ ୧୦୦ ବା ୧୦ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା। ଫଳରେ ଶତକ ଘରେ ଆଉ ରହିବ ୩ ଏବଂ ଦଶକ ଘରେ ୧୭ ଦଶ ହେବ।

ସୋପାନ-୩ : (୧୭ - ୯ = ୮) ୮ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖିବା। (୩ - ୩ = ୦) ୦)। ଶତକ ଘରେ ୦ କିମ୍ବା କିଛି ଲେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ।

୭୫	୪୫	୩୩	୬୨	୭୮	୮୦
- ୨୮	- ୩୭	- ୧୮	- ୪୫	- ୬୬	- ୨୬

୮୬	୯୨	୬୩	୬୨	୭୭	୮୧
- ୪୮	- ୪୬	- ୩୨	- ୪୫	- ୩୪	- ୧୪

୨. **ବିୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।**

(କ)	(ଖ)	(ଗ)	(ଘ)
୪୨୪	୭୮୫	୪୩୯	୫୫୬
-୨୧୩	-୨୪୩	- ୧୧୭	- ୧୧୯
☐	☐	☐	☐

(ଙ)	(ଚ)	(ଛ)	(ଜ)
୨୪୨	୭୨୫	୮୨୭	୩୭୬
-୧୧୩	-୪୪୧	- ୪୪୩	- ୨୪୨
☐	☐	☐	☐

୩. ୩, ୪, ୫ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍କ ନେଇ ଯେତେ ପାର ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ । ତୁମେ ଲେଖିଥିବା ସବୁଠୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସବୁଠୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କର ।

୪.   ବିୟୋଗ କର :

୪୨୧ - ୧୨୮	୫୩୩ - ୨୧୫	୫୬୫ - ୨୨୧	୮୨୬ - ୧୧୫	୬୨୮ - ୨୫୨
୨୫୩ - ୨୨୫	୬୧୯ - ୨୨୦	୮୧୨ - ୧୩୬	୮୦୦ - ୧୯୯	୪୦୨ - ୩୦୦
୬୬୯ - ୧୦୧	୪୬୬ - ୧୦୬	୫୯୦ - ୧୧୦	୫୯୨ - ୨୦୮	୪୦୨ - ୨୮୮
୪୫୫ - ୨୬୫	୫୨୫ - ୩୮୫	୪୯୬ - ୪୦୫	୬୮୫ - ୧୨୫	୫୨୫ - ୨୮୬

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୯

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ୬୪୮ ଜଣ ଭୋଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୭୩ ଜଣ ପୁରୁଷ ଭୋଟର । ତେବେ ମହିଳା ଭୋଟରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

୨. ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓ ଓ ଗୋଟିଏ ଇସ୍ତ୍ରୀର ଦାମ ମିଶି ୯୯୬ ଟଙ୍କା । ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓର ଦାମ ୪୯୭ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ଗୋଟିଏ ଇସ୍ତ୍ରୀର ଦାମ୍ କେତେ ?

୩. ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୪୮୩ ଟି ଅଣ୍ଡା ଅଛି । ଆଉ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ମିଶାଇଲେ ମୋଟ ୬୪୨ ଟି ଅଣ୍ଡା ହେବ ?

୪. କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାରେ ୫୯୨ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳ ୮୫୭ ହେବ।

୫. ତିନୋଟି ଝୁଡ଼ିରେ ମୋଟ ୭୭୨ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୨୮୫ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି। ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଝୁଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଆମ୍ବ ଅଛି ?

୩. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର କେତେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ – ୧୨ ରୁ ୧୯

- ♦ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖିବା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ♦ ପାଖ ଘରକୁ ନେଇ ଯୋଗ (ଉବଦ୍ଦ୍ଦଚ ଡଙ୍ଗରବ) କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ । ଏଥିପାଇଁ ନିଜ ମନରୁ କିମ୍ବା ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ନେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ■ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ♦ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପାଖ ଘରୁ ନେଇ ଓ ପାଖ ଘରକୁ ଦେଇ ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରି ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।
- ♦ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୁଝିବ ଓ ତଦନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୦

ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ- ୧

ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ପାଖରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଅ।

୧. ୫୯ କୁ କିପରି ପଢ଼ିବା

(କ) ଅଣଚାଳିଶି (ଖ) ଅଣଚାଶ

(ଗ) ଅଣଷଠି (ଘ) ଅଣସ୍ତରି

୨. ୯, ୭, ୫ - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କକୁ ଥରେ ଲେଖା ବ୍ୟବହାର କରି ଗଠିତ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୯୭୫ (ଖ) ୫୯୭

(ଗ) ୫୭୯ (ଘ) ୭୫୯

୩. ୯୫୨ କୁ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରେ କିପରି ଲେଖାଯାଏ ?

(କ) ୯୦୦ + ୧୦ + ୨

(ଖ) ୯୦୦ + ୫୦ + ୨

(ଗ) ୧୦୦ + ୯୫ + ୨

(ଘ) ୯୦୦ + ୫୨

୪. ୯୧୮ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ______ ।

(କ) ୯୧୯ (ଖ) ୯୧୮

(ଗ) ୯୨୦ (ଘ) ୯୧୭

୫. ୪୪୩, ୫୭୩, ୮୮୮, ୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଟି ______

(କ) ୫୭୩ (ଖ) ୮୮୮

(ଗ) ୪୪୩ (ଘ) ୯୯୯

୬. ୬୪୮, ୬୪୩, ୬୪୧, ୬୮୪ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି

(କ) ୬୪୩ (ଖ) ୬୮୪

(ଗ) ୬୪୧ (ଘ) ୬୪୮

୭. ୫୨୩ + ୪୬ =

(କ) ୫୩୨ (ଖ) ୪୭୭

(ଗ) ୫୫୯ (ଘ) ୫୬୯

୮. ୪୨୩ - ୨୪୩ = ?

(କ) ୪୨୩ (ଖ) ୧୮୦

(ଗ) ୨୮୦ (ଘ) ୬୬୬

୯. ଶିଶୁ ଦିବସରେ ବଣ୍ଟାଯିବା ପାଇଁ ୨୬୭ଟି ମିଠାଇ ଆସିଥିଲା । ନିଅଣ୍ଟ ହେବାରୁ ଆଉ ୧୩୨ଟି ମିଠାଇ ଅଣାଗଲା । ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖା ମିଠାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପସ୍ଥିତ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(କ) ୩୯୯ (ଖ) ୩୯୮

(ଗ) ୪୦୦ (ଘ) ୩୯୭

୧୦. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଟି, ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କେତେ ବେଶି ।

(କ) ୮୮୮ (ଖ) ୯୯୯

(ଗ) ୮୯୯ (ଘ) ୯୮୮

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୧

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାହାଁରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

୨ + ୨ + ୨ + ୨ = ୮	୨ X ୪ = ୮
୩ + ୩ + ୩ + ୩ + ୩ = ୧୫	୩ X ☐ = ☐
୪ + ୪ + ୪ = ☐	☐ X ୩ = ☐
୫ + ୫ + ୫ + ୫ = ☐	୫ X ☐ = ☐
୬ + ୬ + ୬ = ☐	୬ X ☐ = ☐
୭ + ୭ = ☐	☐ X ୨ = ☐

୨. ୨ + ୨ + ୨ + ୨ = ୨ ✕ ୪ = ୮

ଏଠାରେ ୨ ର ୪ ଗୁଣ = ୮

ସେହିପରି କର ।

(କ) ୩ ର ୪ ଗୁଣ = ☐ X ☐ = ☐

(ଖ) ୪ ର ୪ ଗୁଣ = ☐ X ☐ = ☐

(ଗ) ୫ ର ୩ ଗୁଣ = ☐ X ☐ = ☐

(ଘ) ୬ ର ୪ ଗୁଣ = ☐ X ☐ = ☐

(ଙ) ୭ ର ୨ ଗୁଣ	= ☐	x ☐		= ☐
(ଚ) ୮ ର ୩ ଗୁଣ	= ☐	x ☐		= ☐
(ଛ) ୩ ର ୫ ଗୁଣ	= ☐	x ☐		= ☐
(ଜ) ୧୦ ର ୨ ଗୁଣ	= ☐	x ☐		= ☐
(ଝ) ୯ ର ୪ ଗୁଣ	= ☐	x ☐		= ☐

୩. ୪ ର ୫ ଗୁଣ = ୨୦, ୫ ର ୪ ଗୁଣ = ୨୦

୪ + ୪ + ୪ + ୪ + ୪ = ୪ X ୫ = ୨୦

୫ + ୫ + ୫ + ୫ = ୫ X ୪ = ୨୦

ଆମେ ଜାଣିଲେ ୪ X ୫ = ୫ X ୪ = ୨୦

ସେହିପରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୩ X ୪ = ☐ x ☐ = ☐

(ଖ) ୪ X ୨ = ☐ X ☐ = ☐

(ଗ) ୫ X ୩ = ☐ x ☐ = ☐

(ଘ) ୨ X ୫ = ☐ X ☐ = ☐

(ଙ) ୪ X ୬ = ☐ X ☐ = ☐

(ଚ) ୩ X ୭ = ☐ X ☐ = ☐

(ଛ) ୪ X ୮ = ☐ X ☐ = ☐

(ଜ) ୫ X ୯ = ☐ X ☐ = ☐

(ଝ) ୬ X ୧୦ = ☐ X ☐ = ☐

(ଞ) ୧୦ X ୭ = ☐ X ☐ = ☐

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର- ୨ ୨

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ।

୧. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭ ସହ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଯୋଡ଼।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
୩ X ୪	୩X୭
୫ X ୨	୫X୬
୬ X ୫	୪X୩
୪ X ୨	୨X୫
୭ X ୩	୨X୪

୨. ଗୁଣନ କରି ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

(କ) ୨ × ୩ =	(ଖ) ୫ × ୩ =	(ଗ) ୬ × ୧ =	(ଘ) ୬ × ୬ =
(ଙ) ୨ × ୮ =	(ଚ) ୫ × ୪ =	(ଛ) ୭ × ୯ =	(ଜ) ୬ × ୭ =

୩. ଗୁଣଫଳ ବାହାର କର ।

(କ) ୧୨ × ୩ =	(ଖ) ୨୫ × ୩ =	(ଗ) ୩୬ × ୧ =	(ଘ) ୨୬ × ୬ =
(ଙ) ୩୨ × ୮ =	(ଚ) ୪୫ × ୪ =	(ଛ) ୩୭ × ୯ =	(ଜ) ୭୬ × ୭ =

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ- ୨୩

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ।

୧. ଆସ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିବା।

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୪
	×	୩

ସୋପାନ-୧

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
		୧୨
	୫	୪
	×	୩

ସୋପାନ-୨

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୧	୨
	୫	୪
	×	୩

ସୋପାନ-୩

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୪
	×	୩
୧	୬	୨

ଆସ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁଜାଣିବା।

ସୋପାନ-୧ ଏଠାରେ ୫୪ (ଗୁଣ୍ୟ)କୁ ୩ (ଗୁଣକ) ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ୩ କୁ ୫୪ର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୪ ସହ ଗୁଣିବା, ଗୁଣଫଳ ୧୨ ହେବ।

ସୋପାନ-୨ ଗୁଣଫଳର ଏକକ ଅଙ୍କକୁ ଏକକ ଗରେ ଏବଂ ଦଶକ ଅଙ୍କକୁ ଦଶକ ଘରେ ରଖିବା।

ସୋପାନ-୩ ଏହାପରେ ଏହାପରେ ୩ କୁ ୫୪ ର ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ସହ ଗୁଣିବା। ଗୁଣଫଳ ୧୫ ହେବ। ପୂର୍ବରୁ ଦଶକ ଘରେ ଥିବା ୧ କୁ ୧୫ ସହ ମିଶାଇଲେ ୧୬ ମିଳିବ। ଏଠାରେ ୧୬ ଅର୍ଥ ୧ ଶତ ୬ ଦଶ। ତେଣୁ ୬କୁ ଦଶକ ଘରେ ଏବଂ ୧ କୁ ଶତକ ଘରେ ରଖିବା।

୨୫ × ୩	୫୮ × ୪	୪୮ × ୫	୬୮ × ୬	୫୮ × ୭	୮୪ ୮

୨. ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ ଶିଖିବା

ଆମେ ଆଗରୁ ଜାଣିଛେ

୧୦	୧୦
x ୨	x ୩
୨୦	୩୦

ତୁମେ ଦେଖିଲେ ୨ x ୧୦ = ୨୦

୩ x ୧୦ = ୩୦

ସେହିପରି

୪	x	୧୦	=	
୫	x	୧୦	=	
୬	x	୧୦	=	
୭	x	୧୦	=	
୮	x	୧୦	=	
୯	x	୧୦	=	
୧୨	x	୧୦	=	
୨୫	x	୧୦	=	

୩. ଆମେ ଜାଣିଛେ

୩୦
x ୨
୬୦

ତୁମେ ଦେଖିଲେ ୨ x ୩ = ୬

୨ x ୩୦ = ୬୦

୨ X ୩୦ = ୨ X ୩ | ୦ = ୬୦

୨ X ୭୦ = ୨ X ୭ | ୦ = ୧୪୦

୩ X ୪୦ = ______ = ______

୫ X ୬୦ = ______ = ______

୪ X ୮୦ = ______ = ______

୬ X ୪୦ = ______ = ______

୪. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା

୨୧ X ୪ = ____	୨୩ X ୩ = ____	୨୧ X ୯ = ____	୫୮ X ୬ = ____
୪୭ X ୬ = ____	୯୩ X ୭ = ____	୧୪ X ୨ = ____	୬୩ X ୪ = ____
୦୧ X ୪ = ____	୯୭ X ୩ = ____	୮୪ X ୯ = ____	୭୫ X ୬ = ____

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଗୁଣନ କର ।

ଯେପରି

ଦ	ଏ
୧	୩
x	୪
୧	୨
୪	
୫	୨

ସେପରି

ଦ	ଏ
୧	୫
x	୩

ଦ	ଏ
୨	୬
x	୩

ଦ	ଏ
୨	୪
x	୪

ଦ	ଏ
୧	୭
x	୫

ଦ	ଏ
୧	୫
x	୬

ଦ	ଏ
୧	୩
x	୭

୬. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା ।

୨୪ x ୪	୪୩ x ୩	୬୧ x ୯	୪୪ x ୨
୪୪ x ୬	୪୩ x ୭	୭୮ x ୬	୪୩ x ୪
୪୧ x ୪	୩୭ x ୩	୪୪ x ୯	୭୫ x ୬
୪୪ x ୯	୩୭ x ୮	୪୪ x ୭	୭୪ x ୬
୪୫ x ୮	୩୭ x ୯	୪୮ x ୭	୭୪ x ୭

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୪

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁର ବ୍ୟବହାର କରିବ।

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଉତ୍ତର ଲେଖ।

(କ) ଗୋଟିଏ ସାଇକେଲର ୨ଟି ଚକ। ୪ଟି ସାଇଲେକର କେତୋଟି ଚକ ?	୧ଟି ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ ୪ ଟି ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ ର ୪ ଗୁଣ = ୨ × ୪ = ୮
(ଖ) ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୪ଟି ମିଠା ଦିଆଗଲେ ୫ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ କେତୋଟି ମିଠା ଦିଆଯିବ।	
(ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ୍ ୫ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୬ଟି କଲମର ଦାମ କେତେ ?	
(ଘ) ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡାର ୧୦ ଟି ଗୋଡ। ୩ ଟି କଙ୍କଡାର କେତୋଟି ଗୋଡ ?	
(ଙ) ଗୋଟିଏ ବହିର ଦାମ ୨୨ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୫ଟି ବହିର ଦାମ କେତେ ?	
(ଚ) ଗୋଟିଏ ଶାଢ଼ୀର ଦାମ ୨୧୪ ଟଙ୍କା ୩ ଟି ଶାଢ଼ୀର ଦାମ୍ କେତେ ?	

୨. ଗୁଣଫଳ ସ୍ଥିର କର ।

(କ) ବର୍ଷକ ୩୬୫ ଦିନ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ହେଲେ ବର୍ଷକ କେତେ ଘଣ୍ଟା ହେବ ।

(ଖ) ଗୋଟିଏ ହଲରେ ୪୨ ଧାଡି ଚୌକି ପଡିଛି । ଯଦି ଗୋଟିଏ ଧାଡିରେ ୩୦ଟି ଚୌକି ଥାଏ ତେବେ ହଲରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଚୌକି ପଡିଛି ?

(ଗ) ସ୍କୁଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୧୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଚକୋଲେଟ୍ ଦିଆଗଲା । ଯଦି ସେହି ସ୍କୁଲର ପିଲାସଂଖ୍ୟା ୧୪୫ ହୁଏ ତେବେ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଚକୋଲେଟ୍ ବଣ୍ଟାଗଲା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨୦ରୁ ୨୪

- ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାରରେ କ୍ରମିକ ଯୋଗରୁ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶିଖାଇବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ଥିବା ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ତମ୍ଭାକାରରେ / ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅଧିକ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ବର୍ଗାକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ କାଗଜରେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କରିବେ ।
- ଗୁଣନ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ- ୨ ୫

ବାରମ୍ବାର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବ ।

୧ . ଉଦାହରଣ ପରି ବିୟୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

ଯେପରି:

୮ ରୁ ୨ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ

୮ ÷ ୨ = ୪

୮	
− ୨	(୧ ଥର)
୬	
− ୨	(୨ ଥର)
୪	
− ୨	(୩ ଥର)
୨	
− ୨	(୪ ଥର)
୦	

୨କୁ ୪ଥର ବିୟୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ = ୮
ଭାଜକ = ୨
ଭାଗଫଳ=୪
ଭାଗଶେଷ=୦

(କ) ୩୦ ରୁ ୫ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୩୦
− ୫

୩୦ ÷ ୫ = ☐

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ =
ଭାଜକ =
ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଖ) ୪୦ ରୁ ୧୦ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୪୦
−୧୦

୪୦ ÷ ୧୦= ☐

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ =
ଭାଜକ =
ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଗ) ୨୦ ରୁ ୪ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

```
 ୨୦
- ୪
```

୨୦ ୍ୟ ୪ = ☐

ଏଠାରେ

ଭାଜ୍ୟ =

ଭାଜକ =

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

୨. 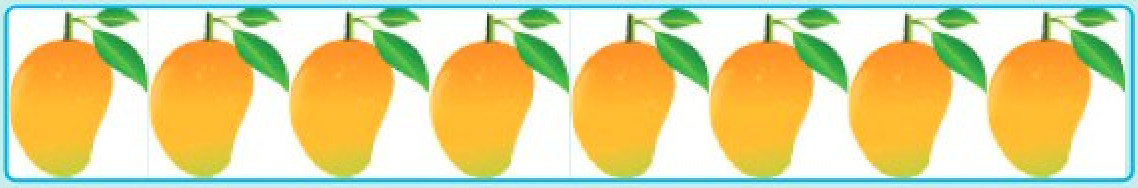

(କ) ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କର ।

୮ ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୩ ଟି ଆମ୍ବ ଦେଲେ

ଆମ୍ବ କେତେ ଜଣ ପାଇବେ ☐ ଜଣ

କେତେ ଆମ୍ବ ବଳିବ ☐ ଟି

(ଖ)

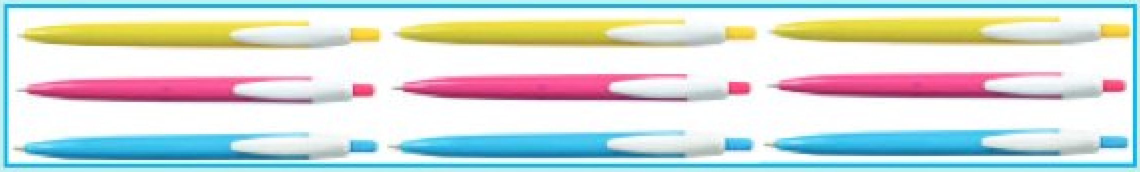

୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୬ ଟି କଲମ ଦେଲେ

କଲମ କେତେ ଜଣ ପାଇବେ ☐ ଜଣ

କେତେ କଲମ ବଳିବ ☐ ଟି

(ଖ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

୧୦ଟି ଚଢ଼େଇ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୪ଟି ଚଢ଼େଇ ରହିଲେ, କେତୋଟି ଧାଡ଼ି ହେବେ, ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ଦଳ ସଂଖ୍ୟା =	
ବଳି ପଡିବା ଚଢ଼େଇ =	

(ଗ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

୧୩ ଟି ଫୁଲ । ଗୋଟିଏ ପିଲା ୩ଟି ଫୁଲ ନେଲେ, କେତୋଟି ପିଲା ପାଇବେ ? କେତେ ବଳି ପଡ଼ିବ । ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ମୋଟ ଫୁଲ =		ପିଲା ନେବେ =		ଜଣ
ଜଣେ ପାଇବ =		କେତେ ଫୁଲ ବଳିବ =		ଟି

(ଘ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

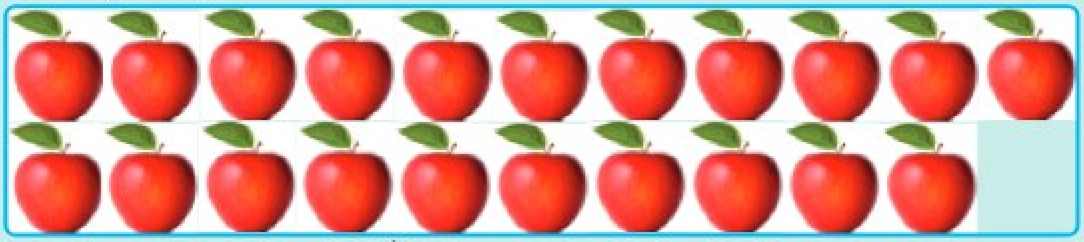

୨୧ଟି ସେଓକୁ ୪ଟି ଲେଖାଏଁ ସମାନ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣ୍ଟିଲେ

କେତେ ଭାଗ ହେବ ? = ______ ସେଥିରୁ କେତେ ସେଓ ବଳିବ ? ______

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୬

ବାରମ୍ବାର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବ।

୧ . ଉଦାହରଣ ଦେଖି ବଡ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା କେତେଥର ବିୟୋଗ କରି ହେବ ଲେଖ ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କର।

୧୮ ରୁ ୬	୨୦ ରୁ ୫	୧୫ ରୁ ୩	୨୧ ରୁ ୭
୧୮ - ୬ = ୧୨ ୧୨ - ୬ = ୬ ୬ - ୬ = ୦			
୧୮ ÷ ୬ = ୩			

ସୂଚନା: ୧୮ ରୁ ୬ କୁ ୩ ଥର ବିୟୋଗ କରି ପାରିଲା। ଏଣୁ ୧୮ ÷ ୬ = ୩

୨ . ଗୁଣନକୁ କିପରି ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ଉଦାହରଣ ଦେଖି କର।

୫ × ୨ = ୧୦	୧୦ ÷ ୨ = ୫	୧୦ ÷ ୫ = ୨
୩ × ୬ = ୧୮	୧୮ ÷ ୬ = ୩	.... ÷ ୫ = ...
୭ × ୨ = ୧୪	.... ÷ ... = ...	..... ÷ .... = ...
୪ × ୩ = ୧୨	..... ÷ ... = ...	..... ÷ .... = ...
୫ × ୩ = ୧୫	..... ÷ ... = ...	..... ÷ .... = ...
୨ × ୬ = ୧୨	..... ÷ ... = ...	..... ÷ .... = ...
୨ × ୪ = ୮	..... ÷ ... = ...	..... ÷ .... = ...

୩	୬	୯	୧୨	୧୫	୧୮	୨୧	୨୪	୨୭	୩୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩

୩. ଉପର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ଦେଖି ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

୬ ÷ ୩ = ...	୯ ÷ ୩ = ...
୧୨ ÷ ୩ = ...	୧୫ ÷ ୩ = ...
୧୮ ÷ ୩ = ...	୨୧ ÷ ୩ = ...
୨୭ ÷ ୩ = ...	୩୦ ÷ ୩ = ...

୪. ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ମନେପକାଇ ତଳ ଭାଗକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

୨୪ ÷ ୪ =	୨୦ ÷ ୪ =	୨୮ ÷ ୪ =
୨୦ ÷ ୫ =	୨୫ ÷ ୫ =	୩୦ ÷ ୬ =
୨୪ ÷ ୬ =	୩୬ ÷ ୬ =	୪୨ ÷ ୬ =
୨୧ ÷ ୭ =	୪୨ ÷ ୭ =	୫୬ ÷ ୭ =
୩୨ ÷ ୮ =	୪୮ ÷ ୮ =	୭୨ ÷ ୮ =

୫. ଭାଗ କର

(କ) ୮ ÷ ୨ =	(ଖ) ୬ ÷ ୩ =
(ଗ) ୪ ÷ ୨ =	(ଘ) ୮ ÷ ୪ =
(ଙ) ୫ ÷ ୫ =	(ଚ) ୬ ÷ ୨ =
(ଛ) ୧୪ ÷ ୨ =	(ଜ) ୧୨ ÷ ୩ =
(ଝ) ୧୫ ÷ ୫ =	(ଞ) ୯ ÷ ୩ =

୬. ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ମନେ ପକାଇ ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୧୮ ÷ ୩ =	(ଖ) ୨୫ ÷ ୫ =
(ଗ) ୭୦ ÷ ୧୦ =	(ଘ) ୨୮ ÷ ୭ =
(ଙ) ୫୪ ÷ ୬ =	(ଚ) ୨୮ ÷ ୪ =
(ଛ) ୨୭ ÷ ୩ =	(ଜ) ୩୫ ÷ ୫ =
(ଝ) ୨୫ ÷ ୫ =	(ଞ) ୮୫ ÷ ୫ =

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର- ୨୭

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ।

୧ . ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା

କେତୋଟି ମିଠେଇ ଅଛି = ☐

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି = ☐

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା। ଜଣକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା।

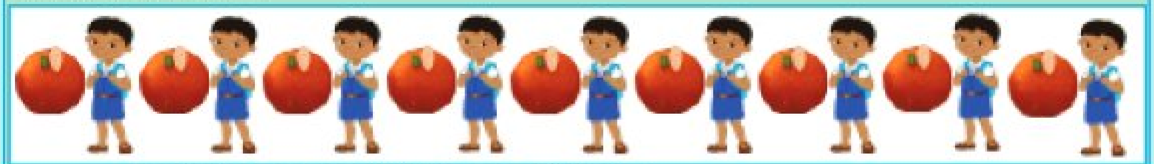

ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା = ...

ଆଉ ରହିଲା କେତେ ? = ...

୨ . ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସବୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମାନ ସମାନ ଭାବରେ ଦୁଇ ଦୁଇଟି କରି ମିଠେଇ ଦିଆଯିବ।

କେତୋଟି ମିଠେଇ ଅଛି ? = ☐

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି ? = ☐

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା। ଜଣକୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା।

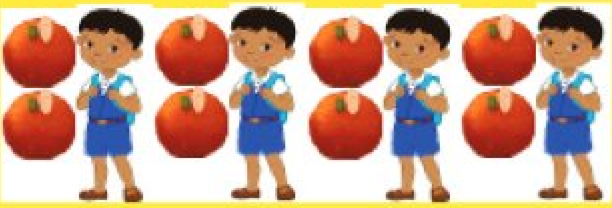

ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ? = ☐

ଆଉ କେତେ ରହିଲା ? = ☐

୩. ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ସମାନ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିବା ।

କେତୋଟି ମିଠେଇ ଅଛି ? = ☐

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି ? = ☐

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା । ଜଣକୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ।

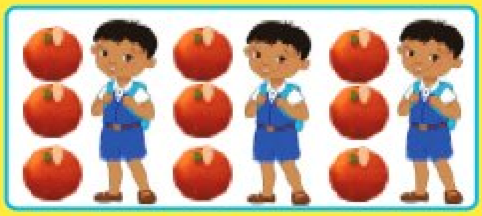

ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ? = ☐

ଆଉ କେତେ ରହିଲା ? = ☐

୪. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି କୋଠରୀ ପୂରଣ କର ।

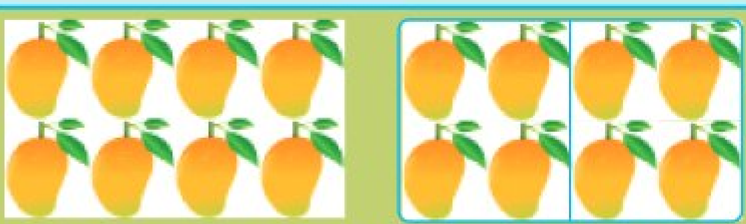

☐ ÷ ☐ = ☐

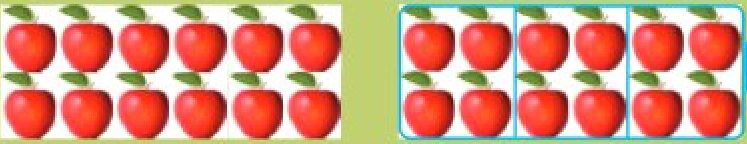

☐ ÷ ☐ = ☐

☐ ÷ ☐ = ☐

☐ ÷ ☐ = ☐

☐ ÷ ☐ = ☐

୫. ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ଏକାଠି କର ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ଜିନିଷ	ସୂଚନା	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା	ହରଣରେ ପ୍ରକାଶ
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ଟି କପ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ୩	୬ ÷ ୨ = ୩
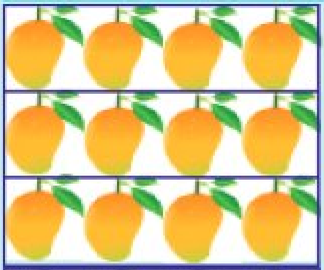	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ଟି ଆମ୍ବ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ☐	☐ ÷ ☐ = ☐
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ଟି ଫୁଟବଲ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ☐	☐ ☐ = ☐
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୬ଟି ଫୁଲ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ☐	☐ ÷ ☐ = ☐
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୫ଟି ଚଢ଼େଇ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ☐	☐ ÷ ☐ = ☐
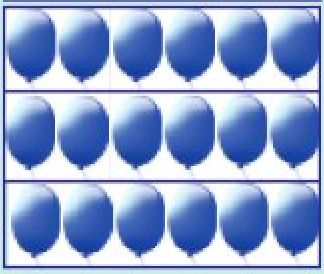	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୬ଟି ବେଲୁନ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ☐	☐ ÷ ☐ = ☐

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ବ - ୨୮

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ।

୧ . ଗୁଣନ କଥାକୁ ହରଣ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା।

ଗୁଣନ କଥା	ହରଣ କଥା
୪ × ୩ = ୧୨	୧୨ ÷ ୪ = ୩ ୧୨ ÷ ୩ = ୪
୫ × ୪ = ୨୦	
୬ × ୭ = ୪୨	
୮ × ୪ = ୩୨	
୯ × ୬ = ୫୪	
୭ × ୮ = ୫୬	

୨. ହରଣ କଥାକୁ ଗୁଣନ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ହରଣ କଥା	ଗୁଣନ କଥା
୧୫ ÷ ୩ = ୫	୫ × ୩ = ୧୫
୨୪ ÷ ୪ = ୬	
୩୬ ÷ ୯ = ୪	
୪୦ ÷ ୫ = ୮	
୬୦ ÷ ୬ = ୧୦	
୪୨ ÷ ୭ = ୬	

୩. ଗୁଣନ ଖଦା ସାହାଯ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୫୬ ÷ ☐ = ୮	୨୪ ÷ ☐ = ୬
୪୫ ÷ ☐ = ୬	୪୨ ÷ ☐ = ୭
୩୨ ÷ ☐ = ୪	୪୦ ÷ ☐ = ୮
୩୬ ÷ ☐ = ୬	୪୯ ÷ ☐ = ୭
୫୦ ÷ ☐ = ୧୦	୫୦ ÷ ☐ = ୧୦

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୯

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ।

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା।

```
     ୪୪
୨ |  ୮୮
     ୮
     ୦୮
      ୮
    ----
      ୦
```

୩ | ୯୯   ୫ | ୭୦

ଏଠାରେ ଭାଜ୍ୟ ୮୮, ଭାଜକ ୨, ଭାଗଫଳ ୪୪ ଓ ଭାଗଶେଷ ୦ ହେବ।

୪ | ୬୦   ୨ | ୧୪   ୩ | ୨୭

୬ | ୬୦   ୫ | ୫୦   ୪ | ୯୬

୨ | ୫୮   ୪ | ୬୮   ୫ | ୬୫

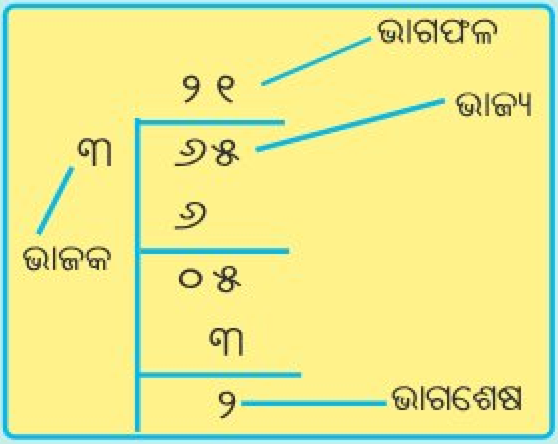

ଭାଗକ୍ରିୟାରେ : -

- ☐ ଯାହାକୁ ଭାଗ କରାଯାଏ ତାହା ଭାଜ୍ୟ
- ☐ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭାଗକରାଯାଏ ତାହା ଭାଜକ
- ☐ ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ଯାହା ଫଳମିଳେ ତାହା ଭାଗଫଳ
- ☐ ଭାଗରେ ଯାହା ବଳକା ରହେ ତାହା ଭାଗଶେଷ

୨ . ସେହିପରି ତୁମେ ଉପର ଭାଗକ୍ରିୟା ଦେଖି ତଳ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଭାଜ୍ୟ	ଭାଜକ	ଭାଗଫଳ	ଭାଗଶେଷ
୬୦	୪			
୯୯	୩			
୬୮	୨			

୩. ଆସ ହରଣ କରିବା ।

୪ ÷ ୨ =	୧୪ ÷ ୨ =	୧୮ ÷ .... = ୯	.... ÷ .... = ୨
୬ ÷ ୩ =	୬୨ ÷ ୨ =	୨୫ ÷ .... = ୫	.... ÷ .... = ୩
୮ ÷ ୨ =	୮୦ ÷ ୪ =	୩୬ ÷ .... = ୬	.... ÷ .... = ୪
୧୦ ÷ ୨ =	୪୪ ÷ ୪ =	୨୮ ÷ .... = ୭	.... ÷ .... = ୫
୧୨ ÷ ୩ =	୮୧ ÷ ୯ =	୨୪ ÷ .... = ୬	.... ÷ .... = ୬
୩୫ ÷ ୭ =	୬୫ ÷ ୫ =	୬୦ ÷ .... = ୧୦	.... ÷ .... = ୭
୪୫ ÷ ୯ =	୯୬ ÷ ୬ =	୨୨ ÷ .... = ୨	.... ÷ .... = ୮
୫୫ ÷ ୫ =	୯୪ ÷ ୨ =	୪୪ ÷ .... = ୪	.... ÷ .... = ୯
୬୬ ÷ ୬ =	୬୬ ÷ ୩ =	୩୩ ÷ .... = ୩	.... ÷ .... = ୧୦
୮୮ ÷ ୮ =	୮୮ ÷ ୪ =	୭୫ ÷ .... = ୨୫	

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଧ-୩୦

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ ।

୧. ଆସ ସମାଧାନ କରିବା ।

(କ) ତୁମ ପାଖରେ ୬ଟି ଜିଲାପି ଅଛି । ଜଣେ ପିଲାକୁ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ଜିଲାପି ଦେଲେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଜିଲାପି ପାଇବେ ?

(ଖ) ତୁମ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ୩୦ । ୬ଜଣ ପିଲାରେ ଗୋଟିଏ ଦଳ କଲେ କେତୋଟି ଦଳ ହେବ ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ ୧୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୫୦ ଟଙ୍କାରେ କେତୋଟି କଲମ ମିଳିବ ?

(ଘ) ୨୮ଟି କାଠି ଅଛି । ୪ଟି କାଠିରେ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା କଲେ କେତୋଟି କାଠି ବିଡ଼ା ହେବ ?

(ଙ) ୩୫ଟି ଫୁଲ ଅଛି । ୭ଟି ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ତୋଡା ହେଲେ କେତୋଟି ତୋଡ଼ା ହେବ ?

୨. ଗୋଟିଏ ପେନସିଲ ବାକ୍ସରେ ୮ଟି ପେନ୍ସିଲ ରୁହେ । ତେବେ ୪୦୦ ପେନ୍ସିଲ କେତୋଟି ବାକ୍ସରେ ରହିପାରିବ ?

୩. ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାକେଟରେ ୫୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ୟାକେଟରେ ୪୯ଟି କଲମ ଅଛି । ଦୁଇଟି ଯାକ ପ୍ୟାକେଟର କଲମକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଯଦି ୧୨ ଟି ପ୍ୟାକେଟରେ ରଖାଯାଏ ପ୍ରତି ପ୍ୟାକେଟରେ କେତୋଟି କଲମ ରହିବ ?

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର

(କ)	୭୫ ÷ ୫ = ୫ × ☐
(ଖ)	୮୦ ÷ ୮ = ୫୦ ÷ ☐
(ଗ)	୨୫ + ୪୫ = ୪ × ☐
(ଘ)	୧୨୦ ÷ (୩ × ୪) = ☐
(ଙ)	୪୮ ÷ ୩ = ୨ × ☐

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨୫ ରୁ ୩୦

- ♦ କ୍ରମିକ ବିୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ହରଣ ଶିଖାଇବେ ।
- ♦ ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ■ କାଠି, ପତ୍ର, ଫୁଲ
- ■ ଚିତ୍ର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ♦ ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ପରସ୍ପର ବିପରୀତ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବୁଝିବ ।
- ♦ ଦୈନନ୍ଦିନ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଗକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୧

ଦ୍ୱିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିର ଧାର ଓ ଶୀର୍ଷ ବୁଝାଇବ ଓ ତ୍ରିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ।

୧. ନିମ୍ନ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବାହୁମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗଣି ଲେଖ।

ଚିତ୍ର	ବାହୁ ସଂଖ୍ୟା	ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁ ସଂଖ୍ୟା
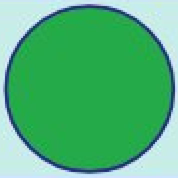		
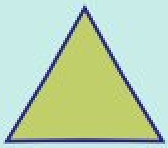		
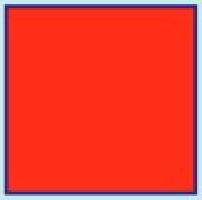		
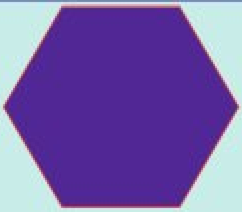		

ଆମେ ଦେଖିଲେ : ______ ର ବାହୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଶୀର୍ଷ ନାହିଁ।

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଗୁଡିକୁ ଦେଖ ଏବଂ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ, ଶୀର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖ।

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ	ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ନାମ
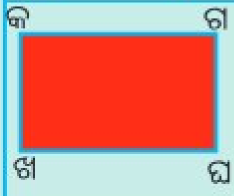		
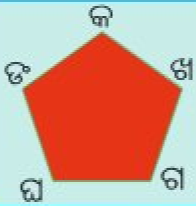		

୩. ତଳେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗୁଡିକର ଆକୃତି କିପରି ଲେଖ।

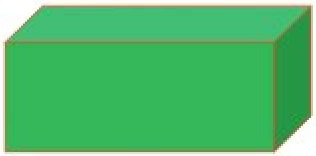	
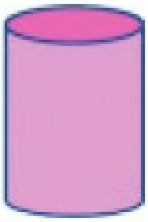	
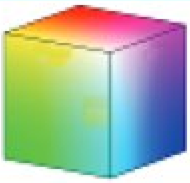	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩୨

ଲମ୍ବ ଓ ଦୂରତାକୁ ମାନକ ଏକକରେ ଅନୁମାନ କରିବ ଓ ମାପିବ ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ ଏକକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ ବୁଝିବ ।

୧ . ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେଖୁଥିବା ଜିନିଷକୁ ଆଙ୍ଗୁଳି ଓ ହାତରେ ମାପି କେତେ ଆଙ୍ଗୁଳି / ହାତ ହେଲା ଲେଖ ।

ହାତରେ ମାପ				ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ମାପ	
ପିଲାର ନାମ	କଳାପଟା	ଟେବୁଲ	ଡେସ୍କ	ପେନ୍‌ସିଲ୍	ବହି

୨ . ଆସ ସ୍କେଲରେ ମାପିବା

	ଆନୁମାନିକ ମାପ	ପ୍ରକୃତ ମାପ
ଝରକାର ଓସାର ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ସ୍କୁଲର ବାରଣ୍ଡା		
ଟେବୁଲ ଗୋଡର ଲମ୍ବ -		
କଳାପଟାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ଟେବୁଲ ଠାରୁ ତୁମର ଦୂରତା		

୩. ସ୍କେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ -

ବହିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ସ୍କେଟ୍‌ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
କଲମର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	

୪. ସ୍କେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପି ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

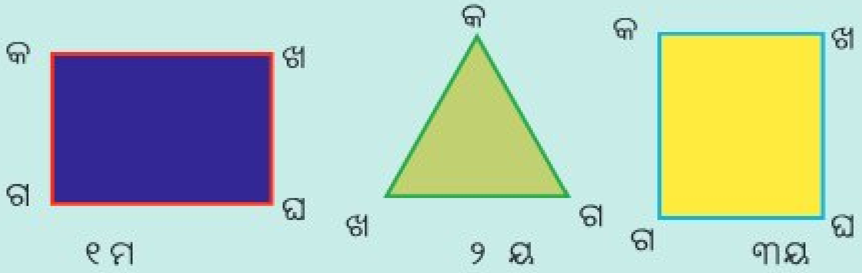

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟ	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମଷ୍ଟି
୧ ମ	କଖ = ... ଖଗ .... ଗଘ = ... କଘ :	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + କଘ =.....
୨ୟ	କଖ = ... ଖଗ= .... ଗକ = ...	କଖ + ଖଗ+ଗକ = ...
୩ୟ	କଖ = ... ଖଗ = ... ଗଘ = ... ଘକ=.........	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + ଘକ=...

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଯେପରି ୫ ମିଟର = ୫୦୦ ସେ.ମି

ସେହିପରି

୭ ମିଟର	=		ସେ.ମି
୯ ମିଟର	=		ସେ.ମି
୧୨ ମିଟର	=		ସେ.ମି
୨୫ ମିଟର	=		ସେ.ମି
୪୦ ମିଟର	=		ସେ.ମି

୬. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସେଣ୍ଟିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଯେପରି ୮୦୦ ସେ.ମି = ୮ ମିଟର

ସେହିପରି

୪୦୦ ସେ.ମି	=	☐	ମିଟର
୬୦୦ ସେ.ମି	=	☐	ମିଟର
୧୩୦୦ ସେ.ମି	=	☐	ମିଟର
୨୨୦୦ ସେ.ମି	=	☐	ମିଟର
୩୦୦୦ ସେ.ମି	=	☐	ମିଟର

୭. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୨ମି. ୩୦ ସେ.ମି + ୩ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ୫ ମି. ୭୫ ସେ.ମି

(ଖ) ୫ ମି. ୬୫ ସେ.ମି + ୪ ମି. ୧୦ ସେ.ମି = ☐ ମି. ☐ ସେ.ମି

(ଗ) ୪ ମି. ୭୫ ସେ.ମି + ୧ ମି. ୧୦ ସେ.ମି = ☐ ମି. ☐ ସେ.ମି

(ଘ) ୬ ମି. ୨୦ ସେ.ମି + ୪ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ☐ ମି. ☐ ସେ.ମି

(ଙ) ୭ ମି. ୧୫ ସେ.ମି. + ୨ମି. ୩୦ ସେ.ମି = ☐ ମି. ☐ ସେ.ମି

(ଚ) ୫ ମି. ୬୦ ସେ.ମି + ୩ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ☐ ମି. ☐ ସେ.ମି

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୩

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସଂପୃକ୍ତ ଘଟଣାବଳିରେ ଗ୍ରାମ୍ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ।

ଆସ ଓଜନର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା।

୧ କିଲୋ ଗ୍ରାମ୍	୧ ହେକ୍ଟୋ ଗ୍ରାମ୍	୧ ଡେକା ଗ୍ରାମ୍	୧ ଗ୍ରାମ୍	୧୦ ଡେସି ଗ୍ରାମ୍	୧୦୦ସେଣ୍ଟି ଗ୍ରାମ୍	୧୦୦୦ ମିଲି ଗ୍ରାମ୍
୧୦୦୦ଗ୍ରାମ୍	୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍	୧୦ଗ୍ରାମ୍	୧ ଗ୍ରାମ୍	୧ ଗ୍ରାମ୍	୧ ଗ୍ରାମ୍	୧ ଗ୍ରାମ୍

୧. ଉପରସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ।

(ବ)	୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ କେତେ ଗ୍ରାମ୍ ?	
(ଭ)	୧ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ୍ କେତେ ଗ୍ରାମ୍ ?	
(ମ)	୧ ଡେକାଗ୍ରାମ୍ କେତେ ଗ୍ରାମ୍ ?	
(ଯ)	୧ ଗ୍ରାମ୍ କେତେ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ?	
(ର)	୧ ଗ୍ରାମ୍ କେତେ ଡେସିଗ୍ରାମ୍ ?	
(ଲ)	୧ ଗ୍ରାମ୍ କେତେ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ୍ ?	

୨. ଉଦାହରଣ : ୫ କି.ଗ୍ରାମ୍ ୪୦୦ଗ୍ରାମ୍‌କୁ ଗ୍ରାମ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ କର।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧ କି.ଗ୍ରାମ୍ = ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍

୫ କି.ଗ୍ରା. ୪୦୦ଗ୍ରାମ୍ = ୫୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ + ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ୫୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍

(ବ)	୩ କି.ଗ୍ରା. ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ =........ ଗ୍ରାମ୍
(ଭ)	୫ କି.ଗ୍ରା. ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ =........ ଗ୍ରାମ୍
(ମ)	୭ କି.ଗ୍ରା. ୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ =........ ଗ୍ରାମ୍
(ଯ)	୫ କି.ଗ୍ରା. ୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ =........ ଗ୍ରାମ୍
(ର)	୯ କି.ଗ୍ରା. ୭୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ =........ ଗ୍ରାମ୍

୩. ଉଦାହରଣ : ୩୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍‌କୁ କିଲୋଗ୍ରାମ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ କର।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ = ୧ କି.ଗ୍ରାମ୍

୩୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ୩୦୦୦ଗ୍ରାମ୍ + ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ = ୩ କି.ଗ୍ରାମ୍ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍

(ବ) ୭୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ = ... କି.ଗ୍ରା........ ଗ୍ରାମ୍

(ଭ) ୬୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ = ... କି.ଗ୍ରା........ ଗ୍ରାମ୍

(ମ) ୬୫୭୫ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ = ... କି.ଗ୍ରା........ ଗ୍ରାମ୍

(ଯ) ୬୫୭୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ = ... କି.ଗ୍ରା........ ଗ୍ରାମ୍

(ର) ୬୭୦୦ ଗ୍ରାମ୍ = ... ଗ୍ରାମ୍ + ... ଗ୍ରାମ୍ = ... କି.ଗ୍ରା........ ଗ୍ରାମ୍

୪. ଶିକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ବଟକରା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ:

୧ କି.ଗ୍ରା, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍, ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍, ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଟକରାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେଇବେ।

ଦୁଇ- ଦୁଇଟି ବଟକରା ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଟେକି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଓଜନ ଅଧିକ କହିବେ।

ନିକିତି / ତରାଜୁ ଚିତ୍ର ଦେଖ ଯେଉଁଠାରେ ଠିକ୍ ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ 'ଠିକ୍' ଚିହ୍ନ ଯେଉଁଟି କମ୍ ବା ବେଶି ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ 'ଭୁଲ୍' ଚିହ୍ନ ଦିଅ।

ଗୋଟିଏ ପଟେ ବଟକରା ପକାଇ ଜିନିଷ ଓଜନ କରି ଲେଖ।

	କି.ଗ୍ରା.	ଗ୍ରାମ୍
- ଇଟା ଖଣ୍ଡ		
- କମଳା		
- ବହି ବସ୍ତାନି		
- ଥାଳି		
- ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ ବାଲି		

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩୪

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସଂପୃକ୍ତ ଘଟଣାବଳିରେ ଗ୍ରାମ୍ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ।

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆଣିଲେ କେଉଁ କେଉଁ ବଟକରା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଚିତ୍ର କରି ଦେଖାଅ।

୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍	୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୫୦ଗ୍ରାମ୍
୪୫୦ ଗ୍ରାମ୍	
୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍	
୮୦୦ ଗ୍ରାମ୍	
୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍	
୯୦୦ ଗ୍ରାମ୍	

୨. ପ୍ରତିଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ବଟକରାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ଓ ମୋଟ କେତେ ଓଜନ ଅଛି ଲେଖ ?

୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୫୦ଗ୍ରାମ୍	୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍
୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୧୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୫୦ଗ୍ରାମ୍	.... ଗ୍ରାମ୍
୧କିଗ୍ରା ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୫୦ଗ୍ରାମ୍	....କିଗ୍ରା..........ଗ୍ରାମ୍
୨କିଗ୍ରା ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୫୦ଗ୍ରାମ୍	................କିଗ୍ରା..........ଗ୍ରାମ୍
୨କିଗ୍ରା ୧କିଗ୍ରା ୫୦୦ଗ୍ରାମ୍ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍	.........କିଗ୍ରା..........ଗ୍ରାମ୍

୩. ଯୋଗକର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୫	୨୫୦
+ ୪	୩୨୫
୯	୫୭୫

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୮	୩୭୫
+ ୪	୪୨୦

୪. ବିୟୋଗ କର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୭	୭୫୦
- ୪	୩୫୦
୩	୪୦୦

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୯	୭୨୫
- ୫	୪୦୦

୫. (କ) ଗୋପାଳ ଦୋକାନରୁ ୩ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଚାଉଳ ଏବଂ ୨ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଚିନି କିଣିଲା । ତେବେ ସେ ମୋଟରେ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ କିଣିଲା ।

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ୮ କିଗ୍ରା ୭୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ ଥିଲା । ରମେଶ ସେଥିରୁ ୬ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ କାଢ଼ି ନେଲା । ବସ୍ତାରେ ଆଉ କେତେ ଗହମ ରହିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଧ-୩୫

ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖି ଠିକ୍ ଭାବେ ସମୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ।

ଆସ ଘଣ୍ଟାରେ ସମୟ ଚିହ୍ନିବା

ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର।

୧. ଘଣ୍ଟାରେ ସାଧାରଣତଃ ତିନୋଟି କଣ୍ଟା ଥାଏ ?

୨. ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟାଦ୍ୱୟ ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ଓ ସରୁ)

ଏହା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟାଦ୍ୱୟ ତୁଳନାରେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲେ) ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା

ଥର ଘୁରି ଆସିବାକୁ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ସମୟ ନିଏ।

୩. ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା (ଏହା ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ କିନ୍ତୁ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ଏବଂ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଧୀରେ ଚାଲେ) । ଏହା ଏକ ଥର ଘୁରିଆସିବାକୁ ୬୦ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ।

୪. ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା (ଏହା ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଧୀରେ ଚାଲେ। ଏହା ୧ ଥର ଘୁରି ଆସିବାକୁ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ନିଏ)।

୫. ୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ୬୦ ମିନିଟ୍ ସହ ସମାନ। ୧ ମିନିଟ୍ ସମୟ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ସହ ସମାନ)

୬. ଘଣ୍ଟାରେ ୧ ରୁ ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଅଛି। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ୬୦ଟି ଘର ରହିଛି। ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ଓ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟାର ଅବସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମୟ କହିବା। ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ୧୦ ପାର ହୋଇଛି । (୧୦ ଘଣ୍ଟା), ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ୨ ଉପରେ ଅଛି (୧୨ ରୁ ୨ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ଟି ଛୋଟ ଘର ଅଛି ତେଣୁ ଏହା ୧୦ ମିନିଟ୍‌କୁ ସୂଚାଏ) ଓ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ୭ ଉପରେ ଅଛି (୧୨ ଠାରୁ ୭ ମଧ୍ୟରେ ୩୫ଟି ଛୋଟ ଘର ଅଛି। ତେଣୁ ଏହା ୩୫ ସେକେଣ୍ଡକୁ ସୂଚାଏ) ତା' ହେଲେ ଆମେ କହି ପାରିବା ଘଣ୍ଟାରେ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍ ୩୫ ସେକେଣ୍ଡ ହୋଇଛି।

୧. ଆସ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ଘଣ୍ଟା ପାଖ ଖାଲି କୋଠରିରେ ଲେଖିବା

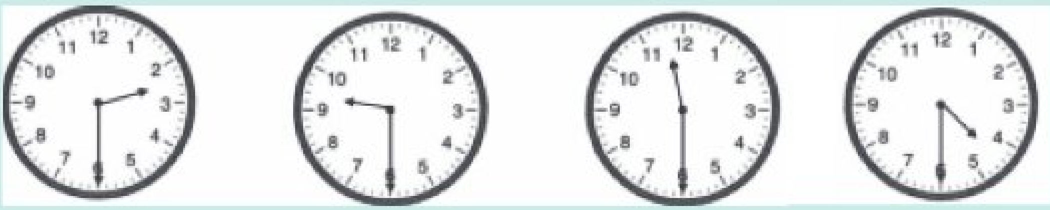

୨. କେଉଁ ଘଣ୍ଟାରେ କେତେ ସମୟ ହୋଇଛି ଗାରଟାଣି ଯୋଡ।

	୪.ଘ.
	୩ ଘ. ୨୦ ମି.
	୧୨ ଘ. ୪୦ ମି.
	୫ ଘ. ୨୦ ମି.
	୬ ଘ. ୨୦ ମି.

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩୬

ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ ।

୧. ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ସହ ଡାହାଣ ପାଖ ଘରେ ଥିବା ସମାନ ପରିମାଣ ଟଙ୍କାକୁ ଯୋଡ ।

୫୦ ଟ. | ୫୦ ଟ

୫୦ ଟ | ୨୦ ଟ | ୧୦ ଟ

୨୦ଟ | ୧୦ ଟ | ୫୦ ଟ | ୨୦ଟ

୨୦ଟ | ୨୦ଟ. | ୧୦ଟ | ୨୦ଟ | ୧୦ଟ | ୨୦ ଟ

୧୦ଟ | ୨୦ ଟ | ୧୦ ଟ | ୫୦ ଟ | ୧୦ ଟ

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧୦୦ ଟଙ୍କା = ☐ ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍   ୧୦୦୦ = ☐ ଟି ୫୦୦ ଟିଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

= ☐ ଟି୫ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

= ☐ ଟି ୨ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି୧୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି ୫୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି ୨୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି୧୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି ୧୦ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

= ☐ ଟି ୫ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

୫୦ ଟଙ୍କା

= ☐ ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍   = ☐ ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

= ☐ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍   = ...ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍

୩. ତଳ ପରିବାଗୁଡ଼ିକର ଦାମ୍ ପଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ।

ଫୁଲକୋବି	ବନ୍ଧାକୋବି	କଞ୍ଚା କଦଳୀ	ଅମୃତଭଣ୍ଡା
ଟ.୩୫.୩୫	ଟ. ୨୦.୦୦	ଟ. ୪୦.୦୦	ଟ ୧୫.୫୦

(କ) ଫୁଲକୋବିର ଦାମ୍ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଖ) ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର ଦାମ୍ ଫୁଲକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ କମ୍ ?

(ଗ) କଦଳୀ ଫେଣାର ଦାମ୍ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଘ) ୨ ଟି ଫୁଲକୋବି, ଏକ ଫେଣା କଦଳୀ ଓ ୨ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡାର ଦାମ୍ ମିଶି କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ–୩୭

ଦର ତାଲିକା ଓ ସରଳ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

(ଟଙ୍କା ଓ ମୁଦ୍ରାକୁ ଜାଣିବା)

୪. ନିମ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀର ଦାମ୍ ଦିଆଯାଇଛି, ସେଗୁଡିକର ଦାମ୍ ପଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ

୨୫୦ ଟ.

କ୍ରିକେଟ ବଲ

୫୦ ଟ

ଗ୍ଲୋବସ୍

୨୫୦ ଟ

(କ) ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ ଓ ଗୋଟିଏ ବଲ୍‌ର ଦାମ୍ କେତେ ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ଓ୍ୱିକେଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବ୍‌ସ ଦାମ କେତେ ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ, ଗୋଟିଏ ବଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବ୍‌ସର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ବଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଓ୍ୱିକେଟ୍‌ର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

(ଙ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବ୍‌ସ, ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଓ୍ୱିକେଟର ଦାମ୍ ମିଶି କେତେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୩୦ ରୁ ୩୭

- ♦ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପର ଅଣମାନକ ମାପରୁ ମାନକ ମାପ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇବେ ।
- ♦ ମାନକ ମାପର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଥିବା ଉପକରଣ, ଯେପରି ବହି, ଟେବୁଲ, କଳାପଟା, ବାରଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦି
- ସ୍କେଲ୍ ପଟା, ମିଟର ଫିତା
- ବିଭିନ୍ନ ଓଜନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବଟକରା ।
- ପୁରୁଣା ଘଣ୍ଟା
- ମୁଦ୍ରା, ନୋଟ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ♦ ମିଟର, ସେଣ୍ଟିମିଟର ମାପ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଜାଣିବା
- ♦ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପର ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାଣିବ ।
- ♦ ଘଣ୍ଟା ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମୟ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।
- ♦ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଟଙ୍କା ପଇସାର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୮

(ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ- ୨)

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ତଳେ ଥିବା ଚାରିଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପାଖରେ ' ✓ ' ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୧. ୩୦୬ × ୭ = ☐ ?

(କ) ୨୪୨୧ (ଖ) ୨୧୨୪

(ଗ) ୨୧୦୪୨ (ଘ) ୨୧୪୨

୨. ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ୩୨୬ ଟଙ୍କା । ସମାନ ପ୍ରକାର ୩ ଟି ଘଣ୍ଟା କିଣିବା ପାଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ?

(କ) ୧୦୭୮ (ଖ) ୯୭୮

(ଗ) ୯୮୭ (ଘ) ୧୦୮୭

୩. ୫୪୯ ÷ ୩ = ☐ ?

(କ) ୧୩୮ (ଖ) ୧୩୭

(ଗ) ୧୮୩ (ଘ) ୧୮୭

୪. ଜଣ ପ୍ରତି ୫ ଟି ଲେଖା ଚକୋଲେଟ ଦେଲେ, ୮୭୦ ଟି ଚକୋଲେଟ୍କୁ କେତେଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟାଯାଇପାରିବ ?

(କ) ୧୭୩ (ଖ) ୧୭୪

(ଗ) ୧୭୫ (ଘ) ୧୮୪

୫. ୭ କି.ମି ୫୭୫ ମି = ☐ ମିଟର ।

(କ) ୫୭୫୭ (ଖ) ୭୫୫୭

(ଗ)୫୭୭୫ (ଘ) ୭୫୭୫

୬. ୫ କି.ଗ୍ରା ୭୮୦ ଗ୍ରାମ = [ ] ଗ୍ରାମ

(କ) ୫୭୮୦ (ଖ) ୪୭୨୦

(ଗ) ୪୨୭୦ (ଘ) ୪୦୭୨

୭. ୪ ଲି ୭୨୦ ମିଲି ଲି = [ ] ମିଲି ଲିଟର

(କ) ୪୭୦୨ (ଖ) ୪୭୨୦

(ଗ) ୪୨୭୦ (ଘ) ୪୦୭୨

୮. ୩ କି.ମି ୨୦୦ ମି + ୫ କି.ମି ୭୭୦ ମି = [ ]

(କ) ୮ କିମି. ୭୯୦ ମି. (ଖ) ୮ କି.ମି ୯୦୭ ମି.

(ଗ) ୮ କିମି ୮୭୦ ମି (ଘ) ୮ କିମି ୯୭୦ ମି.

୯. ୨ କି.ମି ୨୦ ଗ୍ରାମ + ୩ କି.ଗ୍ରା ୨୭୦ ଗ୍ରା = [ ] ?

(କ) ୫ କି.ମି ୩୯୦ ଗ୍ରାମ୍

(ଖ) ୫ କି.ଗ୍ରା ୨୯୦ ଗ୍ରାମ୍

(ଗ) ୫ କି.ଗ୍ରା ୯୯୦ ଗ୍ରା

(ଘ) ୩୪ କି.ଗ୍ରା ୯୦ ଗ୍ରାମ୍

୧୦. ୪ ଲି ୨୦୦ ମିଲି ଲି + ୨ ଲି ୭୦୦ ମିଲି. ଲି = [ ] ?

(କ) ୬ ଲି ୯୦୦ ମିଲି

(ଖ) ୬ ଲି ୮୦୦ ମିଲିଲି

(ଗ) ୬ ଲି ୬୦୦ ମିଲିଲି

(ଘ) ୬ ଲି ୫୦୦ ମିଲିଲି

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ – ୨

Practice worksheets for Rest of the Year

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗଣିତ-୨

କ୍ର.ନଂ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୧	ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।	୧ ୨,୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୭ ଓ ୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ -୮ଓ ୯	୧୦୭,୧୧୦ ୧୧୨
୨	୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ ।	୪,୫, ୬,୭,	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୯ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀପାଠ-୧୨	୧୧୫,୧୧୭ ୧୨୦,୧୨୨ ୧୨୮
୩	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୩	୮,୯		୧୩୩
୪	ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ (୯ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	୧୦, ୧୧	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୦,୧୧ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୦, ୧୧	୧୩୫,୧୩୭
୫	ଦୁଇ ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣନ କରିବ ।	୧୨,୧୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୦, ୧୧ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୩, ୧୪	୧୩୯ ୧୪୧
୬	ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ କରିବ ।	୧୪,୧୫	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୩ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୩	୧୪୨ ୧୪୪
୭	ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ଓ ବ୍ୟାସକୁ ଚିହ୍ନାଇବ	୧୬	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧,୨,୪,୫ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧, ୨, ୩	୧୪୬
୮	ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର)ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।	୧୭,୧୮	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୨ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୬, ୭	୧୪୭ ୧୫୦
୯	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ - ୪	୧୯		୧୫୨
୧୦	କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମକୋଣ, ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ ଓ ସ୍ଥୂଳକୋଣରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବ ।	୨୦	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୫୪
୧୧	ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଓ ସେଣ୍ଟିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପରିଣତ କରିବ ।	୨୧	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୫୭
୧୨	ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ / ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ସହ ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ ।	୨୨	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୬୦
୧୩	ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଓଜନ ସଂପର୍କୀତ ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବ ।	୨୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୬୨

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉତ୍କଳ ଗଣିତ-୨

କ୍ର.ନଂ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୧୪	ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଆୟତନ ମାପ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୨୪, ୨୫	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୬୪ ୧୬୬
୧୫	ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରି ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ	୨୬, ୨୭	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୬୯ ୧୭୦
୧୬	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ - ୫	୨୮		୧୭୧
୧୭	ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୨୯, ୩୦, ୩୧,୩୨	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୯ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୯	୧୭୩ ୧୭୫ ୧୭୬,୧୭୭
୧୮	ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀତ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୩୩,୩୪ ୩୫,୩୬	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୬ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୨୦	୧୮୦ ୧୮୨ ୧୮୪,୧୮୬
୧୯	ସଂଖ୍ୟା / ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧା, ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ, ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୂଚାଇବ । କୌଣସିକ ଏକ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ସମଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ ।	୩୭	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୨, ୧୩, ୧୪ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୫, ୧୬	୧୮୭
୨୦	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୬	୩୮		୧୯୧

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ।

(କ) ୫୩୭ =	
(ଖ) ୪୩୯୮ =	
(ଗ) ୫୩୦୪ =	
(ଘ) ୬୦୫୪୩ =	
(ଙ) ୫୪୩୭୯ =	
(ଚ) ୪୦୮୩୫୬ =	
(ଛ) ୩୧୫୯୩୭ =	

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ନାମରୁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ।

(କ) ଆଠ ଶହ ପାଞ୍ଚ =	
(ଖ) ନଅ ହଜାର ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚଷଠି =	
(ଗ) ସାତ ହଜାର ତିନିଶହ ଏକାନବେ =	
(ଘ) ପାଞ୍ଚ ଅୟୁତ ପାଞ୍ଚଶହ ପଞ୍ଚାନବେ =	
(ଙ) ନଅ ଅୟୁତ ଦୁଇଶହ ପଞ୍ଚାଅଶି =	
(ଚ) ଚାରି ଲକ୍ଷ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ତିନି ଶହ ଆଠ =	

୩.

1	7	2
5	0	6
3	8	4

ଦିଆଯାଇଥବା କୋଠରି ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ୫ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ୫ ଅଙ୍କ ଓ ୬ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ୬ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ସଂଖ୍ୟା ନାମ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାର ନାମ

୪. ୧, ୫, ୦,୯, ୭ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର

(କ) ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ନେଇ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଖ) ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଗ) ଯେ କୌଣସି ତିନଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଘ) ଯେ କୌଣସି ଚାରଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଙ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର । ଏହି ସଂଖ୍ୟାଟିରେ .... ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି ?	

୫. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କମା (,) ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ କିପରି ପଢ଼ିବା ଲେଖ।

ସଂଖ୍ୟା	କମା (,) ର ବ୍ୟବହାର	କିପରି ପଢ଼ିବା
୫୬୧୦୫୩	୫,୬୧,୦୫୩	ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଏକଷଠି ହଜାର ତେପନ
୯୫୨୩୧୫		
୧୦୩୨୬୮		
୯୧୫୩୨୧		
୩୫୭୭୯୮		
୨୫୩୧୦୯		
୩୬୦୦୧୦		

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨

> ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।

୧. 'କ'ସ୍ତମ୍ଭର ସଂଖ୍ୟା ସହ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
୧୮	ଏକ ଶହ ପଚିଶି
୨୪	ଏକ ହଜାର ପାଞ୍ଚ ଶହ ନଅ
୧୨୫	ଚବିଶି
୧୫୦୯	ନଅ ହଜାର ପନ୍ଦର
୫୬୭୮	ଅଠର
୯୦୧୫	ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଦୁଇ ଅୟୁତ ଏକ ହଜାର ତିନିଶହ ଛପନ
୫୬୯୧୮	ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଛଅ ଶହ ଅଠସ୍ତରି
୨୨୧୩୫୬	ପାଞ୍ଚ ଅୟୁତ ଛଅ ହଜାର ନଅ ଶହ ଅଠର

୨. ସଂଖ୍ୟା ଦେଖି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୨୯	୨ ଦଶ + ୯ ଏକ
୭୮	
୧୫୬	
୩୦୮୯	
୨୧୩୭୮	୨ ଅୟୁତ + ୧ ହଜାର + ୩ ଶହ + ୭ ଦଶ + ୮ ଏକ
୨୦୫୬୯୭	
୫୬୭୮୯୧	

୩. ଆସ ଆମେ ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରୁ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରିବା ।

ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
୯୦୦ + ୩୦ + ୭	୯୩୭
୫୦୦୦ + ୨୦୦ + ୦ + ୧	
୪୦୦୦୦ + ୨୦୦୦+୨୦୦+୧୦+୦	
୮୦୦୦୦+ ୩୦୦୦+୧୦୦+୩୦+୭	
୬୦୦୦୦୦+୦+୨୦୦୦+୮୦୦+୫୦ + ୨	
୨୦୦୦୦୦+୮୦୦୦୦୦+୧୦୦୦+୭୦୦+୮୦+୯	

୪. ଆସ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୫୭୩	୫୦୦ + ୭୦ + ୩
୯୭୪୧	
୫୩୨୧୪	
୬୦୪୫୩	୬୦୦୦୦+୦+୪୦୦+୫୦+୩
୫୭୯୮୦୧	
୪୩୦୧୫୮	

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ହ	ଶ	ଦ	ଏ	ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୧୩୩୪	୧	୩	୩	୪	୧୦୦୦ + ୩୦୦ + ୩୦ + ୪
୨୪୩୦	୨	୪	୩	୦	☐ + ☐ + ☐ + ☐
					୩୦୦୦ + ୧୦୦ + ୦ + ୫
	୬	୦	୮	୮	☐ + ☐ + ☐ + ☐
					୬୦୦୦ + ୪୦୦ + ୦ + ୦
	୯	୦	୦	୭	☐ + ☐ + ☐ + ☐
୮୩୬୪					☐ + ☐ + ☐ + ☐
	୨	୫	୦	୦	☐ + ☐ + ☐ + ☐
					୬୦୦୦ + ୦ + ୮୦ + ୯
୯୯୦୪					☐ + ☐ + ☐ + ☐

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ତ୍ତ-୩

ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘର ମାନଙ୍କରେ >,< = ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନଟି ବାଛି ବସାଅ

(କ) ୩୭୫ ☐ ୩୭୮

(ଖ) ୫୩୬୦ ☐ ୪୮୯୯

(ଗ) ୫୩୮-୨ ☐ ୫୩୮୨+୩

(ଘ) ୯୯୯୯୯ ରୁ ୧ ବେଶୀ ☐ ୧୦୦୦୦୧ ରୁ ୧ କମ

(ଙ) ୫୯୫୩୩୨ ☐ ୮୭୫୦୨୧

(ଚ) ୮୧୫୩୭୮ ☐ ୮୧୫୩୭୯

୨. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

୨୫୬୩୨୮, ୩୭୫୬୯, ୯୬୫, ୭୪୩୮୯, ୮୭୬୨୪.୮୪୭

୩. ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଅ।

୫୩୦୨୯, ୮୯୩୫, ୮୪୫୨, ୯୭୫୫୨, ୦୯୭୩, ୮୩୫୬

୪. ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିକୁଦେଖି ଅନ୍ୟ କୋଠରିଗଡ଼ିକୁ ପୁରଣ କର ।

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
358	359	360
	2541	
	5411	
58469		
	254	
	58454	
		502

୫. ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଦ୍ୱୟ		ଶେଷ ସଂଖ୍ୟା
୩୭୮୫	୩୭୮୬	୩୭୮୭	୩୭୮୮
୬୭୮୨			୬୭୮୫
୫୩୮୭୫			୫୩୮୭୮
୨୦୧୪୩			୨୦୧୪୬
୫୦୮୪୩୨			୫୦୮୪୩୫
୭୮୫୪୩୬			୭୮୫୪୩୯
୧୦୦୦୩୫			୧୦୦୦୩୮
୨୦୨୦୩୬			୨୦୨୦୩୯

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧ ରୁ ୩

- ସଂଖ୍ୟାନାମଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ।
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଓ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଜଣାଇବା ବେଳେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ।
- ପରସଂଖ୍ୟା, ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା, ସାନ ସଂଖ୍ୟା, ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଧାରଣାକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣାକୁ ନେଇ ଦୃଢ଼ୀକରଣ କରାଇବେ।

ଉପକରଣ :

- ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ସଂଖା କାର୍ଡ଼
- ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ଟ
- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ଼

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ ରୁ ୩ ସମାପ୍ତ ପରେ ପିଲାଟି

- ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିପାରିବ।
- କମା ବ୍ୟବହାର କରି ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।
- ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ପୂର୍ବ, ପର ସଂଖ୍ୟା ଓ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ସାନରୁ ବଡ଼ ଓ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ କହିବ ଓ ଲେଖିବ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୪

> ୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ ।

୧. ଯୋଗକର ।

(କ) ୮୫ + ୪୨ + ୩୭ =	
(ଖ) ୪୫ + ୭୦ + ୧୨୫ =	
(ଗ) ୨୩୪ + ୭୨ + ୧୪୨ =	
(ଘ) ୫୦୨ + ୨୩୮ + ୮୭ =	
(ଙ) ୧୪୭ + ୨୩୮ + ୩୫୨ =	

୨. ସ୍ତମ୍ଭ ମିଳନ କର ।

"କ"	"ଖ"
୩୨୫+୮୫	୨୨୦୧+୪୦୯୯
୬୪୫+୫୧୫	୪୨୧୫+୫୩୪୫
୩୧୪୫+୨୫୫	୨୫୦+୧୬୦
୪୦୯୯+୨୨୦୧	୩୨୫୫+୧୪୫
୫୩୪୫+୪୨୧୫	୬୧୫+୫୪୫

୪. ଯୋଗ କରିବା

	ଦଶ	ଏକ
	୪	୩
+	୨	୫
	୬	୮

	ଦଶ	ଏକ
	୫	୩
+	୩	୪

	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
	୨	୩	୪
+	୧	୫	୨
	୩	୮	୬

	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
	୩	୪	୫
+	୧	୨	୩

	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
	୪	୩	୦	୫
+	୧	୪	୩	୨
	୫	୭	୩	୭

	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
	୨	୪	୩	୫
+	୧	୩	୪	୩

୫. ଯୋଗ କର।

୩୪ + ୨୫	୫୨ + ୩୪	୪୩ + ୨୬	୩୪୫ + ୧୨୩
୪୬୫ + ୩୨୩	୪୫୨୩ + ୨୩୪୫	୫୩୬୧ + ୩୨୨୫	୩୪୫୨ + ୨୩୪୫

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୫

୧୦୦୦ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

୧. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଲେଖି ଯୋଗ କର ।

(କ) ୩୫ + ୩୨ = ☐

ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ) ୫୪ + ୨୪ = ☐

ଦଶକ	ଏକକ

(ଗ) ୮୩୨ + ୫୪୩ = ☐

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) ୫୪୩୬ + ୧୫୩୨= ☐

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

୨. ଯୋଗ କର।

୫୮ + ୩୯	୬୭ + ୨୮	୩୬ + ୧୪	୫୮ + ୪୯	୪୮ + ୨୬

୩୪୮ + ୨୩୫	୫୩୬ + ୩୪୮	୬୨୮ + ୩୩୯	୪୬୮ + ୨୮୫

୬୮୪ + ୩୭୬	୩୪୫୮ + ୨୪୩୯	୫୨୩୮ + ୪୨୬୭

୩୬୫୪ + ୩୭୫୬	୭୩୪୫ + ୧୪୩୯	୬୨୫୮ + ୪୧୫୭

୩. ନିଜ ମନରୁ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ୨ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ଯୋଗକର।

(କ) (ଖ) (ଗ)

୪. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ସେହି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଗ କର ।

(କ) (ଖ) (ଗ)

୫. ୧, ୩, ୪ ଓ ୫ ଅଙ୍କ ଚାରଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୨ଟି ଚାରି ଅଙ୍କବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ି ଯୋଗ କର।

ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼	ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱୟକୁ ଯୋଗକର

୬. ଯୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

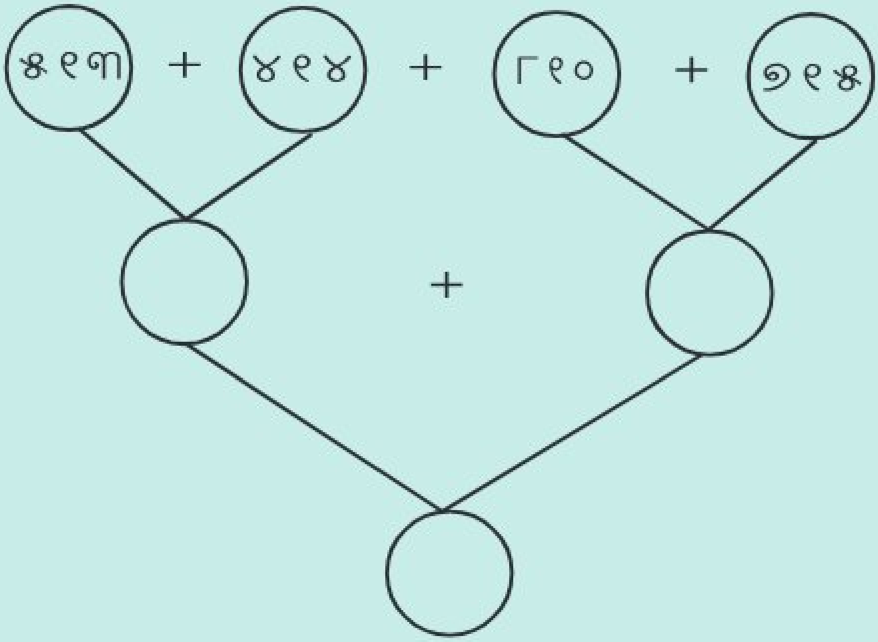

୭. କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇଲେ ୫୦୦୦ ହେବ ?

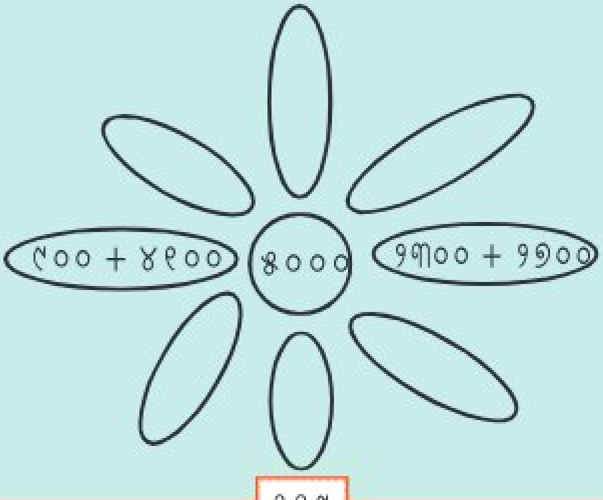

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୬

୧୦୦୦ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

(କ)	୫୦ + ୨୦ =	
(ଖ)	୮୦ + ୩୦ =	
(ଗ)	୪୦୦ + ୨୦୦ =	
(ଘ)	୫୦୦ + ୩୦୦ =	
(ଙ)	୬୦୦ + ୫୦୦ =	
(ଚ)	୮୦୦୦ + ୪୦୦୦ =	
(ଛ)	୭୦୦ + ୬୦୦ =	
(ଜ)	୭୦୦୦ + ୬୦୦୦ =	
(ଝ)	୯୦୦୦ + ୫୦୦୦ =	

୨. ତଳକୁ ତଳ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗ କର। କ'ଣ ପାଇଲ ଲେଖ ?

ଯୋଗ	୧୪୧	୧୪୨	୧୪୩	୧୪୪	୧୪୫
(+)	୧୫୦	୧୪୯	୧୪୮	୧୪୭	୧୪୬
ଯୋଗଫଳ					

୩. (କ) ବିସ୍ତାର କରି ଯୋଗ କର।

୨୪୫ + ୧୩୮
= ୨୦୦+୪୦+୫+୧୦୦+୩୦+୮
= ୨୦୦+୧୦୦+୪୦+୩୦+୫+୮
= ୩୦୦+୭୦+୧୩
= ୩୦୦+୭୦+୧୦+୩
= ୩୦୦+୮୦+୩
= ୩୮୩

ସେହିପରି
୫୩୪+୨୩୯

(ଖ) ବିସ୍ତାର କରି ଯୋଗ କର ।

୨୩୪୬ + ୧୪୩୮	୪୩୫୨ + ୧୪୧୯
=୨୦୦୦+୩୦୦+୪୦+୬+ ୧୦୦୦+୪୦୦+୩୦=୮ =୨୦୦୦+୧୦୦୦+୩୦୦ +୪୦୦+୪୦+୩୦+୬+୮ =୩୦୦୦+୭୦୦+୭୦+୧୪ =୩୦୦୦+୭୦୦+୮୦+୪ =୩୭୮୪	

୪. (କ)

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା = ୩୩୪ ଜଣ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା = ୪୭୮ ଜଣ
ସେହି ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା = ... ଜଣ

(ଖ)

ଗୋଟିଏ ବଗିଚାର ମନ୍ଦାର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୪୨୦ ଟି ଗୋଲାପ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୫୩୮ ଟି
ସେହି ବଗିଚାର ମୋଟ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ...

(ଗ)

ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ବହି ଅଛି = ୩୪୫୨ ଟି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ବହି ଅଛି = ୨୩୮୩ ଟି
ଦୁଇଟି ଥାକରେ ମୋଟ ବହି ଅଛି = ... ଟି

(ଘ)

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ସଂଖ୍ୟା = ୯୯୯ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା = ୧୦୦
ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ= ....

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୭

୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

ଆସ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଫେଡାଣ କରିବା ।

୧୮
- ୫

ସୋପାନ-୧

ଦଶ	ଏକ
୧	୮
୦	୫
	୮-୫ =୩

ସୋପାନ-୨

ଦଶ	ଏକ
୧	୮
୦	୫
୧	୩

ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୮ ରୁ ୫ କୁ ବିୟୋଗ କର। (୮-୫=୩) ବିୟୋଗ ଫଳକୁ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ।

ସୋପାନ-୨ : ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ରୁ ୦ କୁ ବିୟୋଗ କର ବିୟୋଗ ଫଳକୁ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ।

ବିୟୋଗ ଫଳ = ୧୩

୧. ବିୟୋଗ କର ।

୧୭	୧୯	୧୫	୩୫	୪୮
- ୫	- ୭	- ୪	- ୧୨	- ୨୪

୮୫	୭୨	୫୭	୯୨	୮୫
- ୪୫	- ୪୦	- ୨୨	- ୧୧	- ୨୪

୨. ଆସ ବିୟୋଗ କରିବା

ଯେପରି

	ଦଶ	ଏକ
	୮	୬
-	୫	୧
	୩	୫

ସେହିପରି

	ଦଶକ	ଏକକ
	୯	୫
-	୩	୨
	୬	୩

(କ)

୮୫
- ୩୪

(ଖ)

୬୯
- ୨୩

(ଗ)

୭୪
- ୫୦

(ଘ)

୬୮
- ୩୫

(ଙ)

୯୮
- ୩୫

(ଚ)

୭୮
- ୩୨

(ଛ)

୯୭
- ୩୬

(ଜ)

୮୭
- ୩୧

(ଝ)

୯୮
- ୨୪

(ଞ)

୮୬
- ୩୪

(ଟ)

୯୯
- ୪୦

(ଠ)

୫୮
- ୪୨

୩. ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦେଖି ବିୟୋଗ କର ।

(କ)

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୯	୬	୩
- ୩	୨	୧
୬	୪	୪

(ଖ)

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୫	୬
- ୩	୧	୪

(ଗ)

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୬	୫	୮	୩
- ୩	୧	୬	୨
୩	୪	୨	୧

(ଘ)

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୬	୯	୫
- ୨	୩	୪	୩

୪. ବିୟୋଗ କର ।

୮୫୯ - ୩୨୪	୬୭୮ - ୩୫୨	୮୯୫ - ୨୪୫	୯୬୮ - ୩୪୫
୯୭୬ - ୩୭୫	୮୮୬ - ୩୨୫	୯୮୭ - ୩୨୫	୯୮୭ - ୨୪୫

୫. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଜାଇ ବିୟୋଗ କର।

(କ) ୮୮୯-୩୫ = ☐

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ) ୯୭୬-୬୩୪ = ☐

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଗ) ୯୯୬-୮୫୧ = ☐

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) ୮୮୮-୬୫୭ = ☐

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

୬. ତଳେ ଥିବା ଚିତ୍ରରେ ମଝି ସଂଖ୍ୟାରୁ ପାଖ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କରି ଖାଲି ଘରେ ବିୟୋଗଫଳ ଲେଖ।

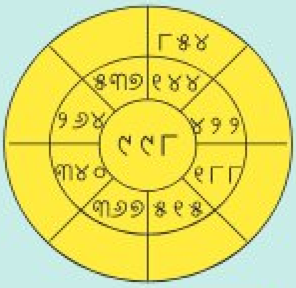

୭. ବିୟୋଗ କରିବା ।

୭୫	୪୫	୭୩୩	୬୭୨
− ୨୮	− ୩୭	− ୩୧୮	− ୪୪୫

୮୭୬୭	୯୬୭୦	୫୧୫୧	୮୧୬୪
− ୨୫୨୯	− ୮୭୩୫	− ୩୩୩୮	− ୪୬୨୨

୮. ତଳେଥିବା ଫେଡାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖ । ଯେଉଁ ଫେଡାଣରେ ଦଶକ ଘରୁ ଧାର ନ ଆଣି ଫେଡିବା ସେଠାରେ "ଠିକ୍" ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଦଶକ ଘରୁ ଧାର ଆଣି ଫେଡିବା ସେଠାରେ "ଭୁଲ୍" ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୬୪୨୩	୮୯୨୫	୭୧୩୨	୮୩୧୫	୯୬୬୨
− ୨୪୧୨	− ୬୪୧୭	− ୫୬୧୮	− ୭୨୨୨	− ୫୧୨୭
√	X			

୮୬୭୩	୬୬୮୫	୮୨୪୦	୯୬୬୪	୮୪୫୫
− ୭୩୪୫	− ୪୪୩୦	− ୬୮୧୫	− ୮୪୨୩	− ୨୫୨୬

୯. "ଠିକ୍'' ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିୟୋଗ କର ।

ଯେପରି

```
  ୬ ୪ ୨ ୩
- ୨ ୪ ୧ ୨
  ୪ ୦ ୧ ୧
```

୧୦. "ଭୁଲ୍'' ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିୟୋଗ କର ।

```
  ୮ ୯ ୨ ୫
- ୬ ୪ ୧ ୭
  ୨ ୫ ୦ ୮
```

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୮

୧୦୦୦ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

୧. ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା :

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
- ୩	୭

୪,୭ ଠାରୁ ସାନ

\-

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୭

\-

ଦଶକ	ଏକ
୩	୧ଦଶ ୪ଏକ
୩	୭ ଏକ

\-

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

\-

ଦଶକ	ଏକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

ସଂକ୍ଷେପରେ :

\-

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୭

\-

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

ପ୍ରଣାଳୀ : ୪ ଏକରୁ ୭ଏକ ଫେଡି ହେବ ନାହିଁ। ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶାଇଲେ ୧୦ + ୪ = ୧୪ ଏକ ହେବ। ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ଏକ ରୁ ୭ ଏକ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୭ ଏକ। ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୭ ଦଶ। ସେଥିରୁ ଫେଡିବା ୩ ଦଶ, ବଳକା ରହିଲା ୪ ଦଶ।

୨. ବିୟୋଗ କର।

୯୫	୮୨	୬୭	୫୨	୭୦
- ୩୮	- ୩୭	- ୨୯	- ୧୮	- ୧୯

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ବିୟୋଗ ସୋପାନ।

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୮	୨	୪
−	୬	୭	୯

ସୋପାନ- ୧

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୮	୧	୧୪
−	୬	୭	୯
			୫

ସୋପାନ- ୨

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୭	୧୧	୧୪
−	୬	୭	୯
	୧	୪	୫

ସୋପାନ:- ୪ ଏକରୁ ୯ ଏକ ଫେଡି ହେବ ନାହିଁ। ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶେଇଲେ ୧୦ + ୪ = ୧୪ ଏକ ହେବ। ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ରୁ ୯ ଫେଡିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୫ ଏକ। ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୧ ଦଶ। ସେଥିରୁ ଫେଡିବା ୭ ଦଶ। କିନ୍ତୁ ୧ ରୁ ୭ ବଡ। ଏଣୁ ଶତକ ଘରୁ ଏକ ଶହ ଆଣିବା। ୧ ଶହ = ୧୦ ଦଶ ଦଶକ ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ୧୦ ଦଶ + ୧ ଦଶ = ୧୧ ଦଶ। ୧୧ ଦଶରୁ ୭ ଦଶ ଫେଡିଲେ ବଳକା ରହିଲା। ୪ଦଶ। ଶତକ ଘରେ ରହିଲା ଆଉ ୭ ଦଶ। ସେଥିରୁ ୬ ଶହ ଫେଡିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୧ ଶହ।

୩. ବିୟୋଗ କର।

୯୪୩ - ୧୨୫	୮୩୫ - ୨୪୩	୭୬୫ - ୨୮୭	୫୪୮ - ୩୮୨
୮୬୫୪ - ୩୨୪୮	୬୫୩୨ - ୧୪୬୨	୮୪୭୨ - ୩୨୮୫	୯୨୩୪ - ୧୦୫୬

୪. ତଳକୁ ତଳ ବିୟୋଗ କରି ବିୟୋଗଫଳ ଲେଖ।

ବିୟୋଗ	୧୭୦	୧୬୯	୧୬୮	୮୧୬୭	୫୧୬୬
(-)	୧୬୩	୧୬୨	୧୬୧	୩୧୬୦	୪୧୫୯
ବିୟୋଗଫଳ					

୫. ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କର।

(କ) ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୯୦ ଟି କମଳା ଥିଲା। ସେଥିରୁ ସେ ୪୦ ଟି କମଳା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା। ତା' ଦୋକାନରେ ଆଉ କେତୋଟି କମଳା ରହିଲା ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀରେ କମଳା ଥିଲା = ☐ ଟି

ସେଥିରୁ ଦୋକାନୀ ବିକ୍ରି କଲା = ☐ ଟି

ବଳକା ରହିଲା = ☐ ଟି

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ୫୮୩ ଜଣ। ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୨୪୮ ଜଣ ହେଲେ ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = ☐ ଜଣ

ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = ☐ ଜଣ

ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = ☐

(ଗ) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୯୪୫୬ । ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ୩୨୩୮ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

ଉ. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ =

ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା =

ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି =

୬. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ି ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ପଡିଆର ଗାଈ ଓ ଛେଳି ମିଶି ୫୭୦ ଟି ଥିଲେ । ସେଥିରୁ ଗାଈ ୨୪୮ ଟି ହେଲେ ଛେଳି କେତୋଟି **ଥିଲେ** ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲର ଦାମ ୪୩୨୫ ଟଙ୍କା ଓ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ୧୨୩୨ ଟଙ୍କା । ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ଠାରୁ ମୋବାଇଲର ଦାମ୍ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଗ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୪ ରୁ ୮

- ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରାଇବା ବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ଦୁଇଅଙ୍କ ଓ ତିନିଅଙ୍କବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ବିୟୋଗ ଶିଖାଇବାବେଳେ ପାଖଘରୁ ଧାର ଆଣି ବିୟୋଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମନରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଉଦାହରଣ ଦେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ
- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍
- କାଠିବିଡ଼ା ଓ ଖୋଲାକାଡ଼ି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ପାଞ୍ଚଅଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ ।
- ପାଖ ଘରୁ ଧାର ଆଣି ଯେ କୌଣସି ବିୟୋଗ କ୍ରିୟା କରିବ ।
- ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୁଝି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୯

ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୩

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ପାଖରେ ' √ ' ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୧. ୬୦୦୮୩ କୁ କିପରି ପଢ଼ିବା ।

(କ) ଛଅ ହଜାର ତେୟାଅଶି ।	
(ଖ) ଛଅ ଲକ୍ଷ ତେୟାଅଶି	
(ଗ) ଛଅ ଅୟୁତ ତେୟାଅଶି	
(ଘ) ଛଅ ଶହ ତେୟାଅଶି	

୨. ୭, ୫, ୩, ୦, ୯ ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଥରେ ଲେଖା ବ୍ୟବହାର କରି ଗଠିତ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା

(କ) ୭୫୩୦୯	(ଖ) ୩୦୫୭୯	(କ) (ଖ)
(ଗ) ୯୭୫୩୦	(ଗ) ୯୭୫୩୩	(ଗ) (ଘ)

୩. ୪୦୯୦୫ କୁ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରେ କିପରି ଲେଖାଯାଏ ?

(କ) ୪୦୦୦୦ + ୦୦୦୦ + ୯୦୦ + ୦୦ + ୫	
(ଖ) ୪୦୦୦୦ + ୦ + ୯୦୦ + ୦ + ୫	
(ଗ) ୪୦୦୦୦ + ୯୦୦୦ + ୫୦	
(ଘ) ୪୦୦୦୦+ ୯୦୫	

୪. ୨୫୪୩୯୦, ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୬୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯

ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

(କ) ୨୫୪୩୯୦, ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୬୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯

(ଖ) ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୬୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯, ୨୫୪୩୯୦

(ଗ) ୨୫୪୩୯୦, ୯୮୩୪, ୩୬୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯, ୭୮୮

(ଘ) ୨୫୪୩୯୦, ୨୫୪୩୦୯, ୩୬୯୮୩, ୯୮୩୪, ୭୮୮

୫. ୪୫୨୩ + ୬୪୮ = ?

(କ) ୫୧୭୧	(ଖ) ୧୧୦୦୩	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୫୧୬୧	(ଘ) ୪୧୭୧	(ଗ)	(ଘ)

୬. ଗୋଟିଏ ବଗିଚାରେ ୫୪୨ ଟି ଆମ୍ବଗଛ ଅଛି । ଆମ୍ବଗଛ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ୨୪୩ ଟି ଅଧିକ ପଣସ ଗଛ ଅଛି । ତେବେ ବଗିଚାରେ ଆମ୍ବଗଛ ଓ ପଣସ ଗଛ ମିଶି ମୋଟ କେତୋଟି ଅଛି ?

(କ) ୭୮୫	(ଖ) ୧୪୨୭	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୧୨୨୭	(ଘ) ୧୦୨୮	(ଗ)	(ଘ)

୭. ୭୬୯୫ ରୁ ୬୯୫ କମ୍ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୮୩୯୦	(ଖ) ୭୦୦୦	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୮୦୦୦	(ଘ) ୭୬୯୫	(ଗ)	(ଘ)

୮. ଗୋଟିଏ ପାଞ୍ଚଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅୟୁତ, ଦଶକ ଓ ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ୪ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ୩ ଅଛି । ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୩୩୪୩୪	(ଖ) ୪୪୪୩୩	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୪୪୩୪୩	(ଘ) ୩୩୪୪୪	(ଗ)	(ଘ)

୯. ୭୬୪୯୫ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କ ୨ କମାଇ ଦେଲେ, ଉତ୍ପନ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟି ମୂଳ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କେତେ କମ୍ ହେବ ?

(କ) ୨	(ଖ) ୨୦୦	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୨୦୦୦	(ଘ) ୨୦	(ଗ)	(ଘ)

୧୦. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୭୩୪୮ । ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ୩୪୪୫ ହେଲେ, ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୩୯୦୩	(ଖ) ୧୦୮୯୩	(କ)	(ଖ)
(ଗ) ୧୦୮୮୩	(ଘ) ୩୧୦୩	(ଗ)	(ଘ)

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୦

ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ (୯ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

୧. ଆସ ଗୁଣନୀୟକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

୨୪ = ୧ x ୨୪

= ୨ x ୧୨

= ୩ x ୮

= ୪ x ୬

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ = ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୮, ୧୨, ୨୪

୨୪ ର ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା = ୮ ଟି

୨. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ଓ ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ	ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୬	୧, ୨, ୩, ୬	୪ଟି
୮		
୯		
୧୨		
୧୮		
୨୩		
୨୪		
୫୬		
୭୮		
୯୦		

୩. ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ୧୨ ଓ ୧୮ ର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବା ଗରିଷ୍ଠ ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧୨ ର ଗୁଣନୀୟକ ମାନ ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୧୨

୧୮ ର ଗୁଣନୀୟକ ମାନ ୧, ୨, ୩, ୬, ୯, ୧୮

ଏଥିରୁ ଜାଣିଲେ ୧୨ ଓ ୧୮ ର ଗ.ସା.ଗୁ = ୬

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଯୋଡାର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକଗୁଡିକ ଲେଖି, ଗ.ସା.ଗୁ ସ୍ଥିର କର।

(କ) ୬ ଓ ୧୨

୬ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡିକ = ୧, ୨, ୩, ୬

୧୨ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡିକ = ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୧୨

(ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ କରାଯାଇଛି)

୬ ଓ ୧୨ ର ଗ.ସା.ଗୁ = ୬

(ଖ) ୫ ଓ ୧୫

୫ ର ଗୁଣନୀୟକ :

୧୫ ର ଗୁଣନୀୟକ :

୫ ଓ ୧୫ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଗ) ୮ ଓ ୨୦

୮ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୨୦ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୮ ଓ ୨୦ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଘ) ୧୧ ଓ ୨୪

୧୧ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୧୧ ଓ ୨୪ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଙ) ୪୦ ଓ ୬୪

୪୦ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୪୦ ଓ ୨୪ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଚ) ୫୭ ଓ ୭୬

୫୭ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୭୬ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୫୭ ଓ ୭୬ ର ଗା.ସା.ଗୁ =

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୧

ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ (୯ ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

୧. ଆସ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରିବା।

୬ ର ଗୁଣିତକ = ୬ x ୧, ୬ x ୨, ୬ x ୩ ______

୬ = ୬, ୧୨, ୧୮, ୨୪, ୩୦ ______

୮ ର ଗୁଣିତକ = ୮ x ୧, ୮ x ୨, ୮ x ୩, ______

୮, ୧୬, ୨୪, ୩୨, ୪୦ ______

ଏହି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଆମେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କଲେ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ବାହାରିବ। ତେଣୁ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ଅଛି।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଲେଖ।

୩ =	,	,	,	,	
୪ =	,	,	,	,	
୯ =	,	,	,	,	
୧୨ =	,	,	,	,	
୧୫ =	,	,	,	,	

୨. ଆସ ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡିର ଲ.ସା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା।

୨ ଓ ୪

୨ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡିକ = ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬ ______

୪ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡିକ = ୪, ୮, ୧୨, ୧୬, ୨୦ ______

୨ ଓ ୪ ର ଗୁଣିତକଗୁଡିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ଗୁଡିକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ।

ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ସାନ୍ତଘିଷ୍ଠ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ= ______

∴ ୨ ଓ ୪ ର ଲ.ସା.ଗୁ = ______

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡାର ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ସେଥିରୁ ଲ.ସା.ଗୁ ସ୍ଥିର କର।

(କ) ୩ ଓ ୫

୩ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ : ...., ..., ..., ..., ...

୫ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ : ...., ..., ..., ..., ...

୩ ଓ ୫ ର ଲ.ସା.ଗୁ. : ...., ..., ..., ..., ...

∴ ୩ ଓ ୫ର ଲ.ସା.ଗୁ =

(ଖ) ୬ ଓ ୮

(ଗ) ୮ ଓ ୧୨

(ଘ) ୧୫ ଓ ୧୮

(ଙ) ୧୨ ଓ ୨୭

(ଚ) ୮ ଓ ୪୦

(ଛ) ୨୧ ଓ ୨୭

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧୨

ଦୁଇ ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣନ କରିବ।

୧. ଆସ ଗୁଣଣ କରିବା

ଆମେ ଭାବୁ

୨୧	
୪	
୪ X ୨ = ୮	୪ X ୧ = ୪
୮୪	

ଆମେ ଲେଖୁ

୨୧
X ୪
୮୪

ଆସ ଏହିପରି ଆଉ କିଛି ଗୁଣନ କରିବା ।

(କ) ୩୨
X୪

(ଖ) ୪୨
X୪

୨. ସେହିପରି :

ଦଶକ	ଏକକ
୩ X	୬ ୪
୧୨ ଦଶ	୨୪ ଏକ ୨ ଦଶ ୪ ଏକ
୧୨ ଦଶ + ୨ ଦଶ	୪ ଏକ
୧୪୪	

(କ) ୫୪
X୨

(ଖ) ୨୮
X୩

(ଗ) ୫୫ × ୧୧

(ଘ) ୬୩ × ୨୩

(ଙ) ୭୨୧ × ୧୬

(ଚ) ୬୩୮ × ୧୧

(ଛ) ୮୪୬ × ୧୧

୩. ଯେକୌଣସି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କର।

(କ) ×

(ଖ) ×

(ଗ) ×

(ଘ) ×

(ଙ) ×

(ଚ) ×

(ଛ) ×

(ଜ) ×

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧୩

ଦୁଇ ଓ ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣନ କରିବ ।

୧. ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁଣଫଳ ସ୍ଥିର କର ।

(କ)

୧୧୪
X ୧୧
୧୧୪
+୧୧୪
୧୨୫୪

(ଖ)

୧୬
X ୧୬

(ଗ)

୫୬
X ୩୨

(ଘ)

୨୭୦
X ୪୦

(ଙ)

୬୪୦
X ୧୨

(ଚ)

୭୩୧
X ୧୭

(ଛ)

୭୫୯
X ୧୮

(ଜ)

୪୧୯
X ୨୦

(ଝ)

୩୪୯
X ୩୨

୨. **ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।**

(କ) ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୧୦୫ ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି । ସେହିପରି ୧୪ ଟି ଝୁଡ଼ିରେ ଥିବା ମୋଟ ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟ

ଉ. ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ି ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା = ______

୧୪ ଟି ଝୁଡ଼ିରେ ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା = ______ × ______

= ______

୧୦୫
X ୧୪
୧୪୭୦

(ଖ) ଗୋଟିଏ କାନ୍ଦିରେ ୧୦ ଟି କଦଳୀ ଅଛି । ସେହିପରି ୯ ଟି କାନ୍ଦିରେ କେତୋଟି କଦଳୀ ଅଛି ?

ଉ.

(ଗ) ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୩୬୫ ଟି ବିସ୍କୁଟ ରହେ । ସମାନ ଆକାରର ୨୫ ଟି ପେଟିରେ କେତୋଟି ବିସ୍କୁଟ ରହିବ ?

ଉ.

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୪

ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ କରିବ।

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(କ) ୩ | ୧୮

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଖ) ୭ | ୨୧

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଗ) ୫ | ୪୫

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଘ) ୧୨ | ୭୨

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଙ) ୧୨ | ୭୫

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଚ) ୧୨ | ୯୦

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଛ) ୫ | ୧୦୫

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଜ) ୨୫ | ୫୨୫

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଛ) ୧୨ | ୬୬୦

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

୨.   ୭ଟି ଖାତାର ୭୦ ଦାମ୍ ଟଙ୍କା । ତେବେ ୧ ଟି ଖାତାର ଦାମ କେତେ ?

୭ ଟି ଖାତାର ଦାମ୍ = ☐ ଟଙ୍କା

୧ ଟି ଖାତାର ଦାମ = ☐ ÷ ☐ . = ☐ ଟଙ୍କା

∴ ଗୋଟିଏ ଖାତାର ଦାମ୍ ☐ ଟଙ୍କା

୩.   ୮ ଟି ଫେଣାରେ ୯୧ଟି କଦଳୀ ଅଛି । ଫେଣା ଗୁଡିକରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାକ କଦଳୀ ଅଛି । ତେବେ ଗୋଟିଏ ଫେଣାରେ କେତୋଟି କଦଳୀ ରହିବ ?

୪.   ଶିଶୁ ଦିବସ ନିମନ୍ତେ ତୁମେ ୫୦୦ ଟି ଚକୋଲେଟ ଆଣିଲ । ଜଣକା ୫ ଟି ହିସାବରେ ଚକୋଲେଟ ବାଣ୍ଟିଲେ ତାହା କେତେ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ହେବ ?

୫.   ଗୋଟିଏ ଗୋପାଳର ୬ ଟି ଗାଈ ମୋଟ ୫୪ ଲିଟର କ୍ଷୀର ଦେଲେ । ଗାଈଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ପରିମାଣରେ କ୍ଷୀର ଦେଇଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ଗାଈ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷୀର ଦେଇଥିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୧୫

ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ କରିବେ।

୧. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ୭୫ ଟି ବହି ରଖାଗଲା। ସେହିପରି ୯ ଟି ଥାକରେ କେତୋଟି ବହି ରହିଲା ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ଥିବା ବହି ସଂଖ୍ୟା ______ ଟି

ତେବେ ୯ ଟି ଥାକରେ ଥିବା ବହି ସଂଖ୍ୟା ______ X ______ = ______ ଟି

∴ ୯ଟି ଥାକରେ ______ ଟି ବହି ରହିଲା।

୨. ପାଞ୍ଚଟି କଲମର ଦାମ ୨୫ ଟଙ୍କା ହେଲେ୭ ଟି କଲମର ଦାମ୍ କେତେ ?

ଉ. ୫ ଟି କଲମର ଦାମ = ______ ଟଙ୍କା

୧ ଟି କଲମର ଦାମ = ______ ଟଙ୍କା ÷ ______ = ______ ଟଙ୍କା

୭ ଟି କଲମର ଦାମ = ______ ଟଙ୍କା x ______ = ______ ଟଙ୍କା

∴ ୭ଟି କଲମର ଦାମ = ______

୩. ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡା ଟ୍ରେରେ ୩୦ ଟି ଅଣ୍ଡା ରହେ। ସେହିପରି ୧୨ ଟି ଟ୍ରେରେ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ରହିବ ?

୪. ୪୭୦ ଟି ଧାନବସ୍ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ପରିବାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟାଗଲା। ପରିବାର ପିଛା ୫ ବସ୍ତା ଧାନ ଦିଆଗଲେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ କେତେ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧୦ ରୁ ୧୫

- ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ମନେ ରଖିବା ଉପରେ ତଥା ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ପ୍ରଥମେ ଗୁଣନ ଶିଖାଇବା ବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଲେଖିବା ତଥା ବର୍ଗାକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ଭାଗକ୍ରିୟା ଶିଖାଇବା ସମୟରେ କେଉଁ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ / ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା କେଉଁ ଦୁଇ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ଗଠିତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭାଗ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଧାରଣା ଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବେ ।

ଉପକରଣ :

- ବର୍ଗାକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ ଫର୍ଦ୍ଦ
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ
- ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କାଠି, ଗୋଡ଼ି, ମଞ୍ଜି, ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।
- ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ତଥା ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ କରିବ ।
- ଗୁଣନାୟକ ଓ ଗୁଣିତକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୬

ବୃତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ଓ ବ୍ୟାସକୁ ଚିହ୍ନାଇବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ-୧

କାଗଜ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚୁଡ଼ି ରଖ । ଏହାର ଧାରରେ ପେନସିଲ୍‌ରେ ଗାର ପକାଅ । ଏବେ ଚୁଡ଼ିଟିକୁ ଉଠାଇ ନିଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଗଜ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ପାଇବା । ଏ ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରର ନାମ ବୃତ୍ତ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨

ବୃତ୍ତଟିଏ ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସୂତା ନେବା । ତା'ର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟା ବାନ୍ଧିବା । ଗୋଟିଏ କଣ୍ଟାକୁ ଭୂଇଁ ଉପରେ ପୋତିବା । ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟାକୁ ଟାଣିଧରି ପୋତାଯାଇଥିବା କଣ୍ଟାର ଚାରିପଟେ ଘୁରାଇଲେ ଗୋଟି, ବୃତ୍ତ ପାଇବା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖ, ବୃତ୍ତ ତିଆରି ପାଇଁ ମଝିରେ ପୋତା ଯାଇଥିବା କଣ୍ଟାଟି ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ । ବୃତ୍ତ ତିଆରି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ସୂତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ସଂଗେ ସମାନ । କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁରୁ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ବଢ଼ାଇଲେ ବୃତ୍ତର ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁରେ ଛେଦ କରିବ, ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ସେହି ବିନ୍ଦୁ ସହ ଯୋଡ଼ିଦେଲେ ପୁରା ରେଖାଖଣ୍ଡଟି ବ୍ୟାସ ହେବ ଓ ଧାରକୁ ପରିଧି କହିବା ।

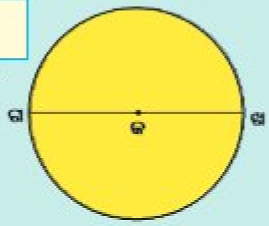

ପ୍ରଶ୍ନ- ୧. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବୃତ୍ତଟିର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ

୨. ବୃତ୍ତରେ ଅଙ୍କାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧର ନାମ

୩. ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସର ନାମ

୪. ବ୍ୟାସର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛ ?

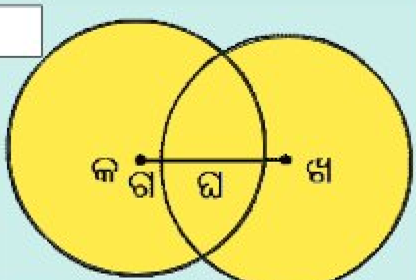

୫. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ୧ ମ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧର ନାମ କ'ଣ ?

୬. ୨ ୟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ନାମ କ'ଣ ?

୭. ୧ ମ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ କ'ଣ ?

୮. ୨ୟ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ କ'ଣ ?

୯. ୪ ସେ.ମି. ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ହେବ ?

୧୦. ୬ ସେ.ମି ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ହେବ ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୭

ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର)ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ।

୧. ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା

= କଖ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + ଖଗ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + ଗଘ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + କଘ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ

= ୬ ସେ.ମି +୪ ସେ.ମି. + ୬ ସେ.ମି. + ୪ ସେ.ମି.

=୨୦ ସେ.ମି.

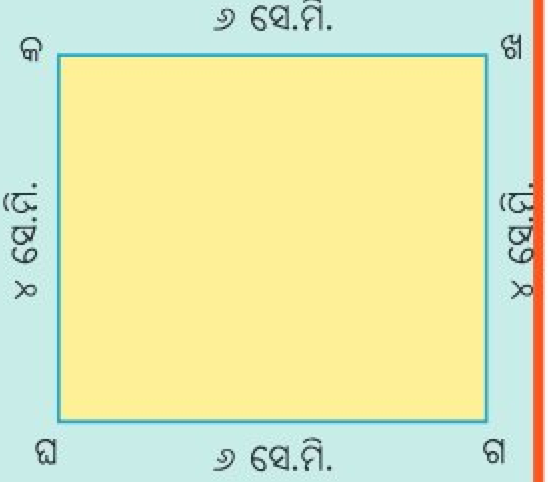

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚିତ୍ରମାନଙ୍କର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

କ) ପଫବଭ ଆୟତ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା

= ____ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + ____ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + ____ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ + ____ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ

= ____ ସେ.ମି. + ____ ସେ.ମି. + ____ ସେ.ମି. + ____ ସେ.ମି. = ____ ସେ.ମି.

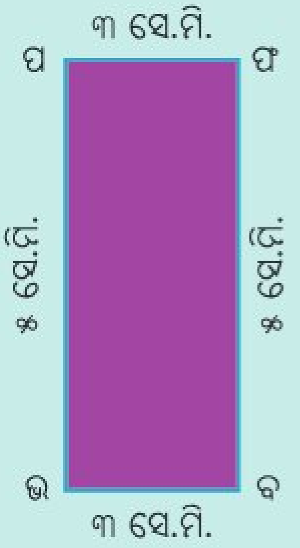

ଖ) କଖଗ ତ୍ରିଭୁଜର ପରିସୀମା

= ____ + ____ + ____

= ____ ସେ.ମି. + ____ ସେ.ମି.+ ____ ସେ.ମି.

= ____ ସେ.ମି.

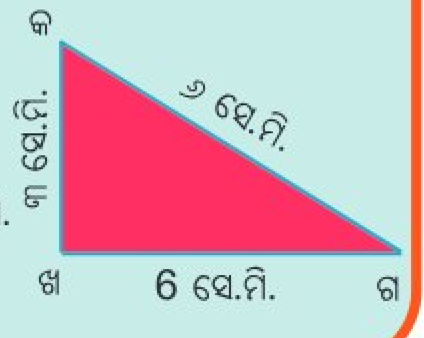

ଗ)　　ତଥଦଧନପ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା

= ☐ + ☐ + ☐ + ☐

+ ☐ + ☐

= ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.

+ ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.

= ☐ ସେ.ମି.

୩.　ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

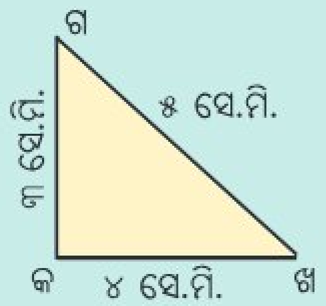

୪ ସେ.ମି. + ୩ ସେ.ମି. + ୮ ସେ.ମି.

= ୧୨ ସେ.ମି.

ପରିସୀମା = ☐ ସେ.ମି. + ☐ ସେ.ମି

+ ☐ .ସେ.ମି. = ☐ .ସେ.ମି

ପରିସୀମା = ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.

+ ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.

+ ☐ ସେ.ମି.+ ☐ ସେ.ମି.

= ☐ ସେ.ମି.

୪.   ତଳ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

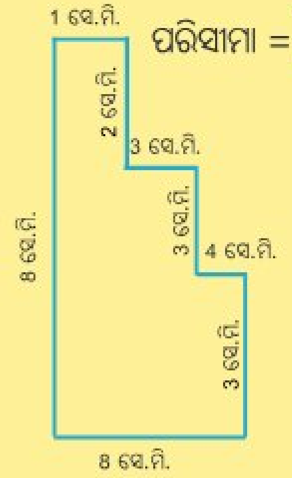

ପରିସୀମା = ______ ସେ.ମି. + ______ ସେ.ମି.+ ______ ସେ.ମି.
+ ______ ସେ.ମି.+ ______ ସେ.ମି.+ ______ ସେ.ମି.
+ ______ ସେ.ମି.+ ______ ସେ.ମି.

୫.   ତୁମ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରି ଚଟାଣର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ଯଥାକ୍ରମେ ୬ ମିଟର ଓ ୫ ମିଟର । ତେବେ ଏହାର ପରିସୀମା କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୮

ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ।

୯. କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

କ୍ଷେତ୍ରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ = ୭ ସେ.ମି.

ପ୍ରସ୍ଥ = ୪ ସେ.ମି.

କଖଗଘ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପାଖରେ

୭ଟି କୋଠରି ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ପାଖରେ ୪ଟି କୋଠରି ଅଛି

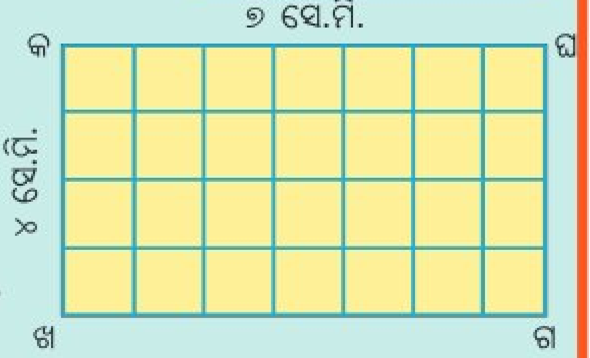

୧ ସେ.ମି. ଦୀର୍ଘ ବାହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ =୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

କଖଗଘ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛୋଟ କୋଠରିଗୁଡିକର ଧାଡି ସଂଖ୍ୟା = ୪

ପ୍ରତି ଧାଡିରେ ଥିବା କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା =୭

୭ ଟି ଧାଡିରେ ଥିବା କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା ୭ x ୪ = ୨୮ ଟି

ପ୍ରତି କୋଠରିର କ୍ଷେତ୍ରର ପରିମାଣ = ୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

ଏଣୁ ୨୮ଟି କୋଠରିର କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ = ୨୮ x ୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି. = ୨୮ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

ଏଣୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଗୋଟିଏ **ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = (ଦୈର୍ଘ୍ୟx ପ୍ରସ୍ଥ) ବର୍ଗ ସେ.ମି.**

୧୦. ଦତ୍ତ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବାହାର କର ।

ଦତ୍ତ ପଫବଭ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ =

ପଫ ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ x ପଭ ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ

= ☐ x ☐ = ☐ ବର୍ଗ ସେ.ମି. ।

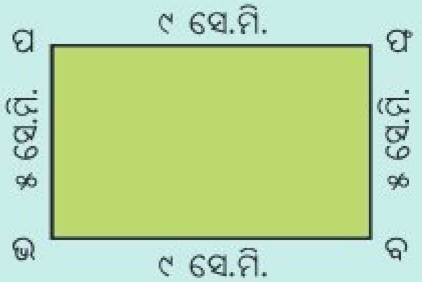

11. ଦିଆଯାଇଥିବା ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

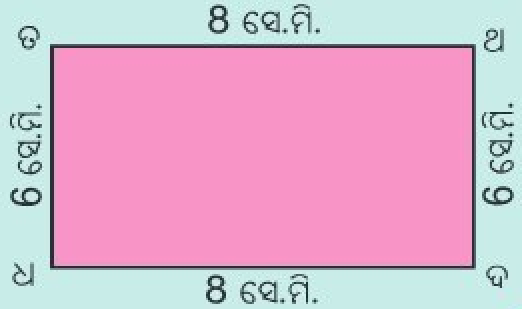

୧୨. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

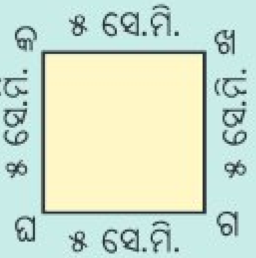

୧୩. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

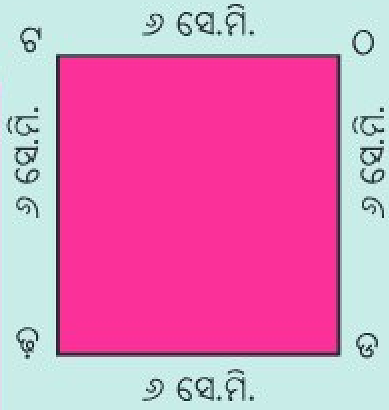

୧୪. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

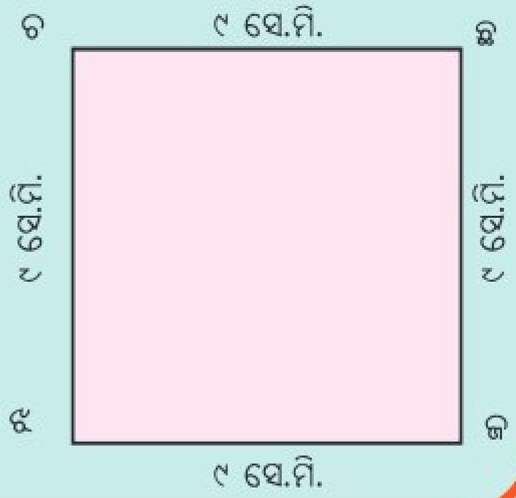

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୧୯

ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୪

ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧. କେତୋଟି ୮ର ଯୋଗଫଳ ୫୬ ହେବ ?

(କ) ୬ ଟି (ଖ) ୭ ଟି

(ଗ) ୯ ଟି (ଘ) ୧୦ ଟି

୨. ୧୮ର ମୋଟ କେତୋଟି ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି ?

(କ) ୩ଟି (ଖ) ୪ ଟି

(ଗ) ୫ ଟି (ଘ) ୬ ଟି

୩. କେବଳ ଦୁଇଟି ଗୁଣନୀୟକ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି କିଏ ?

(କ) ୯ (ଖ) ୨୩

(ଗ) ୨୭ (ଘ) ୩୦

୪. ୧୨ ଓ ୨୪ ର ଗ.ସା.ଗୁ କେତେ ?

(କ) ୩ (ଖ) ୪

(ଗ) ୬ (ଘ) ୧୨

୫. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ୬ର ଗୁଣିତକ ?

(କ) ୬, ୧୨, ୧୮, ୨୦

(ଖ) ୬, ୧୨, ୧୮, ୨୪

(ଗ) ୩, ୬, ୯, ୧୨

(ଘ) ୬, ୧୨, ୧୫, ୧୮

୬. ୭ ଦଶ ସହ ୪ ଦଶ ଗୁଣନ କଲେ ଗୁଣଫଳ କେତେ ହେବ ?

(କ) ୨୮ ଏକ (ଖ) ୨୮ ଦଶ

(ଗ) ୨୮ ଶହ (ଘ) ୨୮ ହଜାର

୭. ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୨୫ ଟି ଚାରାଗଛ ଗଛ ଲଗାଗଲା। ୫୨୫ ଟି ଚାରାଗଛ କେତୋଟି ଧାଡ଼ିରେ ଲଗାଗଲା ?

(କ) ୨୫ (ଖ) ୨୬

(ଗ) ୨୦ (ଘ) ୨୧

୮. ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁଠାରୁ ପରିଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂରତା ୬ ସେ.ମି ହେଲେ, ଉକ୍ତ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ କେତେ ?

(କ) ୩ ସେ.ମି (ଖ) ୬ ସେ.ମି

(ଗ) ୧୨ ସେମି. (ଘ) ୨ ସେ.ମି

୯. ଗୋଟିଏ ଆୟତାକାରକ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ୨୦ ସେ.ମି ଓ ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୬ ସେ.ମି। ଆୟତାକାର କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ ?

(କ) ୧୪ ସେ.ମି (ଖ) ୧୨ ସେ.ମି

(ଗ) ୬ ସେ.ମି (ଘ) ୪ ସେ.ମି

୧୦. ୧୬ ସେ.ମି ପରିସୀମା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କେତେ ?

(କ) ୩୨ ବର୍ଗ ସେ.ମି (ଖ) ୧୬ ବର୍ଗସେ.ମି

(ଗ) ୪ ସେ.ମି (ଘ) ୨୫୬ ବର୍ଗସେ.ମି

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨୦

କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମକୋଣ, ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ ଓ ସ୍ଥୂଳକୋଣରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବ

୧. ତୁମେ ଜାଣିଛ,

ଯେଉଁ କୋଣର ପରିମାଣ ୯୦° ତାହାକୁ ସମକୋଣ କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ କୋଣର ପରିମାଣ ୯୦° ରୁ କମ୍ ତାହାସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ ଏବଂ ଯେଉଁ କୋଣର ପରିମାଣ ୯୦° ରୁ ଅଧିକ ଓ ୧୮୦° କମ ତାହା ସ୍ଥୂଳକୋଣ ।

ସେହି ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନ ପରିମାଣ ବିଶିଷ୍ଟ କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସାରଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ।

(୧୮°, ୩୫°, ୪୬°, ୧୦୯°, ୯୦°, ୯୨°, ୧୧୧°, ୧୫୫°, ୧୫୫°, ୪୩°)

ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ	ସମକୋଣ	ସ୍ଥୂଳକୋଣ

୨. ନିମ୍ନରେ ଥିବା କୋଣଚିତ୍ର ଦେଖି ଯିଏ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର କୋଣ ତାହାକୁ ସେହି ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା ଗାର ଉପରେ ଲେଖ।

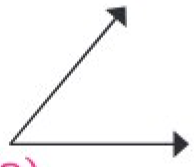

(କ)

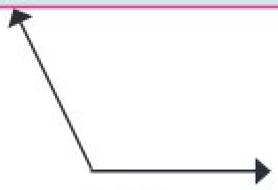

(ଖ)

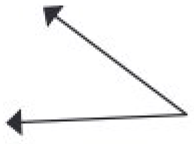

(ଗ)

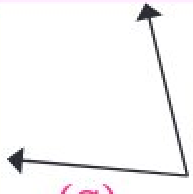

(ଘ)

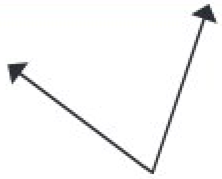

(ଙ)

(ଚ)

୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଣର ବାହୁମାନ୍‌ଙ୍କ ନାମ ଓ ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ନାମଙ୍କ ନାମ ସାରଣୀରେ

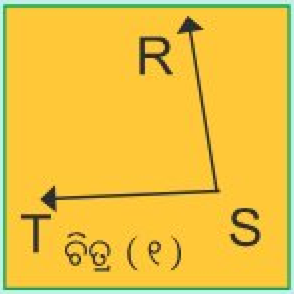

ଚିତ୍ର (୧)

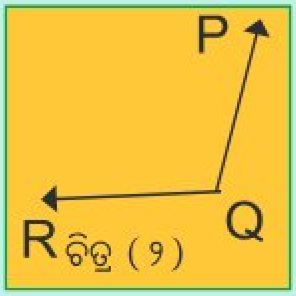

ଚିତ୍ର (୨)

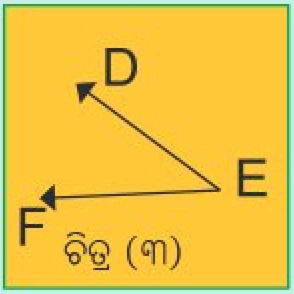

ଚିତ୍ର (୩)

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ	ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁର ନାମ	କୋଣର ନାମ
୧			
୨			
୩			

୪. ତଳ ଚିତ୍ରର ଥିବା କୋଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୋଟାକ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ ଓ ପରିମାଣକୁ ତଳ ଗାର ଉପରେ ଲେଖ।

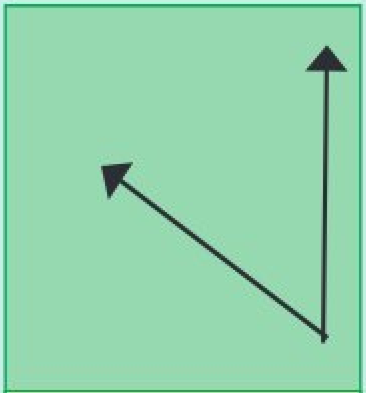

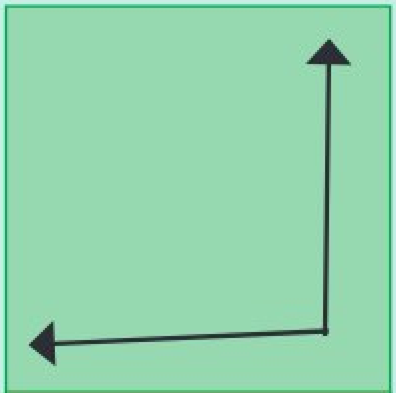

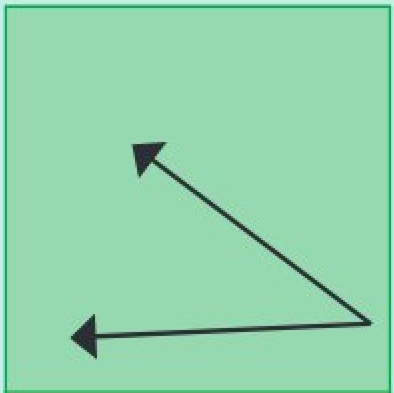

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧୬ ରୁ ୨୦

- ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ଓ ବ୍ୟାସ ସଂପର୍କରେ ଚିତ୍ର କରି ବୁଝାଇବେ ।
- ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି ପିଲା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କନ କରାଇବେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ତ୍ରିଭୁଜ । ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଧାରଣା ଦେବେ । ଏମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ ସଂଜ୍ଞା ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାହାର କରାବେ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଇବେ । ପିଲାମାନେ ସେଥିରୁ ସୂତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।
- କୋଣ ମାପ ନେଇ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଜ୍ଞାକୃତ କରାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟାମିତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଆକୃତି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ବୃତ୍ତ, ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର ଆଦିକୁ ଦେଖାଇବ ଓ ଅଙ୍କନ କରିବ ।
- ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ, ସ୍ଥୂଳକୋଣ, ସମକୋଣକୁ ଚିହ୍ନାଇବ ଓ ଅଙ୍କନ କରିବ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର
- ସୂତ୍ର ତିଆରି କରିବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨ ୧

ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଓ ସେଣ୍ଟିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ।

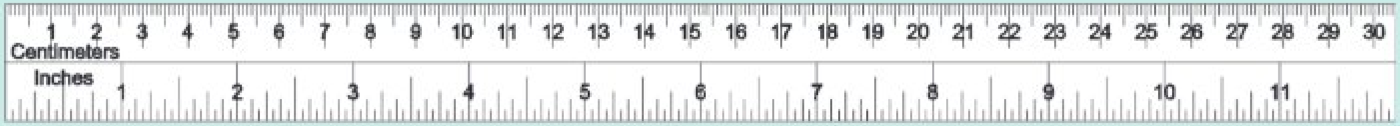

ସାଧାରଣ ଏକକ	୧୦୦୦ ଗୁଣ	୧୦୦ ଗୁଣ	୧୦ ଗୁଣ		ସାଧାରଣ ଏକକ	୧୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ	୧୦୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ	୧୦୦୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ
୧ ମିଟର	୧ କିଲୋମିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋମିଟର	୧ ଡେକାମିଟର		୧ ମିଟର	୧୦ ଡେସିମିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର	୧୦୦୦ ମିଲି ମିଟର
୧ ଗ୍ରାମ୍	୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍	୧ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ	୧ ଡେକାଗ୍ରାମ୍		୧ ଗ୍ରାମ୍	୧୦ ଡେସିଗ୍ରାମ୍	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ୍	୧୦୦୦ ମିଲି ଗ୍ରାମ୍
୧ ଲିଟର	୧ କିଲୋଲିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର	୧ ଡେକାଲିଟର		୧ ଲିଟର	୧୦ ଡେସିଲିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଲିଟର	୧୦୦୦ ମିଲି ଲିଟର

ଆସ ଦୈର୍ଘ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା

୧ କିଲୋ ମିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋ ମିଟର	୧ ଡେକାମିଟର	୧ ମିଟର	୧୦ ଡେସି ମିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର	୧୦୦୦ ମି.ମିଟର
୧୦୦୦ ମିଟର	୧୦୦ ମିଟର	୧୦ ମିଟର	୧ ମିଟର	୧ ମିଟର	୧ ମିଟର	୧ ମିଟର

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ :-

ଉତ୍ତର ଲେଖ

୧. ୧ କିଲୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ?

୨. ୧ ହେକ୍ଟୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ?

୩. ୧ ଡେକୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ? .

୪. ୧ ମିଟର କେତେ ମିଲିମିଟର ?

୫. ୧ ମିଟର କେତେ ଡେସି ମିଟର ?

୬. ୧ ମିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟି ମିଟର୍ ?

(କ) ୭ କିଲୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ? .

(ଖ) ୪ ଡେକା ମିଟର କେତେ ମିଟର ? ..

(ଗ) ୩ ମିଟର କେତେ ଡେସି ମିଟର ? .

(ଘ) ୨ ମିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟି ମିଟର ? .

(ଙ) ୮ ମିଟର କେତେ ମିଲି ମିଟର ? .

(ଚ) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଏକକଟି ବଡ ?

(ମିଲି ମିଟିର / ମିଟର / କିଲୋମିଟର)

ଉଦାହାରଣ - ୬ କି.ମି. ୪୦୦ ମି.କୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର।

୬ କି.ମି. ୪୦୦ ମିଟର = ୬୦୦୦ ମିଟର + ୪୦୦ ମିଟର = ୬୪୦୦ ମିଟର

୭.   ୨ କି.ମି. ୫୦୦ ମିଟର = ____ .ମିଟର + ____ ମିଟର= ____ .ମିଟର

୮.   ୨କି.ମି. ୮୦୦ ମିଟର = ____ .ମିଟର + ____ ମିଟର= ____ .ମିଟର

୯.   ୩ କି.ମି. ୪୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ ମିଟର= ____ ମିଟର

୧୦.   ୪ କି.ମି. ୫୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ ମିଟର= ____ ମିଟର

୧୧.   ୩ କି.ମି. ୨୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ ମିଟର= ____ ମିଟର

ଉଦାହରଣ ୨୫୦୦ ମିଟରକୁ କିଲୋମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ ମିଟର = ୧ କି.ମି .

୨୫୦୦ ମିଟର = ୨୦୦୦ ମିଟର + ୫୦୦ = ୨ କି.ମି .୫୦୦ ମିଟର

୧୨.   ୪୫୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ .ମିଟର = . ____ .କି.ମି ____ .ମିଟର

୧୩.   ୫୨୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ .ମିଟର = . ____ .କି.ମି. ____ .ମିଟର

୧୪.   ୪୬୦୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ .ମିଟର = . ____ .କି.ମି. ____ ମିଟର

୧୫.   ୪୬୮୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ .ମିଟର = . ____ .କି.ମି ____ .ମିଟର

୧୬.   ୫୫୫୦ ମିଟର = ____ ମିଟର + ____ .ମିଟର = . ____ .କି.ମି. ____ .ମିଟର

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୨

ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ / ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସହ ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବ ।

୧. ଯୋଗ କର ।

(କ) ୨୭ ମିଟର ୨୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର + ୫୬ ମିଟର ୨୭ ସେ.ମି =	
(ଖ) ୨୫ ମି. ୪୦ ସେ.ମି + ୫୦ ମି. ୬୦ ସେ.ମି. =	
(ଗ) ୨ କି.ମି. ୫୪୦ ମି .+ ୫ କି.ମି.୩୬୦ ମି. =	
(ଘ) ୮ କି.ମି. ୪୬୫ ମି. + ୨ କି.ମି.୧୪୫ ମି. =	

୨. ବିୟୋଗ କର ।

(କ)

	୭୧ ମି. ୯୦ ସେ.ମି.
-	୩୫ ମି. ୪୦ ସେ.ମି.

(ଖ)

	୯ କି.ମି. ୩୦୦ ମି.
-	୪ କି.ମି. ୨୦୦ ମି.

୩. ବିୟୋଗଫଳ ଲେଖ ।

(କ) ୫୮ ମି. ୬୮ ସେ.ମି. - ୨୭ ମି. ୩୦ ସେ.ମି.

(ଖ) ୩୫ ମି ୪୫ ସେ.ମି. - ୨୨ ମି. ୩୨ ସେ.ମି.

(ଗ) ୮ କି.ମି. ୬୫୦ ମି. - ୫ କି.ମି. ୨୪୦ ମି. =

୪. ୟୁନିଫର୍ମ ସାର୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତୁମକୁ ୨ ମିଟର ୪୦ ସେ.ମି.ଓ ତୁମ ସାନ ଭାଇକୁ ୨ ମିଟର ୧୫ ସେ.ମି. କନା ଆବଶ୍ୟକ । ତୁମେ ମୋଟରେ କେତେ ମାପର କନା ଆଣିଲେ ଦୁହିଁଙ୍କର ସାର୍ଟ ତିଆରି କରି ପାରିବ ?

୫. ତୁମେ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ସହ ଘରକୁ ୧ କି.ମି. ୭୦୦ ମିଟର ସ୍କୁଟରରେ ଗଲ । ସେଠାରୁ ୩ କି.ମି. ୫୦୦ ମି. ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯାଇ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପହଂଚିଲ । ତେବେ ତୁମ ଘର ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା କେତେ ?

୬. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାରଣ୍ଡାରେ ୯ ମିଟର ୭୫ ସେ.ମି. ଲମ୍ବର କାଠ ଗଣ୍ଡିଟିଏ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୪ମି. ୨୫ ସେ.ମି. କାଟି ଜାଳେଣି ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ତେବେ ଆଉ କେତେ ଲମ୍ବର କାଠଗଣ୍ଡି ବଳକା ରହିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨୩

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଓଜନ ସଂପର୍କୀତ ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ତପନ ତେଜରାତି ଦୋକାନରୁ ୧୪ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଟା ଓ ୧୫ କ୍ିଗ୍ରା. ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ କିଣିଲା । ତେବେ ସେ କିଣିଥିବା ଜିନିଷର ମୋଟ ଓଜନ କେତେ ?

ଉତ୍ତର:

୨. ଗୋଟିଏ ମିଠା ଦୋକାନୀ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୨ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍‌ର ପେଡା, ୩ କିଗ୍ରା ୬୦୦ ଗ୍ରାମର ଗୋଲାପ ଜାମୁ ଓ ୫ କିଗ୍ରା ୮୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଲଡୁ ବିକ୍ରି କଲା। ସେ ଦିନ ସେ କେତେ ଓଜନର ମିଠା ବିକ୍ରି କଲା ?

ଉତ୍ତର:

୩. ତୁମ ଘରେ ୮ କିଗ୍ରା ୯୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଟା ଥିଲା। ସେଥିରୁ ୪ କିଗ୍ରା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଟା ନେଇ ତୁମ ମା ମିଠା ତିଆରି କଲେ। ଆଉ କେତେ ଓଜନର ଅଟା ତୁମ ଘରେ ବଳକା ରହିଲା ?

ଉତ୍ତର :

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨୧ ରୁ ୨୩

- ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ଓଜନ ସଂପର୍କିତ ମେଟ୍ରିକ ମାପ ଶିଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଅଣମାନକ ମାପରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବେ।
- ମାନକ ମାପର ଗୁରୁତ୍ୱ ତଥା ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଜଣାଇବେ।
- କିଲୋମିଟର ଠାରୁ ମିଲିମିଟର ତଥା କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଠାରୁ ମିଲିଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ମାପ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂପର୍କ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବେ।

ଉପକରଣ :

- ଅଣମାନକ ମାପ – ହାତ, ଚାଖଣ୍ଡ, ବାଡ଼ି, ନିକିତି, ବାଲି
- ମାନକ ମାପ – ମିଟର ଫିତା, ମିଟର ବାଡ଼ି, ବଟକରା
- ମାପର ଏକକ ଦର୍ଶାଉଥିବା ସାରଣୀ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ପିଲାଟି ଦୂରତା ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂପର୍କ ଜାଣିବ।
- ଓଜନ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଜାଣିବ।
- ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପ ସଂପର୍କୀତ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨୪

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଆୟତନ ମାପ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଳା ଓ ମାପ ପାତ୍ର ଗୁଡିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

୫୦ ମିଲି ୧୦୦ ମିଲି ୨୦୦ ମିଲି ୫୦୦ ମିଲି

୧ଲି. ପାତ୍ର ୨ ଲି. ପାତ୍ର ୫ ଲି. ପାତ୍ର ୧୦ ଲି. ପାତ୍ର

୨. ଏହି ପଳାରେ ଆମେ କଣ ସବୁ ମାପୁ।

ଯେପରି – ସୋରିଷ ତେଲ

୩. କେଉଁ କେଉଁ ପଳାକୁ କେତେଥର ବ୍ୟବହାର କରି ମଗଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ।

୧୦୦ ମିଲି ☐

୨୦୦ ମିଲି ☐

୫୦୦ ମିଲି ☐

୧ ଲିଟର ☐

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡିରେ ଥିବା ପଳା ଗୁଡିକରେ ଥରେ ଥରେ ପୁରା ପାଣି ନିଆଗଲେ ମୋଟରେ କେତେ ପରିମାଣର ପାଣି ହେବ।

୫. ନିମ୍ନ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପିବା ପାଇଁ କେଉଁ କେଉଁ ପଳା ଦରକାର ହେବ।

୭୫୦ ମିଲି.ଲି	
୪୫୦ ମିଲି.ଲି	
୭୦୦ ମିଲି.ଲି	
୨ଲି ୨୫୦ ମିଲି.ଲି	
୧ଲି ୭୫୦ ମିଲି.ଲି	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୫

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଆୟତନ ମାପ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

ଆସ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଧାରକତ୍ୱ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ।

୧ କିଲୋ ଲିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋମିଟର	୧ ଡେକାଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧୦ଡ଼େସିଲିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଲିଟର	୧୦୦୦ମି.ଲିଟର
୧୦୦୦ ଲିଟର	୧୦୦ ଲିଟର	୧୦ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

୧. ୧ କିଲୋଲିଟର କେତେ ଲିଟର ?

୨. ୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର କେତେ ଲିଟର ?

୩. ୧ ଡେକ ଲିଟର କେତେ ଲିଟର ?

୪. ୧ ଲିଟର କେତେ ମିଲିଲିଟର ?

୫. ୧ ଲିଟର କେତେ ଡେସି ଲିଟର ?

୬. ୧ ଲିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟିଲିଟର ?

ଉତ୍ତର ଲେଖ

(କ) ଦୋକାନୀ ତରଳ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ କେଉଁଥିରେ ମାପ କରେ ?

(ଖ) ୩ ଲିଟର ତେଲ ବିକିବା ପାଇଁ ଦୋକାନୀ କେଉଁ ପଳାରେ ମାପିବେ ?

(ଗ) ୮ ଲିଟର କେତେ ମିଲି ଲିଟର ?

(ଘ) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଏକକଟି ବଡ଼ ?

ମିଲିଲିଟର / ଲିଟର/ ସେଣ୍ଟିଲିଟର

ଉଦାହରଣ: ୬ କି.ଲି ୪୦୦ ଲି.କୁ ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧ କି.ଲି. = ୧୦୦୦ ଲିଟର

୬ କି.ଲି ୪୦୦ ଲିଟର = ୬୦୦୦ ଲିଟର + ୪୦୦ ଲିଟର = ୬୪୦୦ ଲିଟର

୧. ୨ କି.ଲି ୫୦୦ ଲିଟର = ____ ଲିଟର + ____ ଲିଟର = ____ ଲିଟର

୨. ୨ କି.ଲି ୮୦୦ ଲିଟର = ____ ଲିଟର + ____ ଲିଟର = ____ ଲିଟର

୩. ୩ କି.ଲି ୪୦୦ ଲିଟର = ____ ମିଟର + ____ ମିଟର = ____ ମିଟର

୪. ୪ ଲି ୫୦୦ ମିଲି ଲି. = ____ ମିଲି ଲି. + ____ ମିଲି ଲି. = ____ ମିଲି ଲିଟର

୫. ୩ ଲି ୨୦୦ ମିଲି ଲି. = ____ ମିଲି ଲି. + ____ ମିଲି ଲି. = ____ ମିଲି ଲି.

ଉଦାହରଣ:- ୨୫୦୦ ମିଲି. ଲି.କୁ ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ ମିଲି. ଲି. = ୧ ଲିଟର

୨୫୦୦ ମିଲି ଲି. = ୨୦୦୦ ମିଲି ଲି. + ୫୦୦ ମିଲି ଲି. = ୨ ଲି. ୫୦୦ ମିଲି. ଲି.

୧. ୪୫୦୦ ମିଲି ଲିଟର = ____ ମିଲି. ଲି. + ____ ମିଲି. ଲି. = ____ ଲି. ____ ମିଲି. ଲି.

୨. ୫୨୦୦ ମିଲି ଲିଟର = ____ ମିଲି. ଲି. + ____ ମିଲି. ଲି. = ____ ଲି. ____ ମିଲି. ଲି.

୩. ୪୬୦୦ ମିଲି ଲିଟର = ____ ମିଲି. ଲି. + ____ ମିଲି. ଲି. = ____ ଲି. ____ ମିଲି. ଲି.

୪. ୪୬୮୦ ମିଲି ଲିଟର = ____ ମିଲି. ଲି. + ____ ମିଲି. ଲି. = ____ ଲି. ____ ମିଲି. ଲି.

୫. ୫୫୫୦ ମିଲି ଲିଟର = ____ ମିଲି. ଲି. + ____ ମିଲି. ଲି. = ____ ଲି. ____ ମିଲି. ଲି.

ଯୋଗକର :-

୬.

ଲି	ମିଲିଲି.	ଲି	ମିଲିଲି.	ଲି	ମିଲିଲି.
୧୫	୨୫୦	୧୨	୩୫୦	୧୦	୫୫୦
+ ୪	୩୨୫	+ ୬	୪୨୫	+ ୭	୨୩୦
୧୯	୫୭୫				
୧୯ ଲି ୫୭୫ ମିଲିଲି.					

ବିୟୋଗ କର :-

୭.

ଲି	ମିଲିଲି.	ଲି	ମିଲିଲି.	ଲି	ମିଲିଲି.
୮	୭୫୦	୯	୮୫୦	୧୭	୪୭୫
୩	୨୫୦	୬	୩୪୦	୫	୨୫୦
୧୨ଲି	୦୦୦ ମିଲିଲି.				

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨୬

ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରି ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ

ଉତ୍ତର ଦିଅ :

୧. ମୋହନ ଓ ଗଗନ କିରୋସିନି କିଣିବା ପାଇଁ ବଜାରକୁ ଗଲେ। ମୋହନ ୭ ଲି ୫୦୦ ମିଲି.ଲି ଏବଂ ଗଗନ ୨ଲି ୨୫୦ ମିଲି.ଲି କିରୋସିନି କିଣିଲେ । ତେବେ ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ ମୋଟରେ କେତେ ପରିମାଣର କିରୋସିନି କିଣିଲେ ।

ମୋହନ କିରୋସିନି କିଣିଲା	= ___ ଲି. ___ ମିଲି.ଲି.	
(+) ଗଗନ କିରୋସିନି କଣିଲା	= ___ ଲି. ___ ମିଲି.ଲି.	
ଉଭୟ ମୋଟରେ କିରୋସିନି କିଣିଲେ	= ___ ଲି. ___ ମିଲି.ଲି.	

୨. ଗୋଟିଏ ଗାଇ ୩ ଲିଟର ୫୦୦ ମିଲି ଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ । ଗୋଟିଏ ମଇଁଷି ୭ ଲିଟିର ୭୫୦ ମିଲିଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ । ତେବେ ମଇଁଷି ଗାଈଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ କ୍ଷୀର ଦିଏ

ମଇଁଷି ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ	= ___ .ଲି. ___ .ମିଲି.ଲି.	
(-) ଗାଈ ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ	= ___ .ଲି. ___ .ମିଲି.ଲି.	
ମଇଁଷି ଦେଉଥିବା ଅଧିକ କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ	= ___ .ଲି. ___ .ମିଲି.ଲି.	

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨ ୭

ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରି ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ

୧. ସନ୍ତୋଷ ବଜାରକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୮ ଲିଟର ୨୦୦ ମିଲି. ଲି. ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ୧୯ ଲିଟର ୯୦୦ ମିଲି. ଲି. କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା। ତେବେ ସେ ଦୁଇ ଦିନରେ ମୋଟ କେତେ ପରିମାଣରେ କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା ?

୨. ତିନୋଟି ଟିଣ ଡବାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୫ ଲିଟର ୫୦୦ ମିଲି. ଲିଃ ୯ ଲିଟର ୨୦୦ ମି.ଲି ଓ ୪ ଲିଟର ୫୦୦ ମି.ଲି କିରୋସିନି ଅଛି। ତେବେ ତିନୋଟି ଡବାରେ ଥିବା ମୋଟ କିରୋସିନି ପରିମାଣ କେତେ ?

୩. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୧୧ ଲିଟର ୮୦୦, ମିଲି ଲି.ଖାଇବା ତେଲ ଥିଲା। ସେଥିରୁ ସେ ୬ ଲିଟର୯୦୦ ମି.ଲି ତେଲ ବିକ୍ରି କଲା। ତେବେ ତା ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ପରିମାଣର ତେଲ ବଳକା ରହିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ- ୨୮

ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୫

ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ସ୍ଥୁଳକୋଣକୁ ସୂଚାଉଛି ?

(କ) ୭୮° (ଖ) ୮୫°

(ଗ) ୯୩° (ଘ) ୯୦°

୨. ୪୮ ମି ୩ ସେ.ମି = ... ସେ.ମି

(କ) ୪୮୦୩ ସେ.ମି (ଖ) ୪୮୩ ସେ.ମି

(ଗ) ୪୦୮୩ ସେ.ମି (ଘ) ୪୮୩୦ ସେ.ମି.

୩. ଗୋଟିଏ ଆୟତାକାର ପଡ଼ିଆର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୩୫ ମି. ୪୮ ସେ.ମି ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ୧୬ ମି ୮ ସେ.ମି । ଉକ୍ତ ପଡ଼ିଆର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ମିଶି କେତେ ?

(କ) ୪୧ ମି ୫୬ ସେ.ମି (ଖ) ୫୨ ମି ୨୮ ସେ.ମି

(ଗ) ୫୧ ମି. ୫୬ ସେ.ମି (ଘ) ୫୧ ମି ୪୬ ସେ.ମି

୪. ତୁମ ଘରଠାରୁ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା ୮୫୬ ମିଟର । ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଚାଲି ଚାଲି ଆସିଲ ଓ ଘରକୁ ଫେରିଲ । ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିବା ଓ ଯିବାରେ ତୁମେ ମୋଟ କେତେ ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିଲ ?

(କ) ୧୭ କି.ମି ୧୨ ମି. (ଖ) ୧ କି.ମି ୭୧୨ ମି

(ଗ) ୧୭୧୬ କି.ମି. (ଘ) ୮ କି.ମି ୫୬ ମି

୫. ଦୁଇଟି ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ବଟକରା ଗୋଟିଏ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ ବଟକରା ଓ ଦୁଇଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ ବଟକରାର ମୋଟ ଓଜନ କେତେ ?

(କ) କ ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ (ଖ) ୮୦୦ ଗ୍ରାମ୍

(ଗ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍ (ଘ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍

୬. ଗୋଟିଏ ୫ କି.ଗ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଟା ପ୍ୟାକେଟରୁ ୩ କି.ଗ୍ରା ୧୭୫ ଗ୍ରା ଅଟା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଗଲା। ସେହି ପ୍ୟାକେଟରେ ଆଉ କେତେ ଅଟା ରହିଲା ?

(କ) ୧୮ କି.ଗ୍ରା ୨୫ ଗ୍ରା (ଖ) ୧ କିଗ୍ରା ୮୨୫ ଗ୍ରା

(ଗ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୧୨୫ ଗ୍ରା (ଘ) ୮ କି.ଗ୍ରା ୧୭୫ ଗ୍ରା

୭. ୮ ଲି ୭୫ ମିଲି ଲି = ... ମିଲି ଲି

(କ) ୮୭୫ ମିଲି ଲି (ଖ) ୭୦୮୫ ମିଲି ଲି

(ଗ) ୮୭୫୦ ମିଲିଲ (ଘ) ୮୭୦୫ ମିଲି

୮. ଗୋଟିଏ ଗାଈ ସୋମବାର ଦିନ ୪ ଲି ୩୭୫ ମିଲିଲି କ୍ଷୀର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ୩ ଲି ୫୦ ମିଲିଲି କ୍ଷୀର ଦେଲା। ତେବେ ଏହି ଦୁଇ ଦିନରେ ଗାଈଟି ମୋଟ କେତେ କ୍ଷୀର ଦେଲା ?

(କ) ୭ ଲି ୪୨୫ ମିଲିଲି (ଖ) ୭ ଲି ୮୭୫ ମିଲିଲି

(ଗ) ୭ ଲି ୫୦୦ ମିଲିଲି (ଘ) ୧ ଲି ୩୨୫ ମିଲିଲି

୯. ୧୨୦୫ ମିଲିଲି = ... ଲି............. ମିଲିଲି

(କ) ୧୨ ଲି ୫ ଲିଲି (ଖ) ୧ ଲି ୨୦୫ ମିଲିଲି

(ଗ) ୧୨ ଲି ୫୦ ମିଲି (ଘ) ୧ ଲି ୨୫୦ ମିଲିଲି

୧୦. ୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର = ... ଲିଟର

(କ) ୧୦୦୦ (ଖ) ୧୦୦

(ଗ) ୧୦ (ଘ) ୧୦୦୦୦

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୨ ୯

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକର ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ତଳ ଘରେ ଲେଖ।

(କ)

ବଡ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି।

ସମୟ = ______

(ଖ)

ବଡ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି।

ସମୟ = ______

(ଗ)

ବଡ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି।

ସମୟ = ______

(ଘ)

ବଡ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି।

ସମୟ = ______

(ଙ)

ବଡ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଟାଟି ______ ଉପରେ ଅଛି।

ସମୟ = ______

୨ . ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ତଳ ଘରେ ଲେଖିବା

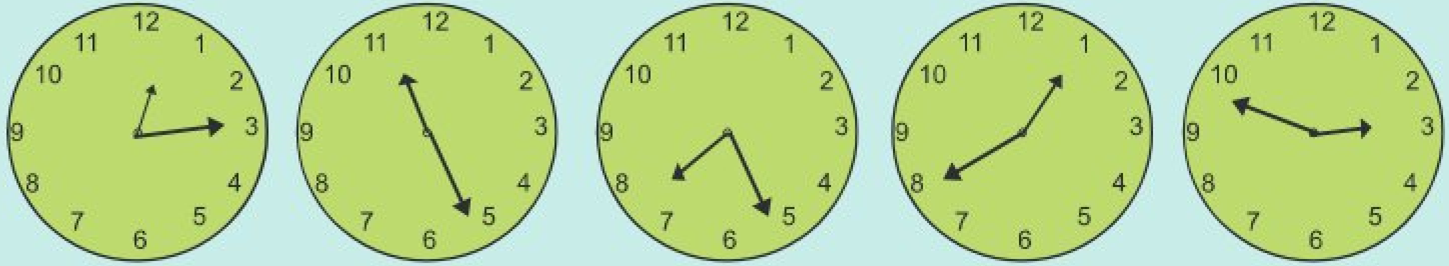

୨ . ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା କେଉଁଠି ରହିବ ଗାର ଟାଣି ଦର୍ଶାଅ ।

୧୧ ଘ. ୨ଘ ୩୦ ମି ୮ ଘ ୧୦ ମି ୧ଘ ୪୦ ମି

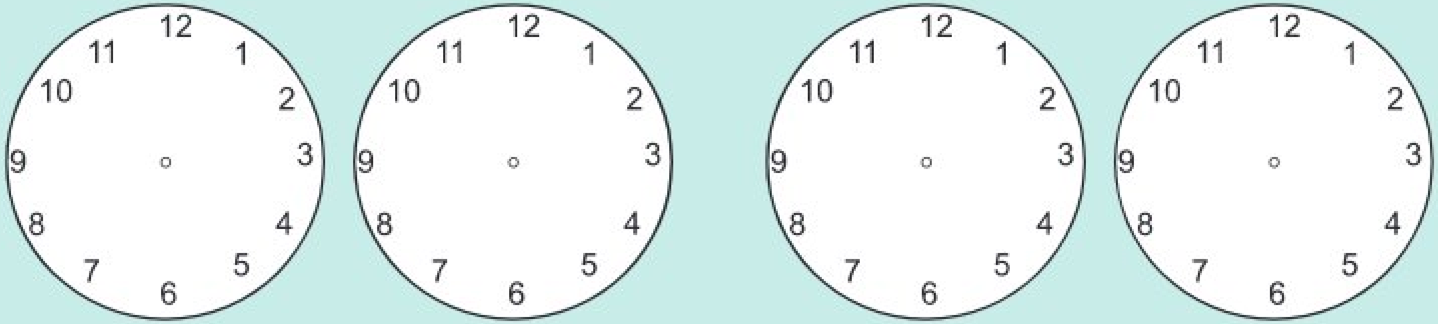

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୦

ସମୟ ଧାରଣା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ

୧ ଘଣ୍ଟା = ୬୦ ମିନିଟ୍ , ୧ ମିନିଟ୍ = ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ

ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ୧ ଘଣ୍ଟା = ______ ମିନିଟ୍

(ଖ) ୨ ଘଣ୍ଟା = ______ ମିନିଟ୍

(ଗ) ୩ ଘଣ୍ଟା = ______ ମିନିଟ୍

(ଘ) ୪ ଘଣ୍ଟା = ______ ମିନିଟ୍

(ଙ) ୫ ଘଣ୍ଟା = ______ ମିନିଟ୍

(ଚ) ୧ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

(ଛ) ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

(ଜ) ୩ ଘଣ୍ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

(ଝ) ୪ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

(ଞ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

(ଟ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୫୦ ମିନିଟ୍ = ______ ମିନିଟ୍

ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ୧ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍

= ______ ଘଣ୍ଟା ______ ମିନିଟ୍

(ଖ) ୨ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍

= ______ ଘଣ୍ଟା ______ ମିନିଟ୍

(ଗ) ୨ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍

= ______ ଘଣ୍ଟା ______ ମିନିଟ୍

(ଘ) ୫ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍

= ______ ଘଣ୍ଟା ______ ମିନିଟ୍

(ଙ) ୩ ଘଣ୍ଟା + ୩ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍

= ______ ଘଣ୍ଟା ______ ମିନିଟ୍

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୧

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ

a.m., p.m. ର ବ୍ୟବହାର

ରାତି ୧୨ଟା ପରଠାରୁ ଦିନ ୧୨ ଟା ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଓ ଦିନ ୧୨ ଟା ପରଠାରୁ ରାତି ୧୨ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଅପରାହ୍ନ କୁହାଯାଏ। ଦିନ ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ଓ ରାତି ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟରାତ୍ର ୧୨ ଟା କୁହାଯାଏ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମୟରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ସମୟକୁ **a.m** ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ ଓ ଅପରାହ୍ନ ସମୟକୁ **p.m.** ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚୀତ କରାଯାଏ।

ଯେପରି ୫ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ = ୫.୨୦ a.m

ସେହିପରି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧. ସମୟ — a.m ବା p.m.

ସମୟ	a.m ବା p.m.
ସକାଳ ୬ ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍	
ସଂନ୍ଧ୍ୟା ୫ ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍	
ରାତି ୧୨ ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍	
ଦିନ ୧୧ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍	
ଅପରାହ୍ନ ୩ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍	
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ବାକି	
ଦିନ ୨ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍	

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

a.m., p.m.	ସମୟ
୬.୩୦ a.m.	
୮.୧୫ p.m.	
୬.୨୦ a.m.	
୧୧.୫୦ a.m.	
୧୨.୩୦ p.m.	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩୨

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

ଯୋଗକର

ସମୟ ମାପ ଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ ଘଣ୍ଟା ସହ ଘଣ୍ଟା ଏକକକୁ ଓ ମିନିଟ୍ ସହ ମିନିଟ୍ ଏକକୁ ଯୋଗ କରାଯାଏ । ଯଦି ମିନିଟ୍ ମାପ ୬୦ ମିନିଟ୍ କିମ୍ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୬୦ ମିନିଟ୍ ୧ ଘଣ୍ଟାରେ ପରିଣତ କରି ଯୋଗଫଳ ବାହାର କରାଯାଏ ।

ସେହିପରି

(କ)

ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
୫	୩୨
୩	୨୫
୮ ଘଣ୍ଟା	୫୭ ମିନିଟ୍

ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
୪	୨୪
୩	୩୨

(ଖ)

ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
୩	୪୫
୨	୪୦
୫ ଘଣ୍ଟା	୮୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	= ୬୦ ମିନିଟ୍ ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	= ୧ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା ଓ	୨୫ ମିନିଟ୍
୧ ଘଣ୍ଟା	
୬ ଘଣ୍ଟା	୨୫ ମିନିଟ୍

୧. ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ କେତେ ?

(କ) ୧୦.୧୫ a.m ରୁ ୧୧.୪୦ a.m

	୧୧ ଘଣ୍ଟା		୪୦ ମିନିଟ୍	
−	୧୦ ଘଣ୍ଟା		୧୫ ମିନିଟ୍	
	୧ ଘଣ୍ଟା		୨୫ ମିନିଟ୍	

(ଖ) ୨.୩୦ p.m ରୁ ୧୦.୪୫ p.m

(ଗ) ୧.୨୦ a.m ରୁ ୧୦.୩୦ a.m

(ଘ) ୨ a.m ରୁ ୩.୩୦ p.m

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ - ୨୪ ରୁ ୩୨

- ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ ଶିଖାଇବା ବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଅଣମାନକ ମାପରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମାନକ ମାପ ଶିଖାଇବେ ।
- ସମୟ ମାପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଣ୍ଟାର ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ପୂର୍ବଶ୍ରେଣୀର ସମୟ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତିୟ ପ୍ରାଥମିକ ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ସମୟ ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନା କରିବାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସହାୟତା ଦେଇ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ ଓ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂପର୍କ ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ଅଣମାନକ ମାପ-ମଗ, ବାଲଟି , କପ୍ ଇତ୍ୟାଦି ।
- ବିଭିନ୍ନ ମାପର ପଳା
- ପୁରୁଣା କାନ୍ଥ ଘଣ୍ଟା ଓ ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଧାରକତ୍ୱ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ଜାଣିବେ, ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପର୍କ ବୁଝିବ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।
- ସମୟ ମାପ ସଂପର୍କିତ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୩

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା, ପଇସା, ସଂପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରି

୧ ଟଙ୍କା = ୧୦୦ ପଇସା

ସେହିପରି

୫ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୧୧ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୩୩ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୫୭ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୮୩ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

(କ) ୮ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

୧ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୮ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୮ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା = ☐ ପଇସା + ☐ ପଇସା

= ☐ ପଇସା

(ଖ) ୭ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର

୧ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୭ ଟଙ୍କା = ☐ ପଇସା

୭ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସା = ☐ ପଇସା + ☐ ପଇସା

= ☐ ପଇସା

୩. ୧୨ ଟଙ୍କା ୪୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରିବା ।

୧ ଟଙ୍କା = ...ପଇସା

୧୨ ଟଙ୍କା = ... ପଇସା

୧୨ ଟଙ୍କା ୪୦ ପଇସା = ... ପଇସା + ... ପଇସା

= .... ପଇସା

ଦିଆଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ଓ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

(କ) ୧୧୫୦ ପଇସା = ୧୧୦୦ ପଇସା + ... ପଇସା

= ୧୧ ଟଙ୍କା + ୫୦ ପଇସା

☐ ଟଙ୍କା .... ପଇସା

(ଖ) ୨୨୮୦ ପଇସା = ☐ ପଇସା + ☐ ପଇସା

= ☐ ଟଙ୍କା + ☐ ପଇସା

= ☐ ଟଙ୍କା ☐ ପଇସା

(ଗ) ୭୮୨୫ ପଇସା = ☐ ପଇସା + ☐ ପଇସା

= ☐ ଟଙ୍କା + ☐ ପଇସା

= ☐ ଟଙ୍କା ☐ ପଇସା

୪. ସ୍ତମ୍ଭ ମିଳନ କର ।

ନୋଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଟଙ୍କା ପରିମାଣ
୨ ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ	୧୬୦ ଟଙ୍କା
୮ ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ	୫୦୦ ଟଙ୍କା
୧୨ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ	୧୨୦ ଟଙ୍କା
୮ ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ	୧୦୦ ଟଙ୍କା
୫ ଟି ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ	୪୦ ଟଙ୍କା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୪

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀତ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଟଙ୍କାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ଯୋଗକର।

(କ) ଉଦାହରଣ :

ଟ. ୨୫.୭୫ ଓ ଟ ୩୭.୮୫

ଟ. ୨୫.୭୫ = ୨୫୭୫ ପଇସା

ଟ. ୩୭.୭୫ = ୩୭୮୫ ପଇସା

ମୋଟ = ୬୩୬୦ ପଇସା

= ଟ. ୬୩.୫୦

(ଖ) ଟ. ୯୫.୬୦ ପ ଓ ୬୮.୪୧ ପଇସା

ଟ. = ପଇସା

ଟ. = ପଇସା

= ପଇସା

(ଗ) ଟ. ୭୨.୯୨ ଓ ଟ ୪୬.୩୭

୨. ଯୋଗକର :

(କ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୫	୬୦
+ ୩୮	୧୫
୬୩	୭୫

(ଖ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୩୯	୭୯
+ ୬୭	୪୫

(ଗ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୫୮	୦୧
+ ୬୫	୨୮

(ଘ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୭୬	୬୪
+ ୭୯	୫୮

(ଙ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୩୬	୫୪
+ ୩୮	୧୮

(ଚ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୫	୬୫
+ ୬୫	୨୦

(ଛ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୭୭	୬୫
+ ୫୯	୫୦

(ଜ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୮୬	୫୪
+ ୨୮	୮୮

(ଝ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୯	୫୫
+ ୧୫	୯୦

୩. ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ବିୟୋଗ କର ।

ଉଦାହରଣ :

(କ) ଟ. ୯୮.୭୫ - ଟ ୨୫.୬୦

ଟ. ୯୮.୭୫ = ୯୮୭୫ ପଇସା

-ଟ. ୨୫.୬୦ = ୨୫୬୦ ପଇସା

= ୭୩୧୫ ପଇସା

= ଟ. ୩୭.୧୫

(ଖ) ଟ. ୧୦୮.୪୫ - ଟ. ୭୮. ୬୦

(ଗ) ଟ. ୧୭୮.୬୦ - ଟ. ୧୨୫. ୩୫

(ଘ) ଟ. ୯୯. ୮୪ - ଟ. ୭୨.୫୦ ପ

୪. ବିୟୋଗ ଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ଉଦାହରଣ :

(କ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୭୭	୬୫
- ୫୯	୫୦

(ଖ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୮୬	୯୨
- ୨୮	୮୮

(ଗ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୯	୫୫
- ୧୫	୩୪

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୫

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀତ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ରୋହିତ ପାଖରେ ୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା, ବିରାଟ ପାଖରେ ତା ଠାରୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିଲା ।

ତେବେ :-

(କ) ବିରାଟ ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

(ଖ) ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

୨. ଶିଖର ପାଖରେ ୧୨୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ରାହୁଲ ପାଖରେ ତା' ଠାରୁ ୪୮ ଟଙ୍କା କମ ଥିଲା । ତେବେ ଉଭୟଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା

(କ) ରାହୁଲ ପାଖରେ ଥିବା ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ =

(ଖ) ଉଭୟଙ୍କ ପାଖରେ ମିଶି ଥିବା ଟଙ୍କା ପରିମାଣ =

୩. ତଳ ଚିଠା ଦେଖି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

ମାମା ଭେରାଇଟି ଷ୍ଟୋର

ଚିଠା ନଂ ୪୨/୨୦୧୮

କ୍ରେତାଙ୍କ ନାମ : ନିରଞ୍ଜନ ଦାସ

କ୍ର.ନଂ	ଜିଣିଷର ନାମ	ପରିମାଣ	ଦର ବା ରେଟ୍	ଦାମ୍
୧	ଲକ୍ସ ସାବୁନ	୨ ଟି	ଟ.୨୫.୦୦	ଟ.୫୦.୦୦
୨	ସର୍ଫ	୧ କିଗ୍ରା	ଟ.୧୦୦.୦୦	ଟ.୧୦୦.୦୦
୩	ଡାଲଡା	୧ କିଗ୍ରା	ଟ.୧୨୦.୦୦	ଟ.୧୨୦.୦୦
୪	ଅଟା	୨ କିଗ୍ରା	ଟ.୩୫.୦୦	ଟ.୭୦.୦୦
୫	ସୋରିଷ ତେଲ	୧ ଲିଟର	ଟ.୧୨୦.୦୦	ଟ.୧୨୦.୦୦

(ଚାରିଶହ ଷାଠିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ମୋଟ = ଟ.୪୬୦.୦୦

(ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର)

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିଠା ପଢି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ନିରଞ୍ଜନ କେଉଁ ଦୋକାନରୁ ସଉଦା କିଣିଲା ? ______

(ଖ) ସେ କେଉଁ ସାବୁନ କିଣିଲା ? ______

(ଗ) ଅଟା କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରତି ଦର କେତେ ? ______

(ଘ) ସେ ଦୋକାନରୁ କେତେ କି.ଗ୍ରା. ସର୍ଫ କିଣିଲା ? ______

(ଙ) ଚିଠାରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ହେଲା ? ______

(ଚ) ସମସ୍ତ ସଉଦା ଆଣି ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ଏକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍ ଦେଲେ, ଦୋକାନୀ ତାଙ୍କ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ? ______

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୬

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀତ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

୧, ଗୋଟିଏ ହଷ୍ଟେଲରେ ଦିନକୁ ଟ. ୫୦୦.୭୫ ଜାଳେଣୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ । ତେବେ ସେହି ହଷ୍ଟେଲରେ ୩୦ ଦିନିଆ ମାସରେ କେତେ ଟଙ୍କାର ଜାଳେଣୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।

୨. ଗୋଟିଏ ସାର୍ଟର ଦାମ ୩୫୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ସେହିପରି ୧୮ଟି ସାର୍ଟର ଦାମ କେତେ ହେବ ?

୩. ୫୭୬ ଟଙ୍କାକୁ ୬ ଜଣ ଶ୍ରମିକ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେତେ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପାଇବେ ?

୪. ୨୪ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ବସ୍‌ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଜୟପୁର ଯିବା ପାଇଁ ମୋଟ ୨୦,୪୦ ଟଙ୍କା ଟିକେଟ୍‌ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟକ ପିଲାଙ୍କ ଟିକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୭

ସଂଖ୍ୟା / ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧା, ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ, ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୂଚାଇବ । କୌଣସିକ ଏକ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ସମଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ ।

୧.

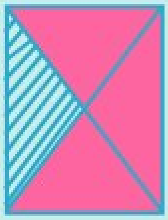

ଚିତ୍ରଟିକୁ ସମାନ ୪ ଭାଗରେ ଭାଗ କରାଯାଇଛି । ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶଟି ପୁରା ଚିତ୍ରର ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ ।

ଚିତ୍ରର ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ

$\frac{୧}{୪}$

ଏଥର ତୁମେ ଲେଖ

(କ)

୮ ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

(ଖ)

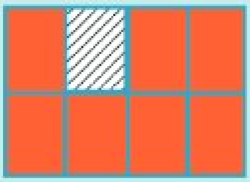

- ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

(ଗ)

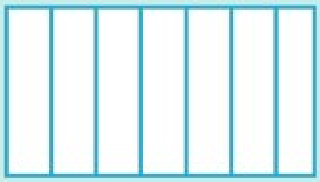

- ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୫ ସମାନ ଭାଗରୁ ୨ ଭାଗ = $\frac{୨}{୫}$ ।

(ଖ) ୬ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ = ______ ।

(ଗ) ୯ ସମାନ ଭାଗରୁ ______ ଭାଗ = $\frac{୨}{୯}$ ।

(ଘ) ______ ସମାନ ଭାଗରୁ ______ ଭାଗ = $\frac{୩}{୭}$ ।

(ଙ) ☐ ସମାନ ଭାଗରୁ ☐ ଭାଗ = $\frac{୫}{୧୨}$ ।

୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଗାର ଟାଣି ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଅ ।

ଯେପରି $\frac{୨}{୩}$ = 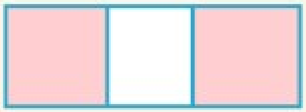

$\frac{୧}{୫}$ = 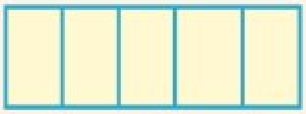

$\frac{୩}{୬}$ = 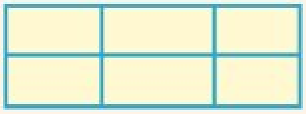

$\frac{୧}{୪}$ = 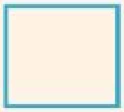

୪. ନିମ୍ନ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଲବକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$\frac{୩}{୪}, \frac{୫}{୬}, \frac{୭}{୧୩}, \frac{୯}{୧୧}, \frac{୮}{୧୭}, \frac{୪}{୫}, \frac{୫}{୭}$

୫. ତଳ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ହରକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$\frac{୨}{୩}, \frac{୩}{୪}, \frac{୪}{୫}, \frac{୫}{୬}, \frac{୬}{୭}, \frac{୭}{୧୧}$

୬. ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାରେ ଲବଠାରୁ ହର ବଡ଼ । ତାକୁ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

ଯେପରି $\frac{୩}{୫}$

ଏଠାରେ ଲବ = ☐ ।

ହର = ☐ ।

ଲବ ଓ ହର ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ କିଏ ?

୭. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$\frac{୩}{୫}, \frac{୫}{୨}, \frac{୪}{୮}, \frac{୬}{୭}, \frac{୯}{୫}, \frac{୮}{୧୦}, \frac{୧}{୭}, \frac{୧୦}{୩}$

୮. ହର ସମାନ ଦେଖି ମୋର ସାଥି ଖୋଜ ।

$\frac{୩}{୧୦}, \frac{୧}{୩}, \frac{୪}{୫}, \frac{୬}{୭}, \frac{୨}{୩}, \frac{୪}{୯}, \frac{୩}{୫}, \frac{୭}{୧୦}, \frac{୫}{୭}, \frac{୧}{୯}$

ଯେପରି $\frac{୧}{୩}, \frac{୨}{୩}$

୯. ଅଲଗା ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ବାକ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ରଖ ।

(କ)	$\frac{୨}{୮}, \frac{୩}{୮}, \frac{୪}{୫}, \frac{୭}{୮}$	
(ଖ)	$\frac{୫}{୭}, \frac{୩}{୧୦}, \frac{୪}{୧୦}, \frac{୭}{୧୦}$	
(ଗ)	$\frac{୩}{୧୧}, \frac{୪}{୧୦}, \frac{୫}{୧୧}, \frac{୯}{୧୧}$	
(ଘ)	$\frac{୧୦}{୧୭}, \frac{୬}{୧୭}, \frac{୧୩}{୧୭}, \frac{୧୦}{୧୩}$	
(ଙ)	$\frac{୪}{୧୯}, \frac{୧}{୧୩}, \frac{୧୧}{୧୯}, \frac{୧୫}{୧୯}$	
(ଚ)	$\frac{୪}{୬}, \frac{୪}{୫}, \frac{୩}{୮}, \frac{୪}{୯}$	
(ଛ)	$\frac{୩}{୫}, \frac{୪}{୯}, \frac{୩}{୮}, \frac{୩}{୧୦}$	

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ – ୩୩ ରୁ ୩୭

- ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା ଶିକ୍ଷା ଦେବା ବେଳେ ନୋଟ / ମୁଦ୍ରା ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ବଜାର ବା ଦୋକାନରୁ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ କିଣାବିକା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଓ ଏହାର ସମାଧାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ଏକକ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରକୃତ ଭଗସଂଖ୍ୟା ଉପକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ୍
- ଦର ତାଲିକାର ନମୁନା
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଦର୍ଶାଉଥିବା ମ୍ୟାଟ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଯେ କୌଣସି ଟଙ୍କା ପଇସା ହିସାବ କରି ପାରିବ ।
- ଦର ତାଲିକା ଦେଖି ସଉଦା ଚିଠା ବୁଝିବ ଓ ନିଜେ ଚିଠା ତିଆରି କରିବ
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା, ସମଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଓ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କିତ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୩୮

ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୬

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଶେଷରେ ଚାରିଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଉଥିବା । ଠିକ ଉତ୍ତର ପାଖରେ ' √' ଚିହ୍ନ ଦିଅ।

୧. ୩ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍ = ☐ ମିନିଟ୍

(କ) ୩୧୫ (ଖ) ୧୭୫ (ଗ) ୧୯୫ (ଘ) ୨୧୫

୨. ୧୦ **am.** ଠାରୁ ୫ **pm.** ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ସମୟ ? ☐

୩. ୩ ଘଣ୍ଟା ୩୫ ମିନିଟ + ୨ଘଣ୍ଟା ୫୦ ମିନିଟ୍ = ? ☐

(କ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୮୫ ମିନିଟ୍

(ଖ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

(ଗ) ୬ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

(ଘ) ୬ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍

୪. ସର୍ବନିମ୍ନ କେତେଟି ନୋଟ ନେଲେ ୧୭୦ ଟଙ୍କା ହେବ ? ☐

(କ) ୬ଟି (ଖ) ୩ଟି (ଗ) ୪ଟି (ଘ) ୫ଟି

୫. ଅମୃତଭଣ୍ଡା କିଲେଗ୍ରମା ପ୍ରତି ଟ. ୧୫.୫୦ ହେଲେ, ୪ କି.ଗ୍ରା. ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଦାମ୍ କେତେ ? ☐

(କ) ଟ. ୭୨.୦୦ (ଖ) ଟ ୬୦.୦୦ (ଗ) ଟ ୭୦.୦୦ (ଘ) ଟ ୬୧.୦୦

୬. ଛଅ ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚ ପଇସାକୁ କିପରି ଲେଖିବ । ☐

(କ) ଟ. ୬.୫ (ଖ) ଟ.୬.୦୫

(ଗ) ଟ. ୬.୫୦ (ଘ) ଟ.୬.୦୦୫

୭. ଟ. ୧୭୮.୨୦ + ଟ ୭୯.୫୦ = ?

(କ) ଟ. ୯୮.୭୦ (ଖ) ଟ. ୧୫୭.୭୦

(ଗ) ଟ. ୨୫୭.୭୦ (ଘ) ଟ. ୯୯.୭୦

୮. ଟ. ୧୭୮.୨୦-ଟ. ୭୯.୫୦=?

(କ) ଟ. ୯୮.୭୦ (ଖ) ଟ. ୧୫୭.୭୦

(ଗ) ଟ. ୨୫୭.୭୦ (ଘ) ଟ. ୯୯.୭୦

୯. ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ଚିତ୍ରରେ ଗାର ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ ମୋଟ ଚିତ୍ରର ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାର କଲେ କେତେ ହେବ?

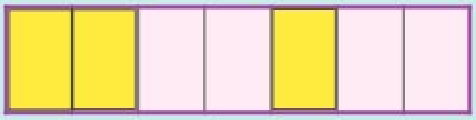

(କ) $\frac{୩}{୭}$ (ଖ) $\frac{୪}{୭}$ (ଗ) $\frac{୫}{୭}$ (ଘ) $\frac{୨}{୭}$

୧୦. $\frac{୯}{୪}$ $\frac{୩}{୫}$ $\frac{୭}{୩}$ $\frac{୮}{୫}$ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ?

(କ) $\frac{୯}{୪}$ (ଖ) $\frac{୩}{୫}$ (ଗ) $\frac{୭}{୩}$ (ଘ) $\frac{୮}{୫}$

୧୧. $\frac{୧୨}{୧୮}$ ର ମାନକ ରୂପ କେତେ ?

(କ) $\frac{୬}{୯}$ (ଖ) $\frac{୪}{୬}$ (ଗ) $\frac{୨}{୯}$ (ଘ) $\frac{୨}{୩}$

Space for writing

Space for writing

Space for writing